

KURUMSAL

NİSAN - HAZİRAN APRIL - JUNE 2022 ■ SAYI ISSUE 57

www.tkyd.org.tr

yatırımcı

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

**YENİ DÜZENLEMELER
BES'E
HER YAŞTAN
GİRİŞLERİN
İVMESİNİ ARTIRACAK**

**PORTFÖY YÖNETİM
ŞİRKETLERİ
AÇISINDAN UZAKTAN
MÜŞTERİ EDİNİMİ**

**PANDEMİ SONRASI
VOLATİLİTE PİYASA
RİSKİ MODELLERİNİ
ZORLADI**

**YATIRIM
FONLARINDA
DİJİTAL DÖNÜŞÜM:
ROBO-FON**

**PORTFÖY
YÖNETİMİNDE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK**

Otonom Araç Devrimine Hazır Olun!

Ak Portföy Elektrikli ve Otonom Araç Teknolojileri Değişken Fonu

Elektrikli ve otonom araç teknolojileri geliştiren,
seçilmiş 30 şirkete yatırım fırsatı!

Yatırımın geleceği, geleceğin yatırımı Ak Portföy'de!

Elektrikli ve Otonom Araç
Teknolojileri Değişken Fon

AKPortföy

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan içerik, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuzla risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Yatırım yapmadan önce ilgili fon izahnamesinin incelenmesi gereklidir.

Türkiye'de ilk ve tek! İŞ Portföy Taşımacılık Değişken Fon

Taşımacılık sektöründe küresel ölçekte faaliyet gösteren şirketlere yatırım yapan İş Portföy Taşımacılık Değişken Fon* ile lojistik sektörünün sunduğu potansiyele ortak olmak İş'te Bu Kadar Kolay!

*Fon, TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlardan alınabilmektedir.

İŞ PORTFÖY

Değerli okurlar,

Dünya çok yönlü bir değişim sürecinden geçiyor. Dijitalleşmenin ve teknolojinin inanılmaz bir hızda geliştiği ve yaygınlaştığı, baş döndürücü bir dönem yaşıyoruz. Yeni teknolojilerin gelişimi ve sunduğu fırsatlar iş yapma biçimlerimizden, günlük alışkanlıklarımıza ve yatırım davranışlarımıza kadar tüm yaşam anlayışımızı kökten değiştiriyor ve değiştirmeye de devam edecek. Dünyada tüm endüstrilerde olduğu gibi bu süreç, “yatırım” kavramını da yeniden şekillendiriyor.

Bu dönüşüm, yatırımcıların tercihlerini de etkiliyor. Mevcut yatırım koşulları, yeni nesil finansal teknolojiler ve öne çıkan yeni temalar sayesinde, başta yatırım fonları olmak üzere sermaye piyasalarına olan ilgi güçleniyor. Genç bir nüfus yapısına sahip olan ülkemizde de dünyayı ve piyasaları yakından izleyen tasarruf sahipleri, yeni alternatiflere yoğun ilgi gösteriyor. Yatırımcıların finansal enstrüman tercihlerinin çeşitlenmesi de orta-uzun vadede küresel ekonomide ürün ve hizmetlerin yapısını değiştirecek trendlere yatırım yapmayı sağlayan yatırım araçlarının ön plana çıkmasını beraberinde getiriyor.

Yatırımcı ilgisindeki artışa paralel olarak son dönemde Portföy Yönetim Sektörünün yönettiği varlıklarda da oldukça hızlı bir büyüme yaşandı. 2019 yılı sonunda 284 milyar TL olan Türkiye Varlık Yönetimi Sektörü, Mart ayı itibarıyla yüzde 163 artışla 747 milyar TL büyüklüğe ulaştı ve Varlık Yönetimi Sektörü bu büyüklüğü ile GSYİH'nın yaklaşık yüzde 10'una ulaştı.

Portföy Yönetim Sektörü tarihi rekorlar kırsa da, Türkiye'nin genç nüfusunun yatırım fonlarına giderek artan ilgisini göz önünde bulundurduğumuzda potansiyelin çok daha yüksek olduğunu görüyoruz. 2021 yılı sonunda 63 trilyon Euro'ya çıkan Dünya Yatırım Fonları varlıkları da önümüzdeki potansiyeli bize net olarak gösteriyor.

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği olarak portföy yönetim sektörümüzün büyümesi ve ülke ekonomisine sağladığı katma değer için artırımları için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Bu kapsamda 7 Nisan tarihinde ilkinin gerçekleştirdiğimiz 1. Portföy Yönetimi Zirvesi'nde, sektörün önde gelen temsilcileriyle küresel ve yerel piyasalar, teknoloji, sürdürülebilirlik ve ESG gibi çok önemli konuları ele aldık. Gelenekselleştirmeyi umduğumuz bu etkinlik serisine desteklerinden dolayı başta ev sahibimiz Borsa İstanbul olmak üzere sponsorlarımız Ak Portföy, HSBC Portföy, Inфина, İş Portföy, TEB Portföy, Tradesoft, Yapı Kredi Portföy ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum. Dergimizde söz konusu zirvenin geniş bir özeti bulacaksınız.

TKYD faaliyetlerimiz kapsamında, gençlerimizin sermaye piyasalarına ve yatırım fonlarına ilgisini artırmak için Takasbank ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği işbirliği ile birlikte bu yıl üçüncüsünü düzenlediğimiz Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması'na kayıtlar 18 Nisan'da başladı. Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması ile üniversiteli gençlerimiz uzun vadeli tasarruf yapmaya ve bilinçli birer fon yatırımcısı olmaya adım atıyorlar. Bu yarışmanın hem TEFAŞ'ın bilinirliğinin artırılması hem de öğrencilerin tasarruf ve uzun vadeli yatırıma hazırlanması için çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Dergimizin bu sayısında yine güncel konulara yer verdik. Bireysel Emeklilik Sistemi'ne yönelik son dönemde yürürlüğe giren yeni düzenlemelerle birlikte, emeklilik fonları platformu BEFAS'a ilişkin değerlendirmelerini Anadolu Hayat Emeklilik Genel Müdürü Murat Atalay yazdı. “Portföy Yönetiminde Sürdürülebilirlik” başlıklı yazıyı Yapı Kredi Portföy Yönetimi Genel Müdürü Müge Peker kaleme aldı. Portföy Yöneticisi Gözüyle sayfamızı İş Portföy “Lojistik Sektörü” temasıyla hazırladı. Finansal okuryazarlık konusuna ayırdığımız Eğitim sayfamız için sorularımızı George Washington Üniversitesi'nden Global Financial Literacy Excellence Center Kurucu Direktörü Prof. Dr. Annamaria Lusardi cevapladı. “Robofon Yatırım Fonlarında Dijital Dönüşüm: Robo-Fon” ve “Portföy Yönetim Şirketleri Açısından Uzaktan Müşteri Edinimi” başlıklı yazılar Inфина'nın katkılarıyla hazırlandı. Fon Yönetimi sayfamızda yine en yeni stratejileri fon yöneticilerinin kaleminden okuyacaksınız. Risk Yönetimi sayfamızı Odifin “Pandemi sonrası volatilité Piyasa Riski Modellerini zorladı” başlığıyla hazırladı. Davranışsal Finans sayfamıza “Finansal değerlemeler, piyasa belirsizlikleri ve pazarlama dinamikleri” başlıklı makalesi ile Lancaster Üniversitesi'nden Dr. Emre Tanrı katkıda bulundu. Nisan sayfamızda bu kez Hindistan Yatırım Fonları Birliği (AMFI) Yabancı Konuşumumuz. Kitap sayfamızda en çok satan iş ve ekonomi kitapları listelerinin yanı sıra yine değerli yazar söyleşileri yer alıyor. Finans Tarihi sayfamızda Ali Perşembe'nin “Temerrüt Sezonu” yazısına yer verdik. Sanat köşemizde bir sanat otelinin hikayesini ilgiyle okuyacağınızı düşünüyorum. Sektör profesyonellerini farklı alanlardaki deneyimleri ile tanıdığımız “Finans&Yaşam” bölümümüzde bu kez konumuz turizm ve e - spor...

Keyifli okumalar dilerim.
Saygılarımla,

Mehmet Ali Ersarı
TKYD Başkanı

“Mevcut yatırım koşulları, yeni nesil finansal teknolojiler ve öne çıkan yeni temalar sayesinde, başta yatırım fonları olmak üzere sermaye piyasalarına olan ilgi güçleniyor.”

içindekiler

4 SEKTÖRDEN HABERLER

8 TKYD'DEN

10 PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ 1.PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

24 BES&OKS

Yeni düzenlemeler BES'e her yaştan girişlerin ivmesini artıracak
Murat Atalay / Genel Müdür / Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.

26 TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI

Yatırım Fonları ve Emeklilik Fonları Pazar Analizi 2022 1. Çeyrek
Ceren Angılı / Bölüm Müdürü, Pazarlama ve Stratejik Planlama / Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

30 ROBOFON Yatırım Fonlarında Dijital Dönüşüm: Robo-Fon

Halim Çun / Genel Müdür / Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.
Burak Arslanpay / Kurucu Ortak / Öneriver Robo Advisor

34 PORTFÖY YÖNETİCİSİ GÖZÜYLE

Küresel Lojistik Pazarı E-ticaret endüstrisindeki önemli büyümeden besleniyor
Eray Yazgaç / Çoklu Varlık Yönetimi Portföy Yöneticisi Yardımcısı / İş Portföy Yönetimi A.Ş.

38 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Portföy Yönetiminde Sürdürülebilirlik
Müge Peker / Genel Müdür / Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

40 FON YÖNETİMİ Yatırımcı Metaverse temasına yatırım yapmalı mı?

Alen Bebiroğlu, CFA / Çoklu Varlık Yönetimi Direktörü / TEB Portföy Yönetimi A.Ş.

42 Deniz Portföy'den Gümüş Fon Sepeti Fonu

Murat Özkan / Yatırım Fonları ve İş Geliştirme / Genel Müdür Yardımcısı / Deniz Portföy Yönetimi A.Ş.

44 STRATEJİST Simsiyah Kuğu

Hüseyin Akar / Araştırma Yöneticisi / TEB Portföy Yönetimi A.Ş.

46 EĞİTİM

Hepimiz iyi finansal kararlar almak için temel finansal bilgilere sahip olmalıyız
Prof. Dr. Annamaria Lusardi / Global Financial Literacy Excellence Center (GFLEC) Kurucu Direktörü
George Washington Üniversitesi

48 RİSK YÖNETİMİ Pandemi sonrası volatilité Piyasa Riski Modellerini zorladı

Ödül Çengel / Sabit Getiri / Risk Yönetimi / Odifin

50 YABANCI KONUK Hindistan Yatırım Fonları Endüstrisi

Balkrishna Kini / Dy. Chief Executive / Association of Mutual Funds in India (AMFI)

NİSAN - MAYIS - HAZİRAN 2022

- 54 DAVRANIŞSAL FİNANS**
Finansal değerlemeler, piyasa belirsizlikleri ve pazarlama dinamikleri
Dr. Emre Tarım / Lancaster Üniversitesi Pazarlama Bölümü
- 56 FİNANS TARİHİ** Temerrüt Sezonu
Ali Perşembe / Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / SAHA Rating
- 58 FINTECH** Portföy Yönetim Şirketleri Açısından Uzaktan Müşteri Edinimi
İskender Ada / Satış, Pazarlama ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı / Infina Yazılım A.Ş.
- 62 ALTERNATİF FONLAR**
ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜLTENİ - Nisan 2022
Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş.
- 66 FON DÜNYASI** FON DÜNYASINDAN HABERLER
Halim Çun / Genel Müdür / Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.
- 73 KONFERANS AJANDASI**
- 74 FİNANS VE YAŞAM**
Dalgalarla Boğuşmak Yerine Rüzgarla Dost Olmayı Seçtim
Doğan Murat Ergin, CMO / Merit International
- 76 YATIRIMCI KİTAPLIĞI** Derleyen: Levent Gürses
- 78 KİTAP RÖPORTAJ** Hazırlayan: Tuğba Atamtürk
Hakan Karataş ile Röportaj*
- 80 KİTAP KÖŞESİ** Hazırlayan: Tuğba Atamtürk
- 82 GİRİŞİM**
Girişimcilikte Başarı için 10 Emir
Doç. Dr. Zeliha Tekin / Akademisyen-Yazar
- 84 SANAT**
EŞSİZ BİR "BLEND": CAELI & SANAT
Deha Çun / Yiğit Özalpay
- EFAMA**
88 Avrupa Yatırım Fonları Sektörü 2021 Görünümü
90 Dünya Yatırım Fonlarında 2021 4.Çeyrek Görünümü
- TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ**
94 FON TRENDLERİ 2022 1. ÇEYREK
98 YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2022 1.ÇEYREK

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
adına İmtiyaz Sahibi H. Halim Çun

Sorumlu Müdür

Dr. Cüneyt Demirkaya

Editör

Güzin Övünç
guzinovunc@tkyd.org.tr

Yayın Kurulu

H. Halim Çun
Burcu Toker
Ceren Angılı
Erkan Ögeç
Hüseyin Akar
Sedef Çiloğlu

Danışma Kurulu

Mehmet Ali Ersarı
Alim Telci
Bengi Subaşı Gerçek
Ceyhan Egemen Erden
Emrah Yücel
Fatih Arabacıoğlu
Mahmut Kaya
Müge Peker
Nilgün Şimşek Ata
Oğuz Kösebay
Okan Alpaz
Tevfik Eraslan
Yağız Oral

Reklam Müdürü

Selin Sözer Kayar
selinkayar@kyd.com.tr

Yayın Türü

Yaygın, süreli. Kurumsal Yatırımcı TKYD'nin
üç ayda bir yayınlanan sektörel yayın organıdır.

Yönetim Adresi

KYD Bilgi Yönetimi ve İletişim A.Ş.
İş Kuleler Kule:2 Kat:8, 34330 4.Levant
İstanbul - Türkiye
Tel: +90 212 279 03 99 Fax: +90 212 279 07 44
www.kyd.com.tr

İTALİK Ajans Yayıncılık Reklam ve Matbaa

Grafik Tasarım ve Baskıya hazırlık

Derya Bozkurt
Tel: 0212 321 2171
www.italikajans.com

Baskı

Şekil Ofset A.Ş.
Tel: 0212 565 77 01

TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi, TKYD tarafından yatırımcıları bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu dergide yer alan her türlü haber, bilgi ve yorumlar; güvenilir olduğuna inanılan Kaynaklar tarafından hazırlanmış araştırma raporları, değerlendirmeler, atıflar, çeviriler ve istatistik verilerden derlenmiştir. Dergide yer alan tüm yazılı ve içeriklerinden yazarları sorumludur. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi sorumlu değildir. Dergide yer alan yazılı izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden hiçbir şekilde kullanılamaz.

FON KURULUŞLARI, PYS FAALİYET İZİNİ, SERMAYE ARTIŞI*

1. Tacirler Portföy Yönetimi A.Ş.

Gelecek Etki Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.

2. Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.

Adventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesinin onaylanması talebi olumlu karşılandı.

3. Statech Portföy Yönetimi

A.Ş.'nin faaliyet izni ile portföy yöneticiliği yetki belgesi verildi.

4. Paamco Miren Portföy Yönetimi

A.Ş.'nin faaliyet izni ve portföy yöneticiliği yetki belgesinin iptal edilmesi talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.

5. Omurga Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.

(Şirket), 15.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 6.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin tamamı nakden karşılanmak suretiyle 7.500.000 TL'ye çıkarılmasına izin verildi.

6. Rota Portföy Yönetimi A.Ş.'ne faaliyet izni ile portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi verildi.

7. 24 Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.

Noontech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesinin onaylanması talebinin olumlu karşılandı.

8. Azimut Portföy Yönetimi

A.Ş.'nin "Oğunluk Mahallesi Akpınar Caddesi No:15 Efe Towers A Blok K:13 D:46 16110 Nilüfer/Bursa" adresinde irtibat bürosu açılması talebi olumlu karşılandı.

9. Nurol Portföy Yönetimi A.Ş.

Garantili Şemsiye Fon'un kuruluşuna izin verildi.

10. SKY Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.

(Şirket) III-55.1 sayılı Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde faaliyet gösterebilmesini teminen ve Şirket unvanının "Allbatross Portföy Yönetimi A.Ş." olarak değiştirilmesi amacıyla Şirket esas sözleşmesinin tadil edilmesine izin verildi.

11. A1 Portföy Yönetimi A.Ş.'ne Portföy Yöneticiliği Yetki Belgesi verildi.

12. Gri Portföy Yönetimi A.Ş.'ne Portföy Yöneticiliği ve Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi verildi.

13. Fiba Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.

14. Logos Portföy Yönetimi A.Ş. İnovatif Teknoloji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.

15. Atlas Portföy Yönetimi A.Ş. Teknoloji Odaklı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesinin onaylanması talebi olumlu karşılandı.

16. Faaliyetleri geçici olarak durdurulan **Kalender Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş.**'nin III-55.1 sayılı Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği'nin 18. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca faaliyet izni ve yetki belgesinin iptal edilmesine karar verildi.

17. RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Yedinci Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin

ihraç belgesinin onaylanması talebi olumlu karşılandı.

18. Rota Portföy Yönetimi A.Ş.

Serbest Şemsiye Fon, Rota Portföy Yönetimi A.Ş. Para Piyasası Şemsiye Fonu, Rota Portföy Yönetimi A.Ş. Değişken Şemsiye Fon ve Rota Portföy Yönetimi A.Ş. Kıymetli Madenler Şemsiye Fonu kuruluşuna izin verildi.

19. Yapı Kredi Portföy Yönetimi

A.Ş. Koç Topluluğu Şirketleri Birinci Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesinin onaylanması talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.

20. Nurol Portföy Yönetimi A.Ş.'nin çıkarılmış sermayesinin 6.000.000 TL'den 15.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.

21. Marmara Capital Portföy Yönetimi A.Ş.'nin kayıtlı sermaye tavanının 10.000.000 TL'den 15.000.000 TL'ye artırılması amacıyla Şirket esas sözleşmesinde yapılacak değişikliğe ve çıkarılmış sermayenin 6.000.000 TL'den 10.500.000 TL'ye artırılmasına izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.

22. Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Şemsiye Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.

23. Rota Portföy Yönetimi A.Ş.

Sağlık Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.

24. Aşağıdaki tabloda unvanları yer alan gayrimenkul yatırım fonları/ girişim sermayesi yatırım fonlarının kuruluşuna izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgelerinin onaylanması talepleri olumlu karşılandı.

Fonun Ünvanı
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Tarım ve Gıda Odaklı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Beşinci Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Altıncı Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Ostim Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. Anadolu Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Medila Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Asset Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. L2G Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Altıncı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Tera Portföy Yönetimi A.Ş. Tech Invest Teknoloji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Tera Portföy Yönetimi A.Ş. Game Invest Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. Founder One Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Fırsat Gayrimenkul Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Denge Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Perge Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Sekizinci Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
24 Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. Erguvan Gayrimenkul Yatırım Fonu
24 Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. Altınoluk Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. İdacapital İvmelendirme Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

25. Aşağıda unvanları yer alan fonların katılma paylarının ihracına ilişkin izahnameler onaylandı.

Fonun Ünvanı
Hedef Portföy Artı Serbest Fon
QNB Finans Portföy Onuncu Serbest (Döviz) Fon
Yapı Kredi Portföy Odeabank Beşinci Serbest (Döviz) Özel Fon
Azimet Portföy Can Serbest Özel Fon
Deniz Portföy Onbirinci Serbest (Döviz) Fon
İş Portföy Altıncı Serbest (Döviz) Fon
Osmanlı Portföy İkinci Serbest (Döviz-Avro) Fon
Qinvest Portföy Birinci Serbest (Döviz-Avro) Özel Fon
Yapı Kredi Portföy BIST Sürdürülebilirlik Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ziraat Portföy Üçüncü Serbest Fon
Ziraat Portföy İkinci Katılım Serbest Fon
Ziraat Portföy Güllü Serbest (Döviz) Özel Fon
Ak Portföy İhracatçı Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ak Portföy Alesta Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy HM Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy NSÖ Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy Karşıyaka Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy Bal Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy Yirmidördüncü Serbest Özel Fon
Garanti Portföy İkinci Borçlanma Araçları Özel Fonu
İş Portföy Beşinci Serbest (Döviz) Fon
İş Portföy Yedinci Serbest (Döviz-Avro) Fon
İş Portföy HK Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Yelken Serbest (Döviz) Özel Fon
Yapı Kredi Portföy Karşıyaka Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Anadolubank Para Piyasası Fonu
İstanbul Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Deniz Portföy Gümüş Fon Sepeti Fonu
ICBC Turkey Portföy Birinci Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
ICBC Turkey Portföy Sürdürülebilirlik Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ak Portföy Elektrikli ve Otonom Araç Teknolojileri Değişken Fon
Yapı Kredi Portföy Elektrikli Araçlar Değişken Fon
Osmanlı Portföy Üçüncü Serbest Fon
Azimet Portföy BKS Serbest Özel Fon
Phillip Portföy Birinci Serbest Fon
İş Portföy Taşımacılık Değişken Fon
İş Portföy Odeabank Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy G2B Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Liya Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy Metaverse ve Yeni Teknolojiler Değişken Fon

Strateji Portföy Agresif Değişken Fon
Yapı Kredi Portföy Bankacılık Sektörü Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
QNB Finans Portföy Deniz Yıldızı Serbest (Döviz) Özel Fon
Aura Portföy Bodrum Serbest Fon
Azimet Portföy 16.0 Serbest Fon
Deniz Portföy Kar Payı Ödeyen İkinci Serbest (Döviz) Fon
Hedef Portföy Doruk Serbest Fon
Hedef Portföy Lidya Serbest (Döviz) Fon
Inveo Portföy Inter Serbest Fon
İş Portföy ACHS Serbest (Döviz) Özel Fon
Neo Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Yapı Kredi Portföy Dudullu Serbest (Döviz) Özel Fon
Qinvest Portföy Birinci Serbest Özel Fon
QNB Finans Portföy Sefa Serbest (Döviz) Özel Fon
QNB Finans Portföy Onbirinci Serbest (Döviz) Fon
Ak Portföy Metaverse ve Dijital Yaşam Teknolojileri Değişken Fon
Oyak Portföy Kar Payı Ödeyen Birinci Serbest (TL) Fon
Ziraat Portföy İstanbul Serbest (Döviz) Özel Fon
Ak Portföy HEZ Serbest Özel Fon
Garanti Portföy Üçüncü Fon Sepeti Fonu
Garanti Portföy ERG Serbest (Döviz) Özel Fon
Garanti Portföy Karabağlı Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy GED Serbest (Döviz) Özel Fon
TEB Portföy Metaverse ve Dijital Teknolojiler Değişken Fon
Ziraat Portföy Zry Serbest Özel Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Elliyedinci Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Ellisekizinci Fon
Garanti Portföy Yirmibeşinci Serbest Özel Fon
İstanbul Portföy Onuncu Serbest Fon
Rota Portföy Nev Serbest Fon
Yapı Kredi Portföy Allianz Değişken Özel Fon

KURUMLARDAN HABERLER

Sermaye Piyasası Kurulu 24/02/2022 tarihli İlke Kararı

Sermaye Piyasası Kanunu md. 1 ve md. 128/e hükümleri uyarınca "Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi" (Rehber) Kurul Karar Organı'nın i-SPK 128.18 (24/02/2022 tarih ve 10/296 s.k.) sayılı İlke Kararı ile kabul edilerek yayımlanmış ve Rehber kapsamındaki sermaye piyasası araçlarının ihracında sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümleri uyarınca alınacak Kurul ücretlerinde %50 oranında indirim (kira sertifikaları için 24.06.2016 tarih ve 20/710 sayılı Kurul Kararı ile sağlanan indirim ek olarak) gidilmesine karar verilmiştir.

Rehber ile yeşil, sürdürülebilir borçlanma araçlarına özgü "proje seçimi", "ihraçtan elde edilen fonun kullanımı", "ihraçtan elde edilen fonun yönetimi" ve "raporlama"ya ilişkin kamuyu aydınlatma, raporlama yükümlülükleri ve dış değerlendirme hizmeti sunumu konuları "yükümlülük" ve "tavsiye" niteliğindeki kurallar ile düzenlenmektedir.

SPK Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi metni için <https://spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1362>

AB, fintech'ler ve düzenleyiciler için platform kurdu

Avrupa Komisyonu (EC), fintech girişimleri ve finansal düzenleyiciler arasındaki iletişimi geliştirmek için tasarlanmış bir platform oluşturdu. İlk olarak 2020 yılında EC'nin dijital finans stratejisinin bir parçası olarak belirtilen AB Dijital Finans Platformu devreye alınmış oldu. Çevrimiçi olarak yapılan lansman etkinliğinde konuşan komisyon üyesi Mairead McGuinness, platformun fintech'lerin operasyonlarını geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla AB genelinde düzenleme bütünlüğü sağlamak için tasarlandığını söyledi.

McGuinness "Yenilikçi finansal firmalar, günlük bazda karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmek için daha fazla desteğe ihtiyaç duyuyorlar. AB mevzuatının eksik olduğu alanlarda, farklı ulusal gereklilikler ve denetleyici uygulamalar, firmaların uygulamalarını Üye Devletlere sunmalarını çok zorlaştırabiliyor," dedi.

Platformun iki "yapı taşı" var. Birincisi, kayıtlı kullanıcıların araştırma gibi içerikleri paylaşmalarına izin veren dijital finans gözlemcisi. Start-upların ürünlerini sergilemelerine yardımcı olmak için tasarlanmış Avrupa fintech haritasını da içeriyor. İkincisi ise, start-uplara lisans gereklilikleri

de dahil olmak üzere AB içindeki çeşitli denetçilerden ve düzenleyicilerden gelen bilgiler için tek bir erişim noktası sunacak olan platformun kendisi. Ayrıca, sınır ötesi test girişimleriyle bağlantılı bir dizi özelliği de olacak.

McGuinness, "Bu şekilde, bu web sitesinin Avrupa genelinde dijital finansal hizmetlerini ölçeklendirmek için çok pratik bir destek sunabileceğine inanıyorum," dedi. Fintek sektöründeki düzenleme, özellikle birçok AB ülkesinin farklı lisanslama rejimlerine sahip olduğu dijital varlıklar ve kripto alanında son aylarda gündeme girdi. Bu konu, İngiliz Sermaye Piyasası Kurulu'nun (FCA) son kayıt tarihini kaçıran kripto firmalarına geçici lisanslar vermek zorunda kalmasıyla ortaya çıktı- düzenleyicinin kayıt çabalarının yavaş hızının eleştirilmesine yol açtı. Piyasa katılımcıları arasındaki bir diğer endişe de, sektördeki oyuncular ve kripto start-up'ları için aynı düzeyde kural ve düzenlemelere tabi olmayabilecekleri haksız rekabet ortamı oluşması. AB'nin Dijital Finans Platformunun bu endişeleri ne ölçüde karşılayacağı belli değil, ancak McGuinness piyasa katılımcılarını "bu 'daha yumuşak' girişimleri" azımsamaya çağırarak, "Diyalog ve daha yakın bağlantılar somut sonuçlara dönüşebilir ve dönüşecektir," dedi.

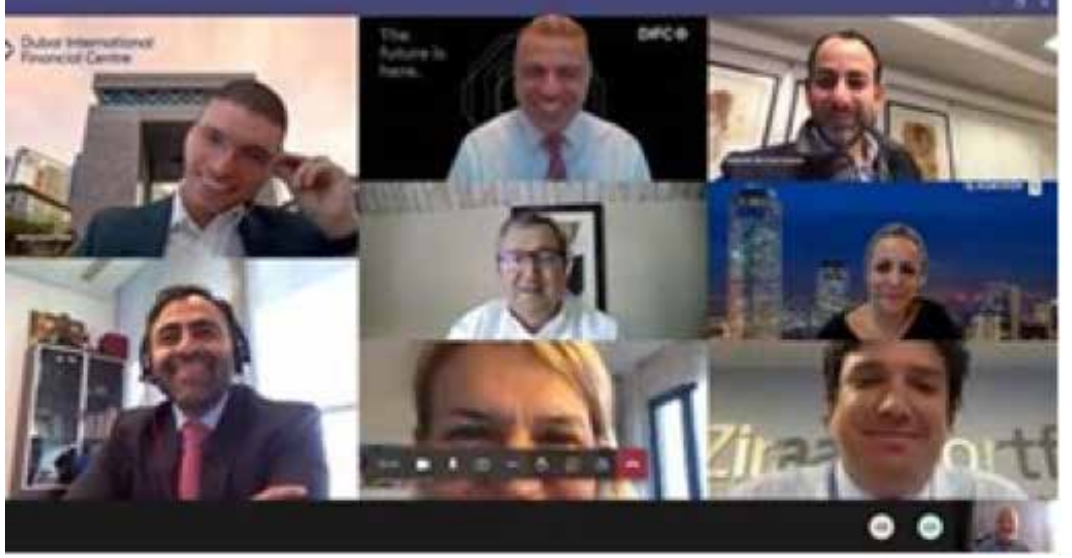
OMURGA

GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ
PORTFÖY YÖNETİMİ

www.omurgacap.com

TKYD 2022 1. eyrek Dönem alışmaları

• 8 şubat 2022:
Dubai International Finance Center ile Toplantı: Dubai Uluslararası Finans Merkezi yetkilileri ile gerçekleştirilen online toplantıda karşılıklı olarak işbirliği imkanları konuşuldu.

• 17 şubat 2022, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Ziyareti: Toplantıda sermaye piyasaları ve işbirliklerinin geliştirilmesi ile ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

• **22 Mart 2022: Entegre Raporlama Türkiye (ERTA) ile İstişare Toplantısı:** ERTA çalışmalarını ve komite içeriklerini paylaştığı toplantıda karşılıklı olarak olası işbirlikleri değerlendirildi.

• **28 Şubat 2022 - TKYD-Türkiye Sigorta Birliği ile Toplantı:**

Türkiye Sigorta Birliği ile gerçekleştirdiğimiz verimli toplantıda Bireysel Emeklilik, Portföy Yönetimi Sektörü ve tasarrufların artırılması ile ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

1.Portföy Yönetimi Zirvesi

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği tarafından 7 Nisan'da Borsa İstanbul'un ev sahipliğinde düzenlenen 1.

Portföy Yönetimi Zirvesi'ne sektör temsilcileri yoğun ilgi gösterdi. TKYD'nin Youtube kanalından ve etkinliğe özel olarak hazırlanan sitesinden yayınlanan etkinliği binlerce çevrimiçi katılımcı da takip etti.

Bakış Açısı: Yerel ve Küresel Piyasalarda Beklentiler, Portföy Yönetimi Sektöründe Teknoloji, Sürdürülebilirlik ve ESG, Kurumsal Yatırımcılar Açısından Bakış, Yatırım Fonları ile Portföy Yönetimi başlıkları altında dört ayrı panel düzenlendi.

Zirvede Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Araçlar ve Analiz Dairesi Daire Başkanı Haldun Nigiz de bir konuşma yaptı.

TKYD Başkanı Mehmet Ali Ersarı, zirvenin açılış konuşmasında dijitalleşme ve teknolojik değişimin dünyada yatırım alışkanlıklarını, iş yapış biçimlerini değiştirmekte olduğu bir ortamda, bu yeni trende yatırım imkanı sağlayan başta yatırım fonları olmak üzere yatırım araçlarının çok daha fazla popülarite kazandığını belirtti.

Yatırımcı ilgisine paralel olarak yönetilen büyüklüklerde de kayda değer gelişme kaydedildiğini söyleyen Ersarı, 2019 sonunda toplam

284 milyar lira yönetilen büyüklüğün gelinen noktada 700 milyar lira düzeyine geldiğine dikkat çekerek, “Bu neredeyse GSYH’nin yüzde 10’una denk gelen oldukça önemli bir rakam. Reel sektörün finansmanına verdiğimiz katkı da bunun paralelinde artmaya devam ediyor,” dedi.

Girişim sermayesi fonlarının 20 milyar lirayı aştığını, yurtiçi hisse senedi yatırımlarının neredeyse 100 milyara liraya yaklaştığını, özel sektör tahvil yatırımlarının ise 70 milyar lira civarında olduğu bilgisini veren Ersarı, “Yani bu perspektifle bakarsak eğer özel

sektöre portföy yönetim şirketleri üzerinden aktarılan kaynak toplamda 200 milyar liraya ulaşmış durumda. Bu özellikle ekonominin sürdürülebilir büyümesini sağlamak için ihtiyaç duyduğumuz uzun vadeli finansmanı gerek borç gerek sermaye olarak aktarılması konusunda bizlere çok önemli bir rol ve giderek artan bir pay sağlıyor,” diye konuştu.

Son dönemde yatırım fonlarına yatırım yapmaya başlayan nüfusun genç yatırımcılar olduğuna dikkat çeken Ersarı, “Bu genç yatırımcılar dünyadaki trendleri takip

eden, finansal okuryazarlığı görece daha yüksek ve yeni ve farklı yatırım alternatiflerine portföylerinde yer vermeye daha ılımlı, daha pozitif bakan bir yatırımcı kitlesini ifade ediyor,” dedi.

Dünyada portföy yönetim sektörü üzerinden yönetilen varlık büyüklüğünün 63 trilyon Euro’yu geçerek, toplam GSYH’nin yarısından fazla olduğunu belirten Ersarı, “Biz ise rekor büyümeyle henüz daha GSYH’nin yüzde 10’undayız. Dolayısıyla önümüzde daha gidebileceğimiz çok yol var. Sektörümüzün potansiyeli halen daha çok büyük,” dedi.

BAKIŞ AÇISI: Portföy Yönetimi Sektöründe Teknoloji

Moderatör: Yiğit Onat

HSBC Portföy Yönetimi Grup Başkanı

Konuşmacılar:

Nilüfer Sezgin,

İş Portföy Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı

Fatih Keresteci,

Stratejist Denon Partners

Moderatör Yiğit Onat, konuşmacılara “Hem ekonomik hem de jeopolitik faktörlerin oynaklık yarattığı bir döneme girerken Türkiye olarak ne kadar hazırlıklıyız?” sorusunu yöneltti.

Enflasyonun en önemli gündem

olduğunu belirten Nilüfer Sezgin, “2020 yılının ikinci yarısından beri enflasyonda yükseliş eğilimine girdik. 2021 yılının ilk yarısına kadar arz unsurları burada devredeydi, tedarik zincirleri, enerji fiyatlarındaki yükseliş, pandemi nedeniyle çeşitli üretim tesislerinin kapanması ve bunların da arzda yarattığı bir takım darboğazlar enflasyonu yükselten unsurlardı. Ama geldiğimiz noktada 2021 yılının ikinci yarısıyla başlayan süreçte talep de enflasyonu artırmaya başladı. Buna Rusya-Ukrayna savaşı da eklenince tahmin edilenden daha keskin bir enflasyonist ortama girmiş olduk,” dedi.

ABD Merkez Bankası (FED) tutanaklarında sadece faiz artırımı değil aynı zamanda bilanço küçülmesiyle de ciddi bir parasal sıkılaştırma ortamına girildiğinin de görüldüğüne dikkat çeken Sezgin, “1970lerde yaşandığı kadar sert bir faiz artırım sürecinden şu anda bahsetmiyoruz. Örneğin Fed’in faiz artırımında halen enflasyonun altında bir faizden bahsediyoruz. Bu yüzden gelişen piyasalar üzerindeki etkisinin biraz daha ılımlı olacağını değerlendiriyoruz,” diye konuştu.

Türkiye’nin bu sürece girerken bir kaç tane avantajı olduğuna işaret eden Sezgin, “Biri Türkiye portföy

akımları açısından zaten ciddi bir çıkışı yaşadı, çok yüklü pozisyonlar yok. Finansal sıkılaştırma sürecinden bu anlamda biraz daha korunaklı olabiliriz. İkincisi Merkez Bankası uluslararası yatırım pozisyonunu yayınlıyor, 2017 yılında burada çok ciddi bir yükseliş yaşanmıştı. Bir çok uzman da bunun bir kur hareketinin öncüsü olduğunu söylemişti. O güne kıyasla baktığımızda uluslararası yatırım pozisyonunda ciddi bir iyileşme var. Bankalar ve özel sektör ciddi şekilde dış borç azaltımı yaptı. Dolayısıyla bu anlamda biraz daha korunaklı giriyoruz,” diye konuştu ve ekledi: “Diğer taraftan ülkemizin enflasyon dinamikleri en fazla zorlayacak alan olarak önümüzde duruyor.”

Onat, “Enflasyon davranış eğilimlerini kıran nedir? Genel fiyat endekslerinde ne zaman bir zirve görebiliriz?” sorularını Fatih Keresteci’ye yöneltti.

Fatih Keresteci, “Enflasyon beklentisi kendi kendini besleyen bir döngüyle hareket ediyor. Enflasyonla mücadele etmek lazım, mücadele kolay bir olgu değildir. Mutlaka disiplin ve ısrar gerektirir. Bir yerde kontrolü kaybederseniz, onun geri dönüşü olmaz. Birinci bakış açım bu,” diye konuştu.

Keresteci ikinci olarak, Türkiye’de 2000’li yılların ortasından itibaren enflasyon sorunu yaşamadığını, dünyada ise 80li yılların ortasından itibaren enflasyon olmadığını hatırlatarak, “O yüzden farkındalık olmadığı için birden bir enflasyon sorunu ortaya çıkınca dünya gözüne ışık tutulan tavşan moduyla yaklaşıyor,” dedi.

Pandeminin dünyada paradigmatik bir değişiklik yarattığını belirten Keresteci, “Ortada yapısal bir sorun var ve bu sorun bugünden yarına

değişmeyecek gibi. O yüzden tipik gelişmeye alıştığımız gibi Merkez bankalarının bu gelişmeye faiz artırarak reaksiyon göstermeleri çok doğal bir şey ama burada da bir sorun var. 70li yıllardaki ABD’deki o stagfasyonist (ekonomik durgunluk+enflasyon) süreci incelemekte yarar var. Faiz artırmak doğru yöntem mi bilmiyorum,” diye konuştu.

Pandemi sonrasındaki normalleşmenin her sektöre aynı davranmadığını kaydeden Keresteci, “Bazı sektörler çok iyi performans kaydetti. Bazı sektörler çok kırılan. Turizm mesela çok kırılan. O tarzdaki sektörlerin şu an karşı karşıya kaldığı riskler çok büyük. Türkiye’de bu hikaye homojen bir etki yapmayacak. Bazı sektörleri iyi, bazı sektörleri kötü etkileyecek,” dedi.

Artık karları hesaplarken hisse başı kar, EBITDA, brüt kar gibi kavramlar yerine yeni dönemde yerine koyma maliyeti’ne bakıldığını söyleyen Keresteci, “Satmış olduğum üründen elde etmiş olduğum parayla aynı stoğu yerine koyabiliyor muyum?” dedi.

Onat, bir diğer sorusunda konuşmacılara “FED faiz artırımları daha hızlanabilir mi? Ülkemizde alışlagelmiş makroihtiyati politikayla ilerliyoruz, bu bizi nereye götürür?” diye sordu.

Sezgin, enflasyon dünyada çok ciddi belirsizlik taşıdığını belirterek, “Enflasyon dünyada ortalama 6 civarında, bu 10’a gidebilir diye hesaplanıyor. ABD için Fed’in tahminlerine bakarsanız %4’ün biraz üzerinde seneyi bitiririz. Gelecek sene de normalleşir diye bekliyor. Piyasa beklentilerinin bunda çok kopuk olmadığını görüyoruz. Genel olarak biraz daha yükselip sonra normalleşecek diye bekleniyor,” dedi.

Sözkonusu beklentileri destekleyen unsurlar yanı sıra aleyhte olanlar da olduğunu ifade eden Sezgin, “70’lerde enflasyona reaksiyonda geç kalınmış, bu yüzden de daha fazla faiz artırımının gecikmeli olarak yapılması gibi bir maliyet ortaya çıkmış. Acaba şimdi de aynı maliyet ortaya çıkar mı? Bir yandan FED hızlı hareket edecek, şahinleşti diyoruz ama bir yandan da o şahinleşen FED bile şu anda enflasyonun ötesinde faiz artırımını yapmıyor, gecikiyor, ileride daha fazlasını yapmak zorunda kalacak gibi endişeler var. Enflasyonda bir kırılma yaşanıyor gerçekten, ama bu bizi nereye götürecektir, net değil,” dedi.

Gelişmiş ülke merkez bankaları “çok ciddi bir kredibilite biriktirmiş durumda” olduğunu belirten Sezgin, “Eskisine kıyasla daha az faiz artırımını yaparak da geçmişte yarattıkları etkiyi yaratma kabiliyetleri var. Bunun da test edileceği bir döneme giriyoruz. Savaş uzar, emtia fiyatlarındaki yükseliş katmerlenir veya daha uzun soluklu olur gibi unsurlar önümüzdeki dönemde enflasyona baskı yaratabilir, öngörülen seviyelerin de üzerine çıkarabilir. Şu anda yaz aylarında zirve yapması, sonra kademeli olarak düşmesi ve 2023 yılında normalleşmesi, benim gördüğüm kadarıyla, aşağı yukarı kabul gören bir senaryo ama ciddi riskler var,” dedi.

Büyüme göstergelerinde önemli bir yavaşlama sinyali olmadığı dikkate alındığında FED’in enflasyona öncelik verip 50 bazla puanla devam edeceği tahmininde bulunan Sezgin, “Enflasyonla ilgili her türlü ipucuna bakarak faiz artırım sürecini hızlandırabilir veya yavaşlatabilir. Aynı şey bilanço daraltma süreci için de geçerli,” dedi.

Dünyadaki enflasyon trendinin ülkemizde de büyük ölçüde geçerli

PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

olduğunu söyleyen Sezgin, “Bir sene öncesine baktığımızda enflasyonda 40 puan artış var. Bunu da bileşenlerine ayırsak enerjiden gelen yüklü bir bileşen var, gıda fiyatlarından geliyor, doğrudan kurdan etkilenen veya etkilenme oranı fazla olan dayanıklı tüketim malı gibi gruplardan veya ulaştırma hizmet gibi gruplardan büyük ölçüde enflasyonu açıklayabiliyoruz. Böyle bakınca resme, sanki arz unsurları belirliyormuş gibi bir sonuç ortaya çıkıyor. Ama o tespiti yaparken biraz dikkat etmek lazım çünkü bu geçişkenlikler daha düşük olabilirdi,” dedi.

Sezgin şunları söyledi: “Düşük faiz uygulamamız sebebiyle geçen yıl Eylül’den yıl sonuna kadar enflasyonda ciddi bir yükseliş yaşadık. Bunun üzerine yeni yılla birlikte emtia fiyatlarından gelen baskı, Rusya – Ukrayna savaşının etkileri de buna eklendi. Biz önümüzdeki dönemde enflasyonun biraz daha yükselebileceğini sene sonunda ise baz etkileriyle bir miktar gerileyeceğini hesaplıyoruz. Gelecek sene itibariyle de düşüşün süreceğini öngörüyoruz. Piyasa beklentilerine de bakıldığında benzer bir durum görüyorum.”

Şokların etkileri gidince enflasyonun eski ana eğilimine dönüp dönmeyeceğinin de bilinmediğine işaret eden Sezgin, “Çünkü ciddi bir kırılma yaşanıyor olabilir. Enflasyonda ciddi bir atalet oluşuyor olabilir. Dolayısıyla ben bizde de bu beklentiler üzerinde bir miktar yukarı yönlü riskler olduğunu düşünüyorum. Bu enflasyona rağmen biz politika faizini değiştirmiyoruz. Genel olarak faiz seviyeleri enflasyonun oldukça altında. Buna rağmen döviz kuru istikrarını sağlamayı başarıyoruz. O da kur korumalı mevduat sistemi (KKM) ile oluyor,” dedi.

Sezgin, “Normal şartlarda bu tek başına en azından bir yıl gibi bir periyoda baktığımız zaman döviz kuru istikrarını bu yöntem sağlayabilir görünüyor, fakat savaşın etkileri ve enerji fiyatlarının savaş öncesinde de yükselmeye başlamasıyla biz cari açık beklentimizi yukarı revize ettik. Sadece negatif reel faiz ortamındaki yurtiçi yerleşik kaynaklı döviz talebinin değil aynı zamanda bu dış açığın finansmanı da ilgili bir ihtiyaç ortaya çıktı. Sadece kur korumalı mevduat değil aynı zamanda rezerv yönetimi de önem kazanıyor,” diye konuştu. Onat, KKM’nin bütçe üzerinde yük oluşturacağını düşünüyor musun? sorusunu yönelttiği Keresteci, “Bütçe üzerinde hem KKM kaynaklı hem enerjideki küresel fiyatlardan gelen baskının yurtiçi fiyatlara yansımaları engellemek üzere bir takım sübvansiyon mekanizmaları var. Bu kanallardan bütçe üzerine alınan bir takım maliyetler var. KKM’nin ne kadar maliyetinin olacağı konusu tamamen doların nerede olacağıyla ilgili. Ben biraz daha kurda yükseliş olabileceğini ama bu bütçe dengelerini yerinden zıplatacak, mali dengelerle ilgili endişe yaratacak boyutta olacağını düşünmüyorum”, diye cevap verdi. Buna karşılık, 2021 yılındaki büyümenin ardından bu sene ekonomide bir yavaşlama görüleceğine dikkat çeken Keresteci, “Bütçe yapımızda dolaylı vergiler ağırlıkta, büyüme ve iç talep gelişmesiyle de çok ilintili, oradan kaynaklı olarak bütçede gelir tarafında bir yavaşlama görebiliriz. Ocak-Mart döneminde bir defaya mahsus gelir kazanımları vardı, onları da devreye soktuğumuz zaman bütçe açığı hem hedefin altında hem de bizim tarihsel gelişimi incelediğimiz zaman oldukça düşük seviyelerde, dolayısıyla orada ben bir alan oldu-

ğunu düşünüyorum,” dedi Onat’ın “Dünyada güç odaklı bir döneme giriyoruz, dış ticaretimizi geliştirmek için ne fırsatlar var, enerji koridorunda bir oyuncu olarak kendimizi nereye taşıyabiliriz?” sorusunu da Keresteci şöyle cevapladı:

“Çin’in dünyaya verdiği dezenflasyon artık enflasyon yaratmaya başladı, çünkü artık kendi içlerinde belli bir tüketim hacmiyle ortaya çıktı. Bu yüzden enflasyonun yapısal bir mesele olduğu kanaatindeyim ve merkez bankaları ile bugünden yarına çözülebilecek bir sorun olduğunu düşünmüyorum.” Türkiye ekonomisinin ise son 3-4 senede dünya tarafından “örtülü bir ambargoya” maruz kaldığını ifade eden Keresteci, geldiğimiz noktada Türkiye’nin jeopolitik önemi öne çıkabileceğinin altını çizdi ve şöyle konuştu: “Avrupa enerji kanallarını çeşitlendirmek istediği zaman Türkiye öne çıkacak. Doğu Akdeniz’deki gaz rezervlerinin, Kuzey Irak’taki rezervlerin taşınması, Azerbaycan’daki, Türkmenistan’daki stokların taşınması transit hikayeyi beraberinde getirirken, aynı zamanda Türkiye’nin buradaki gaz rezervlerinden pay alma ihtimali bizi ayrı bir yere götürebilir. Dönüğü tersine çevirmekle kılganlık bıçaksırtı bir denklemde.”

Pandeminin yeni kavramları hayatımıza soktuğunu kaydeden Keresteci, “Tüketiciye yakın olma” kavramı ile lojistiğin önem kazandığını, “emtia milliyetçiliği” kavramı ile gıda güvenliğinin önemli bir kavram olduğunu, Türkiye’de bunun yanı sıra finteklerdeki gelişime de dikkat çekti. Rusya’ya getirilen yasaklara işaret eden Keresteci, “finansal teknolojiler, blokzincir, blokzincirin getireceği teknoloji, siber güvenlik ön plana çıkacaktır. Bu alanlarda Türkiye fena gitmiyor,” dedi.

Geleceği birlikte inşa etmeliyiz

Panel: Portföy Yönetimi Sektöründe Teknoloji

Moderatör: Ertunç Tümen, CFA
Ak Portföy Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı

Konuşmacılar:

Nejat Özek Infina Kurucu Ortak

Hamit Can ATP GMY ve Tradesoft
Genel Müdürü

Emre Koçbey Takas İstanbul Saklama
ve Kolektif Yatırım Kuruluşları Direktörü

Moderatör Ertunç Tümen, portföy yönetimi sektörünün teknoloji konusuna “odanın ortasındaki bir fil” gibi baktığını ifade ederek, “Yani odanın ortasında bir fil var ve biz yokmuş

gibi davranıyoruz,” sözleriyle paneli açtı. Tümen, Nejat Özek’e, “Portföy yönetimi ve teknolojinin geldiği noktayı değerlendirir misiniz?” sorusu sorarak söz verdi. Özek, “90lı yılların ikinci yarısında yani şirketimizi kurduktan hemen sonra özellikle bankalardan randevu almamız bile çok zor bir şeydi. Geldiğimiz noktada bütün bu yapıyı teknoloji olmadan düşünmek mümkün değil. Biz teknoloji şirketlerinin bir bütün olarak olaya bakıp hizmet sunmamız lazım,” diye konuştu. Çok önemli bir değişimin tam başında bulunduğu altını çizen Özek,

“Türkiye’de portföy yönetim şirketlerinin sayısı hızla artıyor, çok doğru bir gelişme. İkinci bir gelişme de e-para, mikro kredi, kripto şirketleri yeni rekabet alanı olarak sermaye piyasalarını seçtiler. Bu müthiş fırsatları sektöre beraberinde getiriyor. Bir de dijital bankalar bunun üzerine geliyor. Önümüzdeki 2-3 yıl içinde muazzam bir dönüşüme tanıklık edeceğiz,” diye konuştu. Şirket olarak dönüşüme hazır olduklarının da altını çizen Özek, “Yeni gelen portföy yönetim şirketleri çok değişik iş modelleri ile ortaya çıkıyorlar. Biz teknoloji sağlayıcı olarak o şirketlere

PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

bu vizyonları gerçekleştirmek için gereken altyapıyı sağlıyoruz. Sektör olarak da gerçekten çok yatırım yapıyoruz,” dedi. Tümen, portföy yönetim şirketlerinin fonların kuruculuğunu devralmasından ve TEFAS’ın kurulmasından sonraki son sekiz yılda yatırımcıya adım adım yaklaştığını belirterek, “Yaklaşıkça da yatırımcı sayısı artıyor. Artık portföy yönetim şirketleri geri dönülemez bir yere geliyor. Yüzlerce yatırımcıdan oluşan portföylere sahip ve onların isteklerine karşılık verebilmek zorunda. Bunu yapmanın teknoloji dışında da bir yolu yok,” diyerek Hamit Can’a “Portföy yönetim şirketlerinin geldiği noktayı nasıl görüyorsunuz? Sağlanan yazılım çözümlerinde nerde gelişim alanları var?” sorusunu sordu. Hamit Can, “Eskiden Portföy yönetimi denildiğinde büyük parası olan yatırımcıların girebildiği bir alandı, ulaşmanız çok zordu. Şimdi ise portföy yönetim şirketleri yatırımcıya yaklaşıyor, doğal olarak ihtiyaçlar değişmeye başladı. Sizlerin yapmak istediğinizi belirlemeniz lazım, bizler de bunun üzerine ne inşa edeceğimize karar vermeliyiz,” dedi. Daha sonra Emre Koçbey’e söz veren Tümen, “TEFAS gözlüğü ile bu süreci değerlendir misiniz?” diye sordu. Emre Koçbey, TEFAS’ın güncel istatistiklerini paylaştıktan sonra, “TEFAS’a duyulan ilgi yatırım fonlarına ilgiyi artırdı karşılıklı olarak bu büyüme sağlandı,” dedi. TEFAS’ın sektörün büyümesine katkı sağladığını vurgulayan Koçbey, “Fon yönetim ücretleri artmadığı gibi düşüş göstermeye başladı. Daha küçük ölçekli portföy yönetim şirketleri açısından daha geniş kitlelere erişim imkanı sağlanırken, büyük banka iştiraki olan portföy yönetim şirketlerinin de hızlı büyümelerine yönetim altındaki varlıklarını geliştirmelerini sağladı,” dedi. TEFAS’ın sekizinci yılını doldurduğu 2022 yılında mevcut durumda fon dünyasının yaklaşık %45’inin platformda işlem gördüğünü belirten Koçbey, daha sonra emeklilik fonlarının işlem görmeye başladığını BEFAS hakkında bilgi vererek, “BEFAS ile gelişimde çok daha hızlı bir

şekilde yol alıyor olacağız,” dedi. Özek’e ikinci sorusunda portföy yöneticilerinin operasyonel yükünün çok fazla olduğuna değinen Tümen, “Bu aslında daha verimli olmak için kaçınmamız gereken bir şey. Front office tarafında birlikte geleceğe taşıyacak olan ve portföy yöneticilerini kıymetli alanlarına eğilebileceği geliştirmeleri yapmalıyız. Bütünsel sadece bundan ibaret değil. Front office sistemi emir öncesi emre uyum kontrollerini yapan özelliklere ne kadar otomatik olarak sahip olursa o işi o kadar risksiz hale getirecek,” dedi ve “Bugünkü altyapımız bizi geleceğe taşıyacak mı?” diye sordu. Özek ise, “Siz bize ne kadar yaklaşıyorsunuz? Ne kadar yatırım yapıyorsunuz? Bu çok önemli. Bu sistemler birdenbire kendiliğinden gelişmiyor. Belki kendimize size daha iyi anlatmalıyız,” diye konuştu. “Rollerimizin birbirini tamamlaması gerekiyor,” diyen Özek, “Biz daha çok geleceğe yönelik iş modeli konuşacağız. Yenilikçi iş modellerinin gelecekte çok daha artacağını düşünüyorum. Portföy yönetim şirketlerinin de daha fazla genç kitlelere ulaşacağını düşünüyorum. Bütüncül ve sistemsel bakış açısı son derece önemli. Portföy yönetim şirketlerinin iş hacmini büyütmesiyle, çok yenilikçi inovatif yaklaşımların hayat bulmasıyla ve gelecekte kurumlar birbirleriyle çok daha fazla entegre olacaklar. Bütün bu entegrasyonların sağlanmasına destek olmamız gerekiyor. Ben kendi rolümüzü burada görüyorum,” dedi. Dijitalizasyonun yanında yeni eşirketlerin sermaye piyasalarına gelmesiyle büyük bir bütünleşme yaşanmakta olduğuna dikkat çeken Özek, “Burada çok yeni iş modelleri çıkacak... Portföy yönetim şirketlerinin yeni nesil eşirketlerle biraraya geldiği zaman çok değişik ve hakikaten hacim yaratacak işbirliklerinin çıkacağına inanıyorum. Çünkü bu kurumlar milyonlarca müşteriyle geliyorlar bu alana ve çok iyi

müşteri deneyimi sunuyorlar. Fakat bizim alanımızı hiç bilmiyorlar,” dedi. Hamit Can da, son bir yılda açılan hesap sayısı 1 milyondan 2.5 milyona çıkarken, 500,000 yatırımcının 35 yaş altı olduğuna dikkat çekti ve “O gelen kitle kripto-parayı bilen bir kitle. Bizden istediği ürünler de de o yalınlıkta, o sadelikte, o kolaylıkta,” dedi. Can, son dönemde iki ana gündemlerinin front office ve robotlar olduğunu belirterek, “Front office’te emir öncesi kontrolden başlayarak müşteriye hizmet veriyoruz. Belki orada daha güzel hizmet verebiliriz, bunu beraber çözmemiz lazım,” dedi. Can, operasyon ekiplerinin de daha katma değerli işlere zaman ayırabilmesi için ordaki görevin robotlara verilmesi gerektiğini düşündüklerini söyledi.

Tümen, Emre Koçbey’e “TEFAS 2.0 vardır mutlaka, projelerinizden bahsedermisiniz?” diye sordu. Koçbey, “Gerçekleşen bu dönüşümün merkezinde bir kuruluşuz. TEFAS işlem platformunun yanı sıra TEFAS bilgilendirme platformumuz da hem sektör profesyonellerinin hem yatırımcıların hizmetine sunulmuş durumda. TEFAS bilgilendirme platformumuzu mobil uygulamada hayata geçirdik. Yatırımcıya dokunduğumuz her üründe hem internet hem de mobil uygulaması olarak hizmeti sunuyoruz. BEFAS’ı, TEFAS 2.0 oldu diyebiliriz. Burdaki gelişimleri sürdürmeye devam ediyor olacağız,” diye konuştu. Panelin sonunda bir değerlendirme yapan Tümen, “Ortak yol haritası oluşturma gereği var. Bütünleşik olmalı. Geleceği içindeki tek tek şeyler belirleyemez, biz bir bütünün içindeyiz. Türkiye’nin Portföy Yönetim Sektörünü oluşturuyoruz. Bu alan olabildiğince geniş ama olabildiğince optimal olmalı. Geleceği birlikte inşa etmeliyiz. Bizim ödevimiz bu olsun. İsterseniz biz de böyle bir platform kurmuş olalım. Planlamasında TKYD bize yardımcı olsun. Çalışmalara da başlayalım,” dedi.

Finans sektörünün dönüştürücü gücü liderlik edecek

Panel: Sürdürülebilirlik ve ESG, Kurumsal Yatırımcılar Açısından Bakış

Moderatör: Yağız Oral
TEB Portföy Yönetimi Genel Müdürü

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Güler Aras YTÜ Finans ve Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi Kurucu Direktörü

Güzhan Gülay Borsa İstanbul Genel Müdür Yardımcısı

Alev Alp Esen Refinitiv Türkiye Ülke Yöneticisi

Okan Uzunoğlu Yapı Kredi Portföy Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı

Moderatör Yağız Oral, 2000 yılından beri hayatımızda var olan sürdürülebilirlik olgusunda özellikle 2019 yılından sonra çok hızlanan bir süreç görüldüğünü belirterek, “Bunu tetikleyen etkenler arasında iklim değişiklikleri, bunun beraberinde getirdiği doğal afetler, dünyada rezervlerin daha ne kadar dünyanın yaşam tarzına yeterli olduğu gibi konular daha fazla ön plana çıkıyor,” dedi. Oral, Prof. Dr. Güler Aras’a, “Son 3-4 yılda bu hızlanmanın sebebi nedir?

Bunun arkasındaki motivasyonlar neler? Türkiye bunun neresinde duruyor?” sorularını sordu.

Güler Aras, “Artık ESG riskleri dediğimiz çevresel sosyal riskler özellikle iklim riski tamamen finansal riskler olarak adlandırılıyor. Şirketlerin değerini doğrudan etkileyecek, başarılarını, performansın ölçülmesinde ve değerlendirilmesinde risk faktörü olarak dikkate alınıyor,” dedi.

Son 3-4 yılda dünyada risk algısı ve risk beklentilerinin değiştiğini ifade

PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

eden Aras, “Küresel Riskler araştırmasına baktığımız zaman dünyanın önümüzdeki 10 yılda maruz kalacağı ilk beş risk çevre ile ilgili olarak belirtiliyor. Toplantılarda çıkan sonuçlar dünya liderleri ile paylaşılıyor ve liderlerin iş yapma stratejilerine artık iklim riskini dahil etmeleri kaçınılmaz hale geliyor,” diye konuştu.

Halim Çun, panelin açılışında dünyada yatırım fonlarının gelişimini kısaca özetleyerek, “Türkiye’de de 35 yıla yakın bir tarihi var. 2000 yılından başlayarak portföy yönetim şirketlerinin hızlanarak kurulması 2003 yılında bireysel emeklilik sisteminin başlatılmasının ardından son yıllarda Türkiye’de de hızlı bir gelişme görüyoruz. Yatırım fonları büyüklüğü 10 kat artmıştır ama son üç yıldaki ivmesi altı kat artmıştır. Yatırımcı sayısı da son üç yılda yüzde 70 kadar artıp 4.3 milyona gelmiştir,” dedi.

Bunların arkasındaki motivasyonlara bakıldığında, paydaş beklentilerinin çok büyük önem taşıdığına altını çizen Aras, “Gençler çalışacağı şirketleri seçerken toplumla anlamlı ilişkiler kurabilen, topluma fayda sağlayan, en azından orada çalıştıkları zaman rahatsız olmayacakları kurumlar da çalışmak istiyorlar,” dedi.

Regülasyonların büyük bir itici kuvvet olduğunu belirten Aras, “Yerelden önce küreselden kaynaklanan regülasyonlar geliyor. Avrupa Birliği burda başı çekiyor. 2050 yılına kadar net zero kıta olma, “sıfır karbon” hedefi koydu. Sanayisinin ekonomisinin dönüşümü için belirlemiş olduğu muhteşem bir strateji. Sanayisini harekete geçirmeyi, kendi şirketlerini bu şekilde yeşil dönüşümle olması gereken seviyeye taşımayı istiyor. Tabi kendi ülkelere tedarikçi olan bizim gibi yakın pazardaki ülkeleri de bu gelişmeler etkiliyor,” dedi.

AB regülasyonlarına Yeşil Taksonomi

örneğini veren Aras, “Bir ürünün bir yatırımın yeşil olduğunun belgelenmesi için yeşil taksonomi kriterlerine göre bilgilerin açıklanması gerekiyor. Yeşil Taksonomi’yi neyin yeşil neyin sürdürülebilir olduğunu tanımlayan bir sözlük olarak ifade edebiliriz. Eğer sizin yatırımınız o taksonomideki kurallar çerçevesinde değilse, AB yeşil tanımına uymadığı için oradan fon sağlayamıyorsunuz,” dedi.

Küresel düzenlemelerle uyumlu olarak Türkiye’nin de kendini geliştirme zorunluluğu olduğunu vurgulayan Aras, “Bunu yapmadığımız zaman o oranda rekabet gücümüzü kesinlikle kaybedeceğiz. Yani bu tartışma götürür bir konu değil. Aşama aşama bu sıfır karbon hedefine ülkeler imza koymaya başladılar. Şu anda 70’den fazla ülke karbon sıfır hedefini koymuş durumda,” dedi.

Türkiye’nin Paris Antlaşması’nı imzalayarak büyük bir adım attığını hatırlatan Aras, “AB Yeşil Mutabakatının çıkmasının hemen arkasından Yeşil Eylem Planını oluşturduk. Ticaret bakanlığı ve ilgili bütün kurumlar çalışmalarına başladılar,” dedi.

Türkiye’nin tarihinde ilk defa bir zirveye evsahipliği yaptığını kaydeden Aras, İklim Şurası’nda bir hafta boyunca sadece iklimin konuşulduğu bir çalışma yapıldığını anlatarak, adaptasyon konusunda herkese ev ödevi verilerek, görev dağılımları yapıldığını söyledi. Borsa İstanbul’un sürdürülebilirlik ve ESG konusunda bakışını ve yapılanları Güzhan Gülay anlattı. Gülay, Borsa’nın bu konuda öncü olmayı amaçladığını belirterek, “İklim Şurası’nda Karbon Finansı için bir simülasyon yaptık. Karbon piyasası için hazırız. Regülatörlerimiz ve denetleyici kuruluşlarımızın belli olmasından sonra ve iklim kanununun tam olarak yasalaşmasından, kurmuş olduğumuz piyasanın kurallarının tam olarak belirlenmesinden sonra çalıştırmamız için her şey hazır.

Biz şu anda bu piyasayı AB Karbon Piyasaları kuralları çerçevesinde yarattık, diğer paydaşlarımızı bekliyoruz,” diye konuştu.

Sosyal anlamda da, yıllardır Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte eğitime destek amaçlı okul yapımına devam edildiğini hatırlatan Gülay, salgın nedeniyle durdurulan üniversite öğrencilerine yönelik eğitim programlarına da yakında yeniden başlanacağını kaydetti. Ayrıca, BISTLab’da Borsa İstanbul’un simülasyonlarının yer aldığı laboratuvar programları ve uygulamaları olduğunu belirtti.

Borsa İstanbul’un Uluslararası finans dergisine de değinen Gülay, “Ülkemizde alanında maalesef tek. Gönül ister ki tüm üniversitemiz finans alanında bu seviyeye ulaşsınlar. Dergimizi Social Scientific endekse de dahil ettik. Son dönemde yayınladığımız yeşil finansman ve ESG makaleleriyle sosyal tarafta çok önemli bir hizmet ve örnek diye düşünüyoruz,” dedi.

Borsa İstanbul’un içinde 3500 ağaçbarındıran kampüsünden de bahseden Gülay, “Sürekli çalışan 10’un üzerinde bahçıvanıyla burada bir vaha olarak kabul ediliyor,” dedi. Gülay ayrıca, İstanbul Finans Merkezi’ne taşınma sürecine de değinerek, bir arazi bulup oraya güneş panelleri kurup oradan elde edilen temiz enerjiden faydalanmayı planladıklarını açıkladı. Mevcut kampüste her türlü geri dönüşümün yapıldığını belirten Gülay, “Takasbank ve MKK ile aynı kampüste ikamet ederek ölçek ekonomilerinden faydalanmaya çalışıyoruz,” dedi.

Yönetişim tarafında kurumsal yönetim ilkelerinin uygulamasının doğru şekilde yapılması yönünde çalışmalarının yıllardır sürdürdüğünün altını çizen Gülay, “Ayrıca, yönetim kurulumuzda bir kadının üyenin olması ve büyük bir gururla söylüyorum, başkanımızın da bir kadın olması bu konularda bize katkı ve gurur veriyor,” dedi.

Sürdürülebilirlik endekslerinde Refinitiv ile çalışmaya başladıklarını belirten Gülay, “Bu şirketlerimizi sürekli olarak değerlendirilebilmesi, sürekli olarak skorlanabilmesi için çok büyük bir atılım oldu,” dedi.

Daha sonra Alev Alp Esen, bir Londra Borsası Grup şirketi olan Refinitiv hakkında bilgi vererek, Borsa İstanbul ile işbirliği çalışmalarını anlattı. Esen, “London Stock Exchange Group olarak sürdürülebilirlik ve ESG şu anda birincil önem taşıyan konularımızdan biri. Londra borsası olarak geçtiğimiz ay Climate Transition Plan dediğimiz planı yayınladık, bu dünyanın önde gelen borsaları arasında bir ilk. 2040 yılına kadar net zero hedefine ulaşmak için bütün adımlar açıklanarak bir plan çerçevesinde yürürlüğe koymaya çalışıyoruz,” dedi. Yaklaşık 70 ülkede faaliyette olan Refinitiv’in iş ortaklarıyla birlikte sürdürülebilirlik ve ESG konusunda çalıştıklarını ekledi. Borsa İstanbul ile yapılan iş ortaklığının Avrupa’da ilk olduğunu belirten Esen, “O yüzden şirket içinde bir rol model olarak gösteriliyor. Borsa İstanbul’un teşvik etmesiyle şirketlerin bir çoğu kendi ESG verilerini bizim veri tabanımıza yüklüyorlar. 630 civarında kriterde bize verilerini sağlıyorlar. Biz bu verileri kendi metodolojimizle hesapladığımız ESG skorlarına dönüştürüyoruz. Sonra da bu ESG skorlarını Borsa İstanbul ile paylaşıyoruz. Onlar da kendi sürdürülebilirlik endesklerinde kullanıyorlar,” dedi. Esen, geçen yıl Temmuz ayında bu iş ortaklığı imzalandığında gönüllü olarak verilerini paylaşan yaklaşık 20 Türk şirketi olduğunu, şu an itibariyle bu rakamın 85’e ulaştığını söyledi. Sadece borsaya kote olan şirketlerin değil, kote olmayan şirketlerin de bu verilerini paylaşmak istediğine dikkat çeken Esen, “ESG skorlarının küresel bir platformda görülmesi onlar için de çok önemli. Refinitiv ve London Stock Exchange bunu bir sosyal

sorumluluk olarak nitelendirdikleri için, hesapladığımız ESG skorlarını biz kendi web sitemizde halka açık bir şekilde paylaşıyoruz. Herkes bulunduğu sektörde hangi sıralamada olduğunu, skorun neresinde olduğunu görüntüleyebiliyor,” dedi.

Finansal kuruluşlarla buluşarak, bu verilerle neler yapılabileceği, nasıl faydalanılabileceği konularında çalıştıklarını belirten Esen, “Şirketler bunun bilincindedir. Şirketler artık bankalardan değil sermaye piyasalarına yönelmeleri, sermaye piyasasını araçlarını fonlama için kullanmalı. Burada sürdürülebilirlik endeksindeki puanların onlara birtakım insiyatifler olarak geri dönmesini sağlayabileceğimiz farklı adımlar atabileceğimizi düşünüyoruz,” dedi.

Yağız Oral, Avrupa’da ESG temalı fonlarının sayısının özellikle son bir yıl içinde hızla artarak 6000’in üzerine çıktığına dikkat çekerek, Türkiye’de de 11’i yatırım fonu, 5’i emeklilik fonu olmak üzere 16 tane sürdürülebilirlik temalı fon olduğunu ve yine bir yıllık bir sürede 2.4 milyar TL’lik büyüklüğün oluştuğunu belirtti. Bireysel ve kurumsal yatırımcılara ilişkin görüşlerini Okan Uzunoglu’na sordu.

Uzunoglu, “2021 yılı Dünya Ekonomik Forumu Küresel Risk Raporu’nda önümüzdeki beş büyük küresel riskin dördünün çevresel faktörlerden kaynaklanacağı yayınlandı. Dolayısıyla dünya artık bu konuda bir şeyler yapmak gerektiğinin farkında ve bilincinde. Bu sadece belli bir sektör veya temayı kapsamıyor, artık tamamen hepimizin hayatının bir parçası olmak durumunda. Finans sektörü gerek dünyada gerekse ülkemizde bu tip değişim ve süreçlere en hızlı tepki veren sektörlerden bir tanesi,” diye konuştu.

Paris İklim Antlaşması ve Yeşil İklim Mutabakatı’nın özellikle Avrupa ülkelerinin ve Türkiye gibi ticaret ilişkisi olan tüm devletlerin bir an önce

uyumlanması konusunda bir takım zorunluluklar getirdiğine işaret eden Uzunoglu, ESG kapsamındaki yönetilen toplam bono varlıkları büyüklüğünün Avrupa’da yaklaşık 330 milyar Euro’ya ulaştığını ve bu rakamın toplam ESG bono varlıkları içindeki oranının %70 olduğunu söyledi. Ülkemizde uyum çalışmalarının hızlandığını da kaydeden Uzunoglu, “Sektörün %60’ından fazlasını oluşturan bankaları düşünürsek, proje ve yatırım bazında çevresel ve sosyal bir risk raporu analizi hazırladıklarını görüyoruz. Bu temaya yönelik projelerin finansmanı ve onlara kaynak yaratma konusunda oldukça önemli ve toplam krediler içindeki ESG payının %5’e yükseldiğini görüyoruz. Aktif büyüklükte de bu oran %3’lere gelmiş durumda ki bu son dönemde gerçekleşen ciddi bir artışla oldu,” dedi. Oral, ESG temalı fonlara para girişinin olumlu yönde devam ettiğine dikkat çekerek, bir yatırım teması olarak kabul edilmiş görüldüğünü belirtti ve burada portföy yönetim şirketlerine düşen görevi sordu.

Uzunoglu, “ESG fonların toplam Avrupa’daki büyüklüğüne baktığımızda o temaya girişler yüzde 20 büyümüş gibi gözüküyor, ESG dışındaki tüm temalara ise girişte büyüme yüzde 4,” dedi.

Yatırımcılar tarafından bu temanın çok uzun vadeli bir süreç olarak görüldüğünü belirterek, “Bu sadece bir yatırım aracı değil, bir sosyal sorumluluk çerçevesinde hayatımızın bir parçası olarak görülüyor. İnsanlar sosyal sorumluluk veya farklı nedenlerle bu yatırımlara yöneldiğinde ona uyumlanan ve o temayı destekleyen şirketlere de yatırım yapmış oluyorlar. Dolayısıyla o şirketlerin büyümeleri de bu açıdan süreklilik kazanıyor, dolayısıyla ona yatırım yapan fonlara da performans olarak geri dönüyor. Birbirini sürekli destekleyen bir döngü olarak düşünebiliriz,” diye konuştu.

PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

Oral'ın "Fonlarda ESG değerlemesi yapılıyor mu?" sorusuna Alev Alp Esen, "Bizim Türkiye'de bir sonraki adım olarak gerçekleştirmek istediğimiz projelerden biri bu," cevabını verdi. Esen, "Yatırımcıların fonlara yatırım yaparken değerlendirdikleri kategorilerden biri de fonların ESG skoru haline gelmiş durumda. Fonları ESG skorlamasına tabi tutarsak yurtdışındaki yatırımcıların da farkındalığını artırabiliriz," dedi.

Gülây da, Refinitiv ile bir takım verilerin toplanması, ESG skorlanması ile ilgili olarak bazı çalışmalar yapmakta olduklarını belirterek, "Ancak bazı konularda verilere erişmek çok zor. Dolayısıyla TKYD'den fonların bütün ESG skorlarını bizlerle paylaşmasını bekliyoruz. Biz de bu konuyla ilgili olarak sizler için ne yapabileceğimizi konuşalım," dedi.

Oral, jenerasyon değişimiyle servet el değiştirirken ESG'ye bakış açısının da değişecek görüldüğüne işaret ederek, Prof. Aras'a "Hem kurumsal tarafı hem de insanın burada olması gereken rolünü nasıl görüyorsunuz?" diye sordu.

Aras, "Finans sektörünün müthiş bir dönüştürücü gücü var. Elindeki kaynakları uygun alanlara yönlendirme kabiliyetini doğru kullanabilirse, hem paydaşların başında gelen gelecek jenerasyonun beklentilerini karşılamak hem de skorları karşılaştıracak veriyi üretmek ve halka açık şirketler olarak da yatırımcılar için daha şeffaf, daha karşılaştırılabilir, daha nitelikli veri sağlaması ve sizlerin de bu alışverişe aracılık ediyor olmanız finansal kurumlar olarak olayın bütünü oluşturuyor. Herkesin üzerine düşen bir görev var," dedi.

Ülke için Yeşil Dönüşüm Stratejisinin olması gerektiğini söyleyen Aras, "Bu dönüşümün hangi çerçevede yapılacağına kurgulanması gerekiyor. Yeşil Finansman Stratejisi, Yeşil Taksonomi Stratejisi, yerel standartların oluşması

başında geliyor. Finans sektörü olarak aktif rol alıp, küreselden kaynaklı bu regülasyonlar ve standartların bizlerle uyumlu halde hayat geçmesini sağlamak görevimiz," dedi. Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Araçlar ve Analiz Dairesi Başkanı Haldun Nigiz de konuşmasında, sermaye piyasasındaki son düzenlemelerin portföy yönetim sektörünün gelişimine yaptığı olumlu katkıyı anlattı. BES ve Otomatik Katılım Sistemi'ne ilişkin son verileri de paylaşan Nigiz, özellikle TEFAS'ın devreye girmesinin ardından yatırım fonlarındaki büyümeye katkısının altını çizdi.

Nigiz, girişim sermayesi fonları ve gayrimenkul yatırım fonları düzenlemelerinin ardından kurulan fonlara yatırımcıların ilgisi ile bu enstrümanlardaki büyümenin de önemine işaret etti.

Nigiz şunları söyledi: "Ekonomimizde sermaye piyasalarının öneminin her geçen gün arttığı daha da aşıkardır. Çeşitli yatırım aracına sahip sermaye piyasamız hem yatırımcılarına hem de şirketlere alternatif ürünler sunmakta ve bu ürünlere hem şirketler hem de yatırımcılar yoğun ilgi göstermektedir. Son dönemde hızla artan halka açılmaları yanında girişim sermayesi modeli de sermaye piyasamız yoluyla şirketlerin büyüme süreçlerine katkıda bulunan önemli bir alan olmuştur." Girişim finansmanına ilişkin olarak sermaye piyasası mevzuatında bir çok alternatif araç olduğunu belirten Nigiz, ancak girişim sermayesi yatırım fonlarının yenilikçi bir fikir veya projesi olan, fakat bunu hayata geçirebilecek yeterli kaynağa sahip olamayan girişimciler için alternatif finansman yöntemlerinin başında geldiğini kaydetti.

Ocak ayında TL varlıkları içeren fonlara ilişkin vergisel düzenlemelere de değinen Nigiz, unvanlarında TL

ibaresi bunun tür fonlara talebin artmasını beklediklerini ifade etti.

İstanbul Finans Merkezi (İFM) çalışmalarının da hızla devam ettiğini belirten Nigiz, "İFM finansal sektörün uluslararası düzenleyici kurumları da dahil olmak üzere tüm oyuncuları bünyesinde barındıran benzersiz bir platform ortaya koyuyor. Finans merkezi olabilmenin en önemli adımlarından biri İFM kapsamında sunacağımız imkanlarla nitelikli portföy yöneticilerini ülkemize çekerek uluslararası sermayeden büyük bir pay alabilmektir," dedi.

İFM projesinin en önemli ayaklarından birinin de faizsiz finansal araçları tercih eden yatırımcılara uygun bir yatırım ortamı sunabilmek olduğu kaydeden Nigiz, "Küresel bir finans merkezi olacak isek konvansiyonel araçların yanında katılım esaslarına uygun finansal araçları ve diğer finans merkezlerinde yatırımcılara sunulan araçların tamamını da sunmalıyız," dedi ve katılım esaslarına uygun araçlara yatırım yapan yatırım ve emeklilik fonlarının geliştirilmesi için çalışmalar yapıldığını, para piyasası katılım fonu ve kira sertifikası katılım fonu türlerinin oluşturulduğunu, katılım esaslı bireysel emeklilik faaliyeti kapsamında katılım esaslı emeklilik yatırım fonlarının esaslarına ilişkin düzenlemelerin detaylandırıldığını söyledi.

Nigiz şöyle devam etti: "Bu kapsamda önümüzdeki dönemde faiz içermeyen yatırım araçlarına ilginin artmasını ve özellikle katılım yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının ciddi bir büyüme göstermesini bekliyoruz. Portföy yönetim şirketlerinin de bu alana daha fazla ilgi göstermesinin yanında, bu alanda yetişmiş personel sayısının azlığı ve iş süreçlerinin katılım esaslarına göre düzenlenmesi gibi küçük engellerin hızla aşılarak faizsiz finansal araçların ve fonların yatırımcıların ilgisi ve pazar açılardan konvansiyonel araçlarla yarışabilecek düzeye gelmeleri en büyük temennimiz."

Fon seçerken finansal okuryazarlık yanı sıra bağımsız danışmanlar ve robo-danışman önemli

Panel: Yatırım Fonları ile Portföy Yönetimi

Moderatör: Halim Çun

Inveo Portföy Yönetimi Genel Müdürü

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Serra Eren Sarıoğlu

Ludens Finansal Hizmetler Yönetici Ortağı

Dr. Emrah Ahi Özyeğin Üniversitesi

Öğretim Üyesi

Cem Muratoğlu Odeabank Genel

Müdür Yardımcısı

Yücel Ferek Yatırım Fonu Blog Yazarı,

Kıdemli Yönetici

Halim Çun, panelin açılışında dünyada yatırım fonlarının gelişimini kısaca özetleyerek, “Türkiye’de de 35 yıla yakın bir tarihi var. 2000 yılından başlayarak portföy yönetim şirketlerinin hızlanarak kurulması 2003 yılında bireysel emeklilik sisteminin başlatılmasının ardından son yıllarda Türkiye’de de hızlı bir gelişme görüyoruz. Yatırım fonları büyüklüğü 10 kat artmıştır ama son üç yıldaki ivmesi altı kat artmıştır. Yatırımcı sayısı da son üç yılda yüzde 70 kadar artıp 4.3 milyona gelmiştir,” dedi. Geniş bir kitlenin yatırım fonu ile tanıştığını belirten Çun, “Ürünlerimizi doğru

dağıtmak, doğru satmak sorumluluğumuz var. Tatminkar getirilerle yatırımcılarımızın beklentilerini karşılayarak onları kalıcı kılmak gibi bir görevimiz var. Yeni kitleler klasik yatırım araçlarından mevduat, döviz, altından kopup farklı gerekçelerle bir arayış içinde olduklarından, klasik alışkanlıklarını bırakarak buraya geldiklerinden ve belki bazı önyargıları olması nedeniyle yatırım fonlarımızı tanıtmamız yanı sıra portföy yönetiminde de finansal okuryazarlık hizmeti de vermek durumundayız,” diye konuştu.

PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ

Çun, Prof. Sarıoğlu'na "Yatırım fonu almak isteyen yatırımcılar hangi kaynaklara başvurabiliyorlar? Hangi kaynaklardan doğru bilgiler alabiliyorlar?" diye sordu. Serra Eren Sarıoğlu, yaklaşık 25 yıldır portföy yönetimi ve yatırım fonları konusunda akademik çalışmalar yapmakta olduklarını belirterek, "2014 yılından beri de Ludens çatısı altında portföy yönetim sektörü için finansal teknolojileri kullanarak geliştirdiğimiz ürünlerle işin biraz uygulama kısmını görme imkanımız oldu. Yaklaşık 8 yıldır da bu piyasada fintek alanında faaliyet gösteriyoruz. Yatırımcılarla esas temasımız 2020 yılının başında pandeminin başlaması ile birlikte İyi Gelir markamızı oluşturarak gerçekleşti," dedi. Gerek İyi Gelir'in web sitesine, gerek youtube kanalına gerekse sosyal medya hesaplarına yatırımcılardan sürekli sorular, öneriler, talepler geldiğini söyleyen Sarıoğlu, "İki yıllık zaman zarfından büyük bir veri tabanına ulaştık. Yatırımcıların soruları, talepleri, önerileri bize detaylı bir analiz yapma imkanı sağladı. Yatırımcıların en büyük sıkıntısı mevcut bilgi kanallarından yatırım fonları ile ilgili istedikleri bilgiye ulaşamamak. TEFAS ve Kap üzerinden resmi bilgilere ulaşabiliyorlar. Daha detaylı analizler olsa, daha grafiksel gösterimler olsa, biz buralardan analizler yapabilesek talepleri geldi," dedi. Bir fon platformu oluşturduklarını belirten Sarıoğlu, "Bu platformu yatırım fonları ile ilgili her şey olarak nitelendiriyoruz. Bu platformu kullanarak fonlarla ilgili detaylı analizler yapabilecekler, kullanıcı dostu arayüzlerle bir takım grafiksel sunumlara ulaşabilecekler. Sanal Portföy oluşturabilecekler, Portföy yöneticilerimizin bilgilendirme yaptıkları videoları izleyebilecekler, fonlarla ilgili çok bilgisi olmayan yatırımcıların da robo portföyler vasıtasıyla bir takım algoritmalar sonucu oluşturulmuş robofonlara da ulaşma imkanı olacak," dedi. İkinci sıkıntının portföy takip edememek olduğuna işaret eden Sarıoğlu, "Özellikle farklı kurumlardan fonları aldılarsa tek bir toplam olarak göremedikleri için portföylerini takip edemiyorlar. Finansal

okuryazarlık anlamında da çok eksikler var. Sosyal medyada, youtube'da bir takım bilgi veren kişiler, kuruluşlar görüyoruz. Burda verilen bilgiler ne kadar doğru, yatırımcılar burda ne kadar doğru yönlendiriliyor, bunlar da soru işareti," dedi. TSPB, TKYD vasıtasıyla finansal okuryazarlıkla ilgili girişimlerde bulunulması gerektiği önerisinde bulunan Sarıoğlu, "Ama ne kadar finansal okuryazarlık artarsa artsın yurdışına da baktığımızda yine de yatırımcının fon seçimi konusunda sıkıntıları var. Bu anlamda da yurtdışındaki bağımsız finansal danışmanlık müessesesinin ülkemizde faal hale gelmesinin önemli olduğunu düşünüyorum," diye konuştu. Çun, dağıtım alanında bağımsız finansal danışmanların eksikliğinin sektörün üzerinde durduğu bir konu olduğunu belirterek, "Böyle bir ihtiyaç gelişmiş batı ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de var. Bilgi kaynaklarının geliştirilmesi açısından Takasbank ile de görüşüyoruz. TEFAS platformunun daha geliştirilmesi konusunda da bazı çalışmalar var ama hepimize burda bazı noktalarda görevler düşüyor," dedi. Çun'un, "Portföy yönetiminde yatırım fonlarında uzun süredir başarıyla kullanılan bir model oluşturduunuz. Geldiğinizi noktayı anlatır mısınız?" sorusu üzerine Cem Muratoğlu, 2012 yılı Ekim ayında lisans alarak faaliyete geçen Odeabank'ın çalışmalarından bahsetti. Muratoğlu, "Bir kaç farklı fon şirketinin fonlarının tek bir yerden alınabileceği bir banka olma hayali kurduklarını" belirterek, "İlk günden nitelikli müşteri ile çalışmaya başlamıştık, onların taleplerine doğru cevap verebilmek için klasik bankacılık ürünlerinin yetmeyeceğinin de çok farkındaydık. Yatırım fonları bize yön verici, yol açıcı bir sektör oldu," dedi. O tarihlerde mevcut 350-400 fonu 20 kriterli bir skorlama ile değerlendirerek, müşterilerin beklentileriyle örtüştürmeye çalıştıklarını söyleyen Muratoğlu, "Üstünden 10 yıl geçti. Hala aynı şekilde devam ediyor. 2015 yılında TEFAS kurulunca işimiz çok kolaylaştı. Müşterilerimizin tercih ettiği fonları daha yakından inceleme fırsatı bulduk. 20 kriterin dışındaysa

o fonları da katmaya başladık, gidip o fonların Portföy yönetim şirketleri ile çeşitli anlaşmalar yaptık. Bir çeşit fon seçici pozisyonuna girdik," dedi. Şimdi teknolojiyi de çok daha fazla kullanmak istediklerini belirten Muratoğlu, "Algoritmaların daha çok konuştuğu, doğru kişiye doğru ürünü sürekli olarak sunabildiği bir platform haline gelmeyi istiyoruz. Hep böyle olmak istedik. Ne yatırım şirketi var, ne yatırım fonu şirketimiz var, ama istemiyoru zaten. Çünkü bu bize herkese eşit uzaklıkta olabilmemizi ve bizim portföy yöneticilerimizin her ürünü sanki kendi ürünümüz mü gibi tanıtılabilmelerini ve arkasında durabilmelerini sağlıyor," diye konuştu. Çalışanların ürün bilgi seviyesine, eğitim seviyesine özellikle dikkat ettiklerini söyleyen Muratoğlu, "Şube ağında çalışan portföy yöneticisi arkadaşlarımızın %70'inin sermaye piyasası lisansı oldu. Aşağı düştüğünü gördüğümüzde takviye etik, hep bu seviyeyi yukarıda tutmaya çalıştık. Genel müdürlük ekiplerinde konusu yatırım olan herkes ileri düzeyde sermaye piyasası lisansına sahip, bu bizi ürünleri algılama ve oluşabilecek sorunlara karşı herkes karşısında doğruyu anlatabilme konusunda güç verdi," dedi ve ekledi: "Biz dijital bir banka olmayacağız. Portföy yöneticilerimizin dijitalle kuvvetlendirildiği, daha da rahat hareket edebildiği ama bu güçlü kasımızı kaybetmeden gitmek istiyoruz." Çun, yeni varlık ürünleri geliştirebilmek yeni ürünleri sisteme katabilmek için işin fikrinsel, teorik tarafından da destek almak gerektiğine işaret ederek, "Son zamanlarda revaçta olan fon sepeti fonları veya varlık yönetimine dayalı fonlar biraz da bu mantık üzerinden geliyor. Fonları seçerken uygun bir getiri beklentileri olması gerekiyor ama bu olay yumurtaları aynı sepete koymayalım gibi biraz basitleştirildi. Oysa bunun altında ciddi bir model portföy teorisi var," diyerek, sektörün ürün geliştirme yaklaşımında akademiyle birlikte çalışmasında ne gibi faydalar olduğunu Dr. Emrah Ahi'ye sordu. Dr. Ahi, geçmişte portföy yöneticisi iken artık bu konuda çalışan bir akademisyen

olduğunu belirterek, çalışmalarını varlık dağılımı alanında yoğunlaştırdığını söyledi. Özyeğin üniversitesinde finans mühendisliği araştırma merkezinin çeşitli kurumlara hizmetler sunduğunu kaydeden Ahi, “Geliri de üniversitenin burslu öğrenci fonuna aktarıyor. Akademi ile iş dünyasının ortasında durmaya çalışıyoruz,” dedi.

Akademik çalışmaların fonların getirilerinin büyük kısmının varlık dağılımından geldiğini gösterdiğine işaret eden Ahi, “Bu rakam %80-85’lerde, %15 kadarlık kısmı menkul kıymet seçiminden ya da piyasa zamanlamasından geliyor. Piyasa zamanlaması işin en zor kısmı. Örneğin bir araştırmaya göre, S&P’de her sene en iyi haftaya yatırım yapmazsanız, uzun vadede elde ettiğiniz getiri devlet tahvili getirisi kadar oluyor. Hisse senedine yatırım yapmanın hiç bir anlamı kalmıyor. Yani en iyi haftayı kaçırsanız bu sizi bu riski almaya değmeyecek bir noktaya getiriyor. O yüzden varlık dağılımı işin çok daha önemli kısmı,” dedi.

Finansal okuryazarlığın öneminin altını çizen Ahi, “Fon yatırımcılarının yatırım yapma süresi, hedefleri neler, risk toleransları neler, bunlar belirlenmeli. İkinci tarafta ,artık fon yönetimindeki varlık dağılımı safhası oluyor. Burada yapay zeka,makine öğrenmesi gibi metotlarla alanların da kullanımıyla varlık dağılımı çok daha farklı bir boyut kazandı,” dedi.

Çun, sosyal medyada özellikle yatırım fonlarıyla yatırım öneren paylaşımlarına ilişkin olarak Yücel Ferek’e bu çalışmalarının nasıl başladığını sordu. Ferek, Bankacılık sektöründe 25 yıllık çalışma sürecinde tema ettiği bireysel yatırımcıların getiri beklentilerinde yatırım kararlarını nasıl aldığını, nasıl algıladığını anlamaya çalıştığını belirterek, “Yatırımlarımı nasıl daha iyi değerlendirebilirim düşüncesiyle finansal varlıklara bakmaya başladım. Burdaki en güçlü hikayenin yatırım fonunda olduğunu gördüm. Yatırım fonundaki güçlü hikayeyi gördükçe bunu diğer insanlara nasıl anlatabilirim düşüncesiyle blog yazıları ile başladım. Ardından görsel mesajların daha etkili olabileceğini düşünerek amatör bir youtube kanalı açtıktan sonra yatırım fonlarının berrak yapısını ve profesyonel yönetimden

kaynaklanan gücünü anlatmaya çalıştım, fakat bunu yaparken amacım herkese ulaşmaktı,” diye konuştu.

Finansal okuryazarlığın her eğitim seviyesinden insan gereken bir şey olduğunun altını çizen Ferek, “İnsanların buna nasıl ulaşabileceği, kendileri için nasıl doğru değerlendirebileceği, doğru adresin ne olduğu çok önemliydi. Yatırım fonu için bakabileceğimiz yerler TEFAS, KAP ve portföy yönetimi şirketlerinin resmi siteleri. Bir portföy yönetim şirketinin resmi sitesindeki araştırma raporlarına, fon bültenlerine baktığımız zaman finansal okuryazarlıkla ilgili bir çok doneye zaten sahip oluyorsunuz,” dedi.

Portföy yönetiminin çok donanım gerektiren bir alan olduğuna da işaret eden Ferek, “Piyasa takibi, yabancı dil bilgisi, çok farklı piyasalardaki birbiri ile ilişkili şeyleri takip edebilme ve bunu yatırımcısına aktarabilme yeteneği gerekiyor,” dedi ve basit insanlara yatırım fonunu anlatabilmek için bir video serisine başladığını ekledi. Youtube kanalında 60-65 tane video olduğunu ve bunların 250,000 kez izlendiğini belirten Ferek, “Ordaki soruları gördüğümde bunun çok temel bir ihtiyaç olduğunu anladım. Portföy yöneticiliği işi çok değerli bir iş, bunu olabildiğince anlatmaya çalışıyorum,” dedi.

Ardından Çun, Prof. Sarıoğlu’na “Yatırım fonu, portföy yönetimi işini en kolay nasıl sunabiliriz? Robo danışmanlık nasıl ilerliyor? Yatırım fonlarımız iyi yönetiliyor mu?” sorularını yöneltti.

Sarıoğlu, “Ludens olarak raporlarımızda ortalama olarak baktığımızda kötü yönetimden söz etmemiz mümkün değil. Özellikle orta ve uzun dönemde hem enflasyon hem de TÜFE’nin hem emeklilik hem de yatırım fonları tarafında üzerinde getiriler görüyoruz,” dedi.

Finansal okuryazarlık olsa da yatırımcı için fon seçimi yapmanın zor olduğuna da dikkat çeken Sarıoğlu, “Bağımsız finansal danışmalar yanı sıra robo danışmanlar burada çok önemli,” dedi.

Robo danışmanlığı tabana yaymak için açık mimari platformlara ihtiyaç olduğunu kaydeden Sarıoğlu, robo danışmanlık

alanında bazı düzenlemeler yapılması gerektiğini belirtti.

Çun, “Yatırımcılar bu sistemlerden beklendiklerini buluyorlar mı?” sorusunu Dr. Ahi’ye yöneltti. Dr. Ahi, “Orta ve uzun vadede kimse pasif yatırımı geçemez gibi bir anlayış var. 2000’lerden sonraki çalışmalar gösteriyor ki bir takım anomalilerden faydalanarak benchmark olarak koyduğunuz pasif fonun üzerine çıkmanız mümkün. Bunun örneği de Jim Simons, ‘mümkün olduğu kadar veriden faydalanıyoruz’ demişti,” diye konuştu.

Teknolojinin gelişmesiyle beraber veri kaynaklarına ulaşımın da arttığını kaydeden Ahi, “Performansın altında yatan çok fazla veriye ulaşma, onları çok hızlı proses edebilme, ki bu insan gücü ile mümkün değil,” dedi. Ancak Ahi, yapay zeka ile binlerce veriyi içine koyup bir yatırım fikri ortaya çıkarmasının çok mümkün olmadığına dikkat çekerek, “O alanı bilen kişilerden faydalanmanız lazım. Hibrid yapı bu işin daha çok geleceği gibi duruyor,” dedi.

Muratoğlu, banka müşterilerinin özellikle konuşmak istediği kişinin bilgi seviyesi ve mobil uygulamalarındaki üst düzey teknolojinin kullanıcı dostu olmasının iki önemli konu olduğunun altını çizerek, “Dolayısıyla sadece insana yatırım yaparak ya da sadece teknolojiye yatırım yaparak değil bunların ikisini bir arada yapmalıyız,” dedi.

Çun’un “Yatırımcılar rasyonel kararlar verebiliyorlar mı? Aktif mi pasif yönetilen fonları mı tercih ediyorlar?” sorusuna Ferek, “Yatırım fonunun aslında neye yatırım yaptığını çok iyi anlayabiliyor olmak bence yatırımcı için ön koşul. Genelde bu çok bilinmiyor ve okunmuyor,” dedi. Yatırım fonunda şeffaflığın çok önemli olduğunu belirten Ferek, “Bilgilere ulaşabilmek TEFAS üzerinden KAP üzerinden veya portföy yönetim şirketinin resmi sitesinden sadece bir internet bağlantısıyla, kolaylıkla mümkün. Yatırım fonunun yatırım tarafında risk algısına ve beklentisine göre algılanabilmiş olması çok önemli. Yatırım kararlarının doğru yöne gitmesinde bu çok etkili olacak,” diye konuştu.

Yeni düzenlemeler BES'e her yaştan girişlerin ivmesini artıracak

Hayata geçen, devlet katkısının %30'a yükseltilmesi ve yıllara yayılan devlet katkısı ile BES birikimlerinin kredi ihtiyaçları için teminat olarak gösterilebilmesi gibi planlanan diğer mevzuat düzenlemeleri doğrultusunda 2022 yıl sonunda fon büyüklüğünde en az %50 seviyesinde bir büyüme oranına ulaşılmasını bekliyoruz.

Murat Atalay
Genel Müdür
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.

Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu kapsamındaki toplam işlem hacmine bakıldığında, Temmuz 2021 döneminden bu yana yükseliş trendinde olduğunu söylemek mümkün. Takasbank tarafından yayımlanan verilere göre toplam işlem hacmi 573 milyon TL düzeyinde ölçülürken, sadece Mart ayında 176 milyon TL'lik işlem hacmi gerçekleşti. Nisan ayına ait en güncel veriler¹ ise 31,5 milyon TL'yi aştı. Piyasalardaki hareketliliğin arttığı dönemlerde ve katılımcıların bu

Dönem	BEFAS Toplam İşlem Hacmi (TL)
2021-07	8.492.995
2021-08	12.363.091
2021-09	12.703.873
2021-10	13.271.278
2021-11	28.595.105
2021-12	52.344.310
2022-01	124.026.804
2022-02	114.273.035
2022-03	175.619.283
2022-04	31.549.357
Toplam	573.239.129

konuya daha çok aşına olması ile birlikte BEFAS kapsamındaki işlem hacminin daha da yükseleceğini öngörüyoruz.

Yeni düzenlemeler ile sistemden beklentiler

Bireysel emeklilik devlet katkısının %25'ten %30'a çıkarılması başta olmak üzere toplu katkı payı ödemelerinde takip eden yıllarda devlet katkısı verilmesi, konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda BES birikimlerinin bir kısmının alınarak kısmi çekiş yapılabilmesi, BES birikimlerinin kredi ihtiyaçları için teminat olarak gösterilebilmesi ve 45 yaş ve üzeri vatandaşların, talep etmeleri durumunda, otomatik katılım kapsamına dahil olabilmesi şeklinde sıralayabileceğimiz yeni düzenlemelerin bireysel emeklilik sisteminin yoluna daha sağlam adımlarla devam etmesine katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz. Bu yeniliklerin hem sistemdeki müşterilerin devamlılığının sağlanması hem de sisteme yeni müşterilerin dahil edilmesi noktasında pozitif etki yaratacağını öngörüyoruz. Aynı zamanda bu teşviklerin bireysel emeklilik sektörünün gelişimini olumlu yönde etkileyerek, mevcut büyüme momentumunu hızlandıracağını ve kapsayıcılığını genişleteceğini düşünüyoruz.

Yurt içi tasarrufların ülkemiz Gayri Safi Yurt içi Hasıla'ya oranı %27'ler seviyesinde. Tasarruf Yatırım Dengesi'ne göre Türkiye'nin tasarrufları, ihtiyaç duyduğu yatırımları finanse etmeye yetmiyor. Bu nedenle dış tasarruflara bağımlılık oluşuyor. Bireysel

Emeklilik Sistemi yurt içi tasarruf açığının azaltılmasında kritik öneme sahip. Uzun vadeli tasarruf bilincinin artmasına katkı sağlayacak düzenlemeler, sistemin katılımcı tabanının, fon büyüklüğünün ve dolayısıyla ülkemiz tasarruflarının artırılması bakımından önemli rol oynayacaktır.

2022 yılına ilişkin sektörün büyüme tahminleri

2021 yıl sonu itibarıyla gönüllü BES ve otomatik katılım toplamındaki katılımcı sayısı 14,5 milyonu aştı, bir önceki yıla göre %7,6 oranında büyüdü. Yeni düzenlemeler sisteme her yaşta girişlerin ivmesini artıracaktır diye düşünüyoruz. 2022 yıl sonunda katılımcı sayısındaki büyümenin 2021 yılındaki artışın fevkinde gerçekleşmesini bekliyoruz. Parça parça hayata geçirilmekte olan mevzuat değişikliklerinin de etkisiyle, 2022 yılında gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım tarafında oldukça hareketli bir yıl yaşanacağını düşünüyoruz. Hayata geçen devlet katkısının %30'a yükseltilmesi ve yıllara yayılan devlet katkısı ile BES birikimlerinin kredi ihtiyaçları için teminat olarak gösterilebilmesi gibi planlanan diğer mevzuat düzenlemeleri doğrultusunda 2022 yıl sonunda fon büyüklüğünde en az %50 seviyesinde bir büyüme oranına ulaşılmasını bekliyoruz. Diğer taraftan, emeklilik yatırım fonlarının getiri performansı fon büyüklüğü beklentilerinde başlıca faktör olarak karşımıza çıkıyor. Fon getirilerinin, geçen yıl olduğu gibi, 2022 yılında da yüksek gerçekleşmesinin beklenen büyüme oranları üzerinde pozitif etkisi olacaktır.

TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI

Yatırım Fonları ve Emeklilik Fonları Pazar Analizi 2022 1. Çeyrek

Portföy Yönetimi sektörü 2022'nin ilk çeyreğinde yüzde 14,4 büyümeye ile 747 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

USD/TL seyri ve enflasyon verileri ile beraber TCMB kararları yanı sıra yurt dışı piyasalarda FED faiz artış süreci beraberinde küresel enflasyon verileri de yakından takip ediliyor. Diğer yandan, Ukrayna-Rusya gerginliği ve bunun uzun dönemli küresel etkileri de finansal piyasalarda ve emtia fiyatları üzerinde baskı yaratmaya devam ediyor. Portföy Yönetimi sektörü 2021 yılında son beş senenin en yüksek büyüme-

sini sergiledi ve 2021 yılı sonunda %79,1 büyümeye ile toplam 653 milyar TL büyüklüğe ulaştı. 2022'nin ilk çeyreğinde de büyümeye devam ederek %14,4 büyümeye ile 747 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Sektörün alt kırılımına bakacak olursak, yıllar itibariyle emeklilik fonlarının toplamı içerisindeki ağırlığı azalırken en fazla serbest fonların arttığı sonrasında ise özel portföy yönetimi ve girişim&gayrimenkul fonlarının ağırlığının arttığı dikkat çekici.

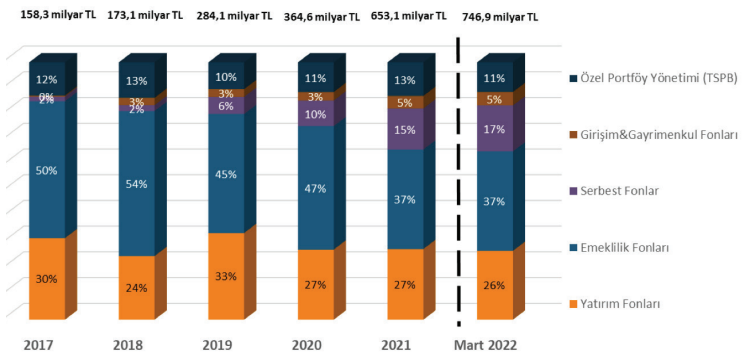
Ceren Angılı
Bölüm Müdürü, Pazarlama ve Stratejik Planlama
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

Belirli varlıkların Mart 2022 itibariyle değişimleri aşağıdaki şekilde;

	31.12.2021	31.03.2022	Değişim
USD/TRY	13,3161	14,6700	10,2%
EUR/TRY	15,1402	16,2387	7,3%
TRY Sepet	14,2282	15,4544	8,6%
EUR/USD	1,1368	1,1065	-2,7%
BİST 100 Endeksi	1.858	2.233	20,2%
TL 2 Yıllık Gösterge Tahvil*	21,71%	23,60%	189 baz puan
TL 10 Yıllık Gösterge Tahvil*	23,05%	23,96%	91 baz puan
10 Yıllık UST	1,5118%	2,3452%	83 baz puan
S&P 500 Endeksi	4.766	4.530	-4,9%
Nasdaq 100 Endeksi	16.320	14.838	-9,1%
Altın (USD/Ons)	1.828	1.937	6,0%

* Reuters Jenerik Endeksi verileridir.

Portföy Yönetimi Sektörü Toplam Büyüklüğü

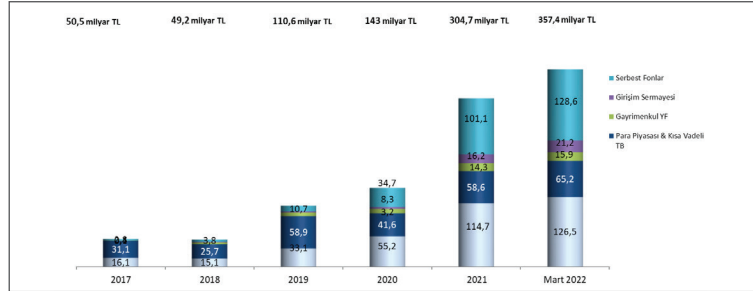
*Yönetilen Toplam Büyüklük SPK datası olup, fon büyüklüklerinde Toplam Değer/Net Varlık değerleri ve Toplam Varlık değerlerinde farklılık olduğu için sütunların toplamı 100'ü vermemektedir. Tablodaki veriler TSPB, Rasyonet ve SPK tarafından sağlanmıştır.

Yatırım Fonları ve Alternatif Fonlar

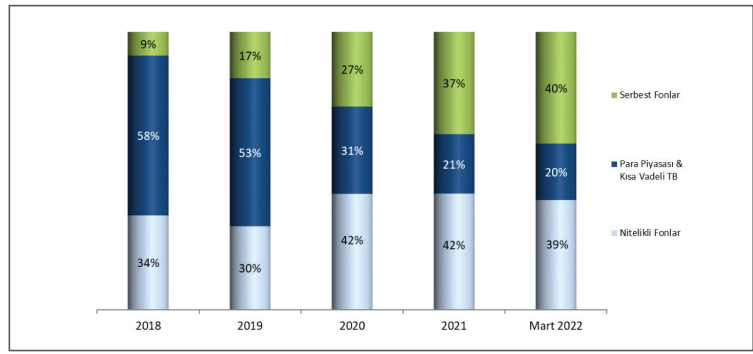
2021 yılını 305 milyar TL büyüklüğe ulaşıarak bitiren fon pazarı, 2022'nin ilk çeyreğinde de büyümeye devam ederek 357 milyar TL'ye ulaştı. Toplam 52,4 milyar TL büyümenin yarısından fazlası serbest fonlardan geldi ve serbest fonlar toplam 128,6 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Nitelikli fonlar 11,8 milyar TL büyüyerek 126,5 milyar TL'ye ulaşırken, para piyasası & kısa vadeli tahvil ve bono fonları ise 6,6 milyar TL büyüme ile 65 milyar TL oldu. Geçtiğimiz sene 13 milyar TL büyüyerek 16,2 milyar TL'ye ulaşan girişim sermayesi fonları ilk çeyrekte 5 milyar TL ile oldukça yüksek büyüme sergiledi. Gayrimenkul fonları ise 2022 yılında 1,6 milyar TL büyüdü ve toplam 15,9 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

2022 yılının ilk çeyreğinde yatırım fonları türlerini incelediğimizde en fazla net girişin 1,1 milyar TL ile katılım türünde, takiben ise borçlanma araçlarında olduğu görülüyor. Özellikle yıllardır emeklilik pazarında yüksek büyüme sergileyen altın fon türünün de 2022 yılında 500 milyon TL üzerinde net giriş sergilediği dikkat çekiyor. Diğer yandan, geçtiğimiz sene yüksek büyüme sergileyen fon sepeti fonları, tematik fonların ağırlıklı bulunduğu değişken & karma ile hisse senedi fon türleri ilk üç ayda net çıkış sergilediler ve çıkışlar sırasıyla 1,2 milyar TL, 875 milyon TL ve 734 milyon TL olarak gerçekleşti. Diğer yandan büyümelere baktığımızda, yılbaşından beri bazı türlerde çıkışlara rağmen getiriler sayesinde anapara korumalı fonlar dışında hiçbir fon türünde küçülme olmadığını görüyoruz. Nitelikli fonlar 292 milyon TL net çıkışa rağmen 11,8 milyar TL büyürken, para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonları 4,3 milyar TL net giriş sergiledi ve 6,6 milyar TL büyüdü.

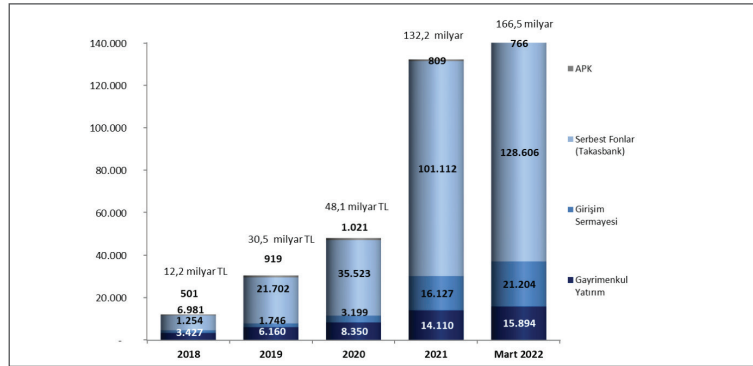
FON PAZARI GELİŞİMİ

*Grafik Rasyonet verileri ile düzenlenmiştir.

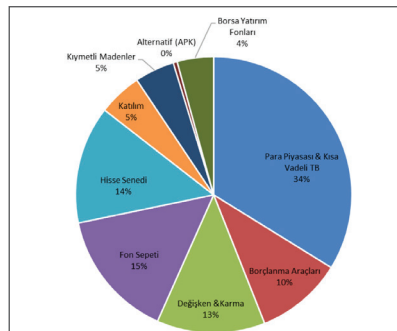

ALTERNATİF FONLAR DEĞİŞİMİ

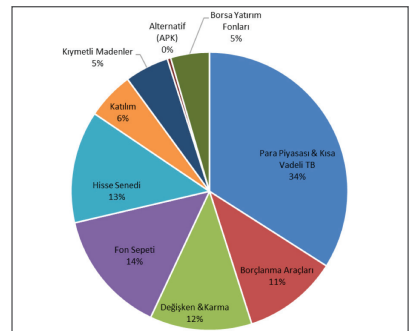

* 2021 ve Mart 2022 dışındaki Serbest Fon büyüklükleri Takasbank'dan alınmıştır.

2021 yılı Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Mart 2022 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

*Tabloya Serbest, Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Fonları eklenmemiştir.

Bireysel Emeklilik Fonları Pazarı

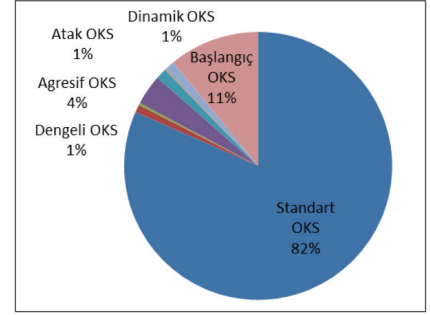
Emeklilik fon pazarına 2022 yılının ilk 3 ayında net olarak 3,7 milyar TL giriş gerçekleşti. Bu girişlerin 468 milyon TL'si otomatik katılım sistemi fonlarından olurken, 3,2 milyar TL'si bireysel girişlerin yapıldığı fonlara oldu. Yılbaşından beri yüzde 13 büyüyen pazar, toplam 276,9 milyar TL büyüklüğe erişti.

Son yıllarda olduğu gibi 2022 yılında da altın fon türü en çok ilgi gören tür oldu ve yılbaşından beri 3,9 milyar TL net giriş ile toplam 78,8 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Bu fon türünü takiben katkı fonlarına 1 milyar TL ve fon sepeti fonlarına 830 milyon TL net giriş oldu. Bu fonları takiben hisse

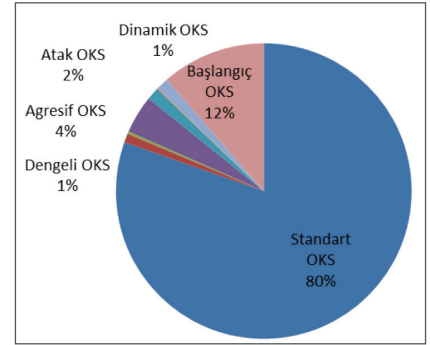
senedi fonları 580 milyon TL, kamu dış borçlanma fonları 283 milyon TL ve endeks fonlar 137 milyon TL net giriş sergiledi. Yılbaşından beri değişken fon türü 1,5 milyar TL ve takiben likit fonlar 1,4 milyar TL net çıkış görünürken, standart, kamu iç borçlanma ve dengeli (esnek & karma) türlerinden de çıkış görüldü.

Toplam büyüklüklere baktığımızda en fazla büyüklük, geçtiğimiz sene sonundaki gibi hala 79 milyar TL ile altın fonlarında olmaya devam ediyor. Bu türü 49 milyar TL ile değişken fonlar ve 39,2 milyar TL ile kamu dış borçlanma fonları takip ediyor.

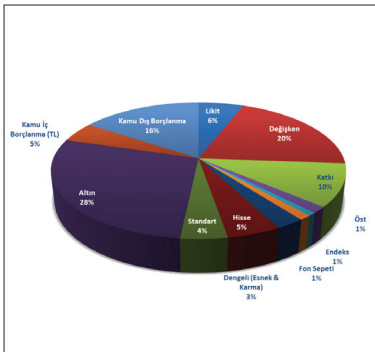
2021 Tür Bazında Otomatik Katılım Sistemi Fon Türü Dağılımı

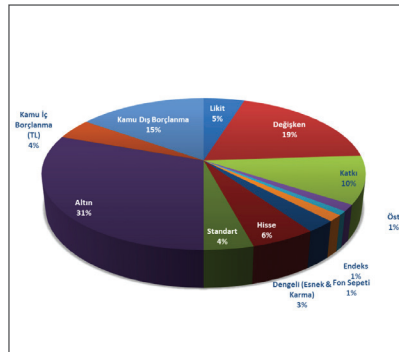
Mart 2022 Tür Bazında Otomatik Katılım Sistemi Fon Türü Dağılımı

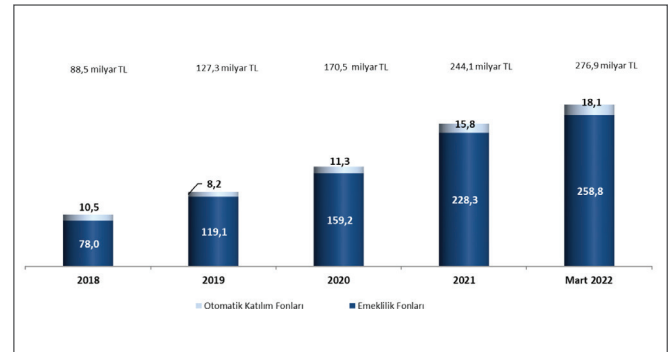
2021 Yılı İtibarıyla Tür Bazında Pazar Payı

Mart 2022 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Emeklilik Fonları Pazar Gelişimi (milyar TL)

Yatırımcılarınız Hazır. Peki Ya Siz?

Dünyada **350 Milyon** Kişi **Robo-Danışmanlık** Hizmetlerinden **Faydalanıyor**. Bu Değişimin Gerisinde Kalmayın.

Tüm Kurumlara Uygun Modelleme

Dijital Dönüşümde Deneyimli Kadro

Hızlı Entegrasyon Gücü

Hibrit Yapay Zeka Modeli

Kişiyeye Özel Yatırım Stratejileri

Hedef Odaklı Yatırım

Global RoboFon Yönetimi

oneriver.co

Öneriver Bir İnfina Yazılım Girişimidir.

Yatırım Fonlarında Dijital Dönüşüm: Robo-Fon

Son dönemde değişken ve fon sepeti şemsiye fonları altında, adında Robo-Fon terimi bulunan, farklı tema ve risk profillerine uygun fonlar kurulmaya başlandı. Bu fonların içtüzüklerinde de fon yönetiminin bir finansal modele bağlı olduğu ve bazı fonlarda makine öğrenmesi desteği ile portföy dağılımı oluşturulduğu belirtiliyor.

Sektörün dijital dönüşümünde önemli bir yere sahip Robo-Fon konusunda Inveo Portföy Yönetimi A.Ş. Genel Müdürü Halim Çun ve Öneriver Robo Advisor Kurucu Ortağı Burak Arslanpay bir araya gelerek değerlendirmelerini paylaştılar.

Burak Arslanpay: Robo-Fonların ar- kasındaki model ve makine öğrenmesi kavramlarını detay- landırabilir miyiz?

Robo-Danışmanlık ile başlayan yeni varlık yönetimi yaklaşımlarının temelinde Markowitz'in modern portföy teorisine bağlı Black-Litterman modeli bulunmaktadır. Bu modelin en önemli özelliği yatırım portföyü oluşturulurken yatırım yapılacak ürünlerin gelecek dönem getiri beklentilerinin modele "girdi" olabilmesidir. Black-Litterman modeli, yatırım ürünlerinin gelecek dönem beklentisini kıymetler arasındaki kovaryans ilişkisi ile birleştirerek bir portföy dağılımı oluşturmaktadır. Modern portföy teorisinin temelindeki hedeflenen getiriye en

düşük risk ile yani en optimum portföy dağılımı ile ulaşma hedefi, bu modelde de uygulanmaktadır. Özellikle günümüzde finansal piyasaların yüksek oynaklığı ve yüksek ilişkisi içinde en uygun finansal mühendislik modeli olarak kullanılmaktadır. Makine öğrenmesi ise, öncelikle finansal varlıkların gelecek dönem ilişkilerini ve getiri beklentilerini tahmin etmek için kullanılmaktadır. Makine öğrenmesi modellerinin en önemli avantajı; çok sayıda geçmiş veriyi çok boyutlu olarak analiz ederek finansal modele objektif bir girdi sağlamasıdır. Sonuç olarak robo-danışmanlık sürecinin 2010 yılından bugüne hızlı gelişimi bu temeller üzerine yükselmektedir. Türkiye'de yatırım fonlarının portföy dağılımını oluşturmak için kullanılması sayesinde

yatırım fonlarının etkin yönetilmesi sağlanabiliyor.

Halim Çun: Yatırım fonları son dönemde hızla çeşitlenmekte. Robo-Fonlar da bu zengin çeşitlikte farklı bir yaklaşım oluşturuyor. Robo-Fonların son dönemde artmasının arkasındaki sebebi anlatabilir misiniz?

Robo-Fonlar, son dönemde geniş anlamda aktif portföy yönetimi yapan, dar anlamda çoklu varlık dağılımı prensibi içinde hareket eden yatırım fonları için ciddi bir destek veya seçenek oluşturmaya başladı. Bu fonları diğer fonlardan ayırt eden en önemli özellik, bu fonlarda geçmiş varlık fiyatlarından hareketle geleceğe yönelik tahminlerde bulunan bir yapay zeka sisteminin yardımı ile

Halim Çun
Genel Müdür
Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.

varlık dağılımı kararlarını almamız. Sektörde dijitalleşmenin yaygınlaşan ve hızlanan bir süreç olduğu açıkça görülmekte, fon yönetimi alanında ise yapay zekanın yeni bir aktör haline gelmesi, portföy yöneticileri ile birlikte yatırım komitesinin bir parçası olması gerekliliğinin kaçınılmaz olduğunu düşünüyoruz. Modern portföy yönetimi yaklaşımlarıyla, portföy çeşitlendirmesinde kullanılan geleneksel modellere, makine öğrenmesini de katarak sinyal ve tahmin yöntemlerimizi geliştirmeye çalışmaktayız. Burada, altı çizilmesi gereken önemli bir husus da, yapay zeka sonuçlarını, aktif fon yönetimi alanındaki tecrübelerimizle birleştirdiğimiz hibrit bir sistemde kullanarak yeni bir bakış açısı ile performansımızı optimize etme yönündeki çalışmalarımız. Mevcut sürecimizde Robo-Fon sisteminden gelen çıktılara ve sonuçlara müdahale etmemekle birlikte, fonumuzun yapısına uygun bazı parametre ve limitleri ekleyerek yönlendirme yapmaktayız. Kuşkusuz Robo-Fonlar, burada bize çok farklı stratejiler içinde uygu-

Burak Arslanpay
Kurucu Ortak
Öneriver Robo Advisor

lanabilecek zenginlikte seçenekler sunmakta ve geleneksel portföy yönetim süreçlerimizi iyileştirme ve zamanın ruhuna uygun çabuk kararlar alabilme yönünde olanaklar sunmakta.

Burak Arslanpay: Finansal model ve makine öğrenmesinden bahsettiniz. Peki bu hizmeti vermek için nasıl bir altyapı gerekiyor?

Biliyorsunuz son dönemde dijitalleşme süreci tüm sektörlerde hızlanarak ilerliyor. Finansal hizmetlerde de artık dijitalleşme tüm alanlarda süreçlerin içine girdi. Öncelikle Robo-Fonlar için kullanılan finansal modeller için temiz veriye erişim gerekiyor. Bu veri sadece yatırım yapılacak kıymetlerin değil, eğer fon sepeti fonuna yatırım yapılacaksa bu fonların yatırım yaptığı varlık sınıflarının da verilerini toplamak gerekiyor. Daha sonra bu veriler temizlenerek finansal modelin ihtiyaç duyduğu istatistiksel modeller oluşturuluyor. En önemli noktalardan biri, aralarındaki ilişkileri doğru ölçebilmek ve ilişki matrislerini (ki çok sayıda veriden

“ Sektörde dijitalleşmenin yaygınlaşan ve hızlanan bir süreç olduğu açıkça görülmekte, fon yönetimi alanında ise yapay zekanın yeni bir aktör haline gelmesi, portföy yöneticileri ile birlikte yatırım komitesinin bir parçası olması gerekliliğinin kaçınılmaz olduğunu düşünüyoruz. ”

oluşan büyük veri matrisleridir) çıkartmak gerekiyor. Daha sonra modelin optimizatörü çalıştırılarak portföy dağılımı oluşturuluyor. Varlık sınıflarından oluşturulan portföy dağılımının daha sonra kıymetlere optimizasyonu da diğer bir önemli hesaplama adımı. Doğal olarak bir hesap tablosunda bu hesaplamaları sınırlı sayıda kıymet üzerinde yapabilirsiniz, ancak çok sayıda kıymet ve varlık sınıfı verisi analiz edilmesi gerektiğinde çok stabil ve etkin çalışan yazılım ürünlerine ihtiyacınız oluyor. Makine öğrenmesi modelleri ise, yine yukarıda bahsettiğim verilerin geçmiş datası üzerinden birbirleri ile ilişkilerini önce tahmin etmeye, sonra test etmeye ve son olarak bunu finansal modele girdi olarak sokmaya dayanıyor. Makine

öğrenmesi modellerinin aynı zamanda sürekli başarımının ölçülmesi ve özellikle aşırı oynak piyasalarda sık sık analizlerin yenilenmesi gerekiyor. Robo-Fonların arkasında iki farklı yazılım altyapısı entegre bir şekilde çalışıyor. Son noktada da kurumun kısıt ve sınırlamalarına uygun bir optimizasyon motoru ile çıktı oluşturuluyor. Kullanıcı için hangi kıymetler üzerinden portföy oluşturmak istediğini ve almak istediği risk değerini belirlemesi yeterli oluyor.

Halim Çun: Robo-Fonların yatırımcı için faydası nedir? Yatırımcı Robo-Fonlardan nasıl daha etkin faydalanabilir?

Yatırımcılar açısından en zor karar, “Hangi ortamda hangi varlık sınıfına ne ölçüde yatırım yapılmalıdır” konusu. Son dönemlerde yaşadığımız aşırı değişkenlik gösteren yatırım ortamında bunun ne denli zor

olduğu da bir kez daha altı çizildi. Robo-Fonlar belli disiplinler içinde orta vadeli hedeflere yönelik kararlar verdiğinden, yatırımcılar açısından ciddi avantajlar taşımaktadır ve bu nedenle bu yılın ilk çeyreğinde artan bir şekilde ilgi gördüklerini izliyoruz. Belli bir süredir, özellikle BES fonlarında uygulanmakta olan robo-danışmanlık sistemleri ile yatırımcılara farklı risk düzeyleri için fon dağılım önerileri sunulmaktadır. Robo-Fonlar burada, tek bir fon ile yatırımcıların bu gereksinimleri karşılayabilecek bir ürün olarak karşımıza çıkmakta ve böylelikle yatırımcıların “aktif” portföy arayışına ve karar süreçlerine son derece yardımcı olmaktadır. Yatırımcı tek bir fon ile kendi risk seviyesine uygun hisse senedi, altın, döviz, bono vb. gibi temel yatırım araçları için varlık dağılımı kararlarını kolayca “elde edebilmekte”dir. Bunun çok değerli bir hizmet olduğunu

“ Her bir portföy yöneticisi kişi olarak en fazla 5-7 fona konsantre olup yönetebilecekken, Robo-Fon yazılımları ile onlarca fonu bir portföy yöneticisi yönetebiliyor. ”

düşünüyorum. Kuşkusuz burada önemle hatırlatmamız gereken bir konu; Robo-Fon dediğimiz zaman, tek bir fon türü anlaşılmalıdır. Farklı risk ve getiri hedeflerine, farklı stratejilere göre çok çeşitli Robo-Fon uygulamaları karşımıza çıkacaktır.

ALTIN YUMURTA
ÜNİVERSİTELİ FON SEPETİM

Burak Arslanpay: Bir yazılım üzerinden yatırım fonu portföyü oluşturmanın faydaları nelerdir?

Öncelikli faydası, sektörde portföy yönetim şirketlerinin birçok farklı tema, risk profili, varlık sınıfı ve menkul kıymete dayalı yatırım fonu üretmelerini kolaylaştırmasıdır. Her bir portföy yöneticisi kişi olarak en fazla 5-7 fona konsantre olup yönetebilecekken, Robo-Fon yazılımları ile onlarca fonu bir portföy yöneticisi yönetebiliyor.

Diğer bir fayda ise, tamamen objektif ve finansal bir modele bağlı bir portföy dağılımı oluşturulabilmesi. Portföy yöneticisi gün içi haber akışları ve buna bağlı ani hareketlerin yatırım fonları üzerindeki olumsuz etkisini büyük ölçüde bertaraf edebiliyor. Orta/uzun vadeli bir bakış açısı ve etkin bir portföy dağılımı ile oluşturulan yatırım fonu portföyü, çok daha yüksek getiri potansiyeli barındırıyor.

Halim Çun: Yurtdışı varlıklara veya tematik yatırımlar yapan fonlar artıyor. Robo fonlar bu tip fonlara nasıl katkı sağlayabilir?

Daha önce ifade ettiğim gibi Robo-Fonlar; muhafazakar, dengeli veya agresif şeklinde adlandırdığımız belli risk grupları için temel varlık dağılımları çerçevesinde optimal sonuçlar yaratarak önemli bir katma değer yaratmaktadır. Kuşkusuz yatırımcılar, bunun dışında, farklı stratejilere, sektörler veya temalara yatırım yaparak daha yüksek risk ve getiri yönünde varlıklarını değerlendirebilirler. Buralarda da yine seçme ve değerlendirme süreçlerini basitleştirmek ve kolaylaştırmak için robotanışmanlık algoritmalarından yararlanabilirler.

Çok sayıda uluslararası hisse senedini ve borsa yatırım fonunu analiz ederek sonuçlara varmak ve portföy oluşturmak oldukça zahmetli bir süreç. Tüm bu varlıkların geçmiş getiri serilerini incelemek ve zaman içindeki karşılıklı fiyat hareketlerini analiz etmek çok ciddi zaman ve emek harcanmasını gerektiren uğraşlar. Kaldı ki bu alanda bilgi ve deneyim sahibi olsanız bile bu alanlarda karar süreçleri yine de çok zor. Bu alanlar da verilerin ve faktörlerin çok daha çeşitlilik ve değişkenlik taşıdığını dikkate alarak, yapay zeka destekli uygulamaların yaygınlaşacağını düşünüyorum.

Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması İçin Kayıtlar Başladı

Uygulamayı indir, senaryonu seç, varlık dağılımlarını oluştur, büyük ödülü kazanma şansını yakala!

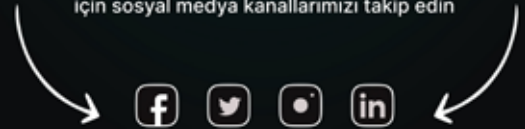
18-26 yaş aralığında Türkiye'de yerleşik bir üniversitede ön lisans veya lisans öğrencilerine yönelik gerçekleştirilecek 'Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim' yarışmanın kayıtları, 18-30 Nisan 2022 tarihleri arasında IOS veya Android cihazlar üzerinden 'Altın Yumurta Fon Sepetim' mobil uygulamasından ücretsiz indirilerek yapılabilecektir.

Kayıt Tarihleri
18-30 Nisan 2022

Yarışma hakkında detaylı bilgiye
<https://altinyumurta.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

Yarışma hakkında bütün gelişmelerden haberdar olmak için sosyal medya kanallarımızı takip edin

Küresel Lojistik Pazarı E-ticaret endüstrisindeki önemli büyümeden besleniyor

Küresel lojistik pazarı 2021'de yaklaşık 9 milyar 525 milyon dolar değerine ulaşmıştır. Bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmelerin de yardımıyla, pazarın 2022 ile 2027 arasında %5.7'lik bir yıllık bileşik büyüme oranında daha da büyümesi ve 2027 yılına kadar 13 milyar 326 milyon dolara yükselmesi beklenmektedir.

Eray Yazgaç
Çoklu Varlık Yönetimi Portföy Yöneticisi
Yardımcısı
İş Portföy Yönetimi A.Ş.

- Sağlık Hizmeti
- Kimyasallar
- İnşaat
- Otomotiv
- Yağ ve Gaz

Bunlar arasında 'Tüketim Malları ve Perakende' toplam pazarda en büyük paya sahiptir.

E-ticaret endüstrisindeki önemli büyümeden beslenen küresel lojistik pazarı, platformların daha iyi bir fiyata sunduğu kolaylık ile daha da artan online perakende kanallarından mal satışının önemli ölçüde artmasıyla ilişkilendirilebilir. Pazar, lojistik kullanımı yoluyla çevrimiçi teslimatların verimli işleyişiyle daha da desteklenmekte ve buna ek olarak çeşitli e-ticaret platformlarının kolay iade ve iade politikaları sunması, takip olanakları sağlama-sı gibi esnek hizmetlerin tersine lojistik süreçlerine olan talebin artmasına neden olmuştur. Lojistik pazarının büyümesini olumlu yönde etkileyeceği tahmin edilen diğer faktörler arasında ise teknolojik gelişmeler, biyometri entegrasyonu, artan uluslararası ticaret anlaşmaları, Bluetooth, otonom araçlar, GPS ve drone teslimatı yer almaktadır.

Temel hizmet ağının ayrılmaz bir parçası olan lojistik, yeniliklere uyum sağlama yeteneğini bir kez daha kanıtlamıştır. Pandemi, lojistik sektöründe inovasyonun önünü açmıştır. Örnek olarak, taşıt sürücüsünün uyku durumu Yorgunluk Ölçer aracılığıyla sürekli olarak izlenebilmektedir. Bunun bir sonucu olarak, gerektiği zaman durması ve dinlenmesi için sinyal verilebilmektedir. Aracın hızının normlara uygun kalmasını sağlamak amacıyla GPS takibi de etkin olarak kullanılmaktadır.

Küresel lojistik pazarı, çevrimiçi perakende sektöründeki önemli büyümeden beslenmektedir. Otomatik malzeme taşıma sistemleri, GPS ve biyometriyi oluşturan teknolojideki gelişmeler, kuruluşların ve işletmelerin yetkin bir şekilde çalışmasına yardımcı olmakta ve lojistik pazarının büyümesini teşvik etmektedir. Lojistik; kaynak noktasından tüketim noktasına kadar akışı planlama, yönetme ve koordine etmeyi içeren tedarik zinciri yönetiminin vazgeçilmez bir unsurudur.

Taşıma modu temelinde endüstri; kara yolu, deniz yolu ,demir yolu ve hava yolu şeklinde dört bölüme ayrılmaktadır. Şu anda kara yolları, pazardaki lider segmenti temsil etmektedir.

Nihai kullanım temelinde endüstri, aşağıdaki başlıklara ayrılmaktadır:

- Tüketim Malları ve Perakende
- Üretim
- Yiyecek ve İçecekler
- BT Donanımı ve Telekom

“ Talep dengesinin bozulmasıyla birlikte rekor seviyelere ulaşan navlun fiyatlarının, 2022'de de yüksek seyrine devam edeceği ve taşınan malların nihai tüketiciye ulaştığındaki fiyatlarını da etkileyeceği öngörülmektedir. Gelişmekte olan ülkelere lojistik maliyetlerinin 2022'de daha da önemli hale geleceği değerlendirilmektedir. ”

Tedarik zinciri çözümlerini yeniden düşünmek ve yeniden tasarlamak için sürekli bir çaba içinde olan sektör, ikinci dalganın neden olduğu ekonomik yavaşlamanın ardından artan talebi karşılamak için hızlı gelişim göstermektedir. Yeni teknolojileri keşfetmekten ve benimsemekten BRSR, ESG, GHG koşullarına uyum sağlamak için değişen düzenlemelere kadar - oldukça rekabetçi bir ortam bulunmaktadır.

Talep dengesinin bozulmasıyla birlikte rekor seviyelere ulaşan navlun fiyatlarının, 2022'de de yüksek seyrine devam edeceği ve taşınan malların nihai tüketiciye ulaştığındaki

PORTFÖY YÖNETİCİSİ GÖZÜYLE

fiyatlarını da etkileyeceği öngörülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde lojistik maliyetlerinin 2022'de daha da önemli hale geleceği değerlendirilmektedir. Pandemiden en fazla etkilenen sektörlerden biri lojistik olmuştur. Özellikle salgının ilk döneminde taşıma faaliyetlerinin durma noktasına gelmesiyle doğu/batı rotasını takip eden birçok gemi seferinin iptal edilmesiyle büyük miktarda mal, fabrikalarda ve limanlarda birikmeye başlamıştır. Sonrasında Çin'in pandemiyi erken atlatması ve bekleyen tüm bu siparişlerin 2021 3. çeyreği itibarıyla yoğun bir şekilde yüklenmeye başlamasıyla, Çin çıkışı tüm navlun fiyatlarında tarihi rekor niteliğinde artışlar gözlemlenmiştir. Hava yolu taşımacılığının hacim olarak yüzde 80'i daha fazla destinasyona uçan yolcu uçakları ile taşınırken, yolcu uçağı seferlerinin durdurulması ve daha sonraki dönemde kademeli olarak kullanıma açılması da hava yolundaki arz-talep dengesini bozmuştur. Bu sorun yolcu uçaklarının kargo uçaklarına dönüştürülmesi ile aşımaya çalışılmıştır. Kara yolunda ise salgın nedeniyle sınır geçişlerinin yavaşlaması ve tır şoförlüğüne olan arz sıkıntısının başlaması, navlun fiyatlarını daha da artıran ana etkenlerden olmuştur. Konteyner krizi nedeniyle ticaret yapanların deniz yolundan kara yolu ve hava yoluna yönelmesi de, bu alanlarda taşıma fiyatlarının yükselmesine neden olmuştur. Salgın sebebiyle ertelenmiş olan küresel talepteki büyük artış, henüz yeni toparlanmaya başlamış olan küresel tedarik zinciri üzerinde halen baskı yaratmaktadır. Navlun fiyatlarındaki yüksek seviyelerin 2022 yılında da sürmesi beklenmektedir. Salgın öncesi yük gemisi fazlası varken salgın sonrası denizyoluna olan talep ve taşı-

ma için kullanılan konteynerlerin dünyanın belli başlı limanlarında birikmiş olması ve bu konteynerlerin sisteme dahil edilmesi küresel tedarik zincirinin dengeye ulaşmasında halen engel teşkil etmektedir.

Rekabetin her geçen gün arttığı 2022 yılında, özellikle gelişmekte olan ülkelerde lojistik maliyetlerinin önümüzdeki yıllarda daha da önemli hale gelmesi beklenmektedir. Lojistik sektöründe aynı zamanda önümüzdeki dönemde dijitalleşme ile e-ticarete olan talebin daha da artması bekleniyor. Önemli hususlardan bir tanesi de geçtiğimiz yıl yüksek kâr elde eden şirketlerin bu gelirleri ile önümüzdeki dönem nasıl yatırımlar yapacak olmalarıdır. Mevcut beklenti ilgili kurumların filolarını büyüteceği, kapasite artışına gideceği, kendi coğrafyaları dışında da depo ya da liman satın alacağı yönündedir.

Küresel lojistik pazarı 2021'de yaklaşık 9 milyar 525 milyon dolar değerine ulaşmıştır. Bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmelerin de yardımıyla, pazarın 2022 ile 2027 arasında %5.7'lik bir yıllık bileşik büyüme oranında daha da büyümesi ve 2027 yılına kadar 13 milyar 326 milyon dolara yükselmesi beklenmektedir.

IEV – İş Portföy Taşımacılık Değişken Fon

İş Portföy olarak son dönemde önemi artan lojistik sektörünün sunduğu potansiyele ortak olma imkânı sunan tematik fonlar ailemizin yeni üyesi IEV – İş Portföy Taşımacılık Değişken Fonumuzu 30 Mart'ta yatırımcılarla buluşturduk. Çağın yeni düzenine adapte olmak üzere tasarlanan İş Portföy Taşımacılık Değişken Fon toplam değeri-

“ Rekabetin her geçen gün arttığı 2022 yılında, özellikle gelişmekte olan ülkelerde lojistik maliyetlerinin önümüzdeki yıllarda daha da önemli hale gelmesi beklenmektedir. Lojistik sektöründe aynı zamanda önümüzdeki dönemde dijitalleşme ile e-ticarete olan talebin daha da artması bekleniyor. ”

nin en az %80'i ile devamlı olarak; ulaştırma ve taşımacılık alanında faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketlerin ve bu şirketlerin tedarikçileri ile hizmet sağlayıcılarının sermaye piyasası araçlarına yatırım yapıyor. TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlardan alınabilen İş Portföy Taşımacılık Değişken Fon ile tedarik zincirinin yeniden şekillendiği ve dijitalleşmenin hızlandığı günümüz dünyasında yatırımcılara değeri bir kez daha anlaşılabilir geleneksel bir pazara uzman bir bakış açısıyla yatırım yapma imkânı sunuyoruz.

Kaynaklar:
www.cushmanwakefield.com/en/insights/global-logistics-outlook
www.logisticsinsider.in/logistics-industry-performance-in-2021-and-outlook-for-2022/
www.pwc.com/sg/en/publications/assets/future-of-the-logistics-industry.pdf

HSBC Portföy Çevresel Sürdürülebilirlik Hisse Senedi Fonu

Çevrenin korunmasına katkıda bulunan ve sürdürülebilir bir gelecek için çalışan şirketlere ortak olmak artık çok kolay. Siz de geleceğiniz için HSBC Portföy Çevresel Sürdürülebilirlik Hisse senedi Fonu'na yatırım yapabilirsiniz.

Yatırım yaparken de doğanın değerini biliyorsan
#DünyaSanaAçık

*Fon TEFAQS'a üye olan tüm banka ve aracı kurumlar aracılığıyla alınabilmektedir.

Portföy Yönetiminde Sürdürülebilirlik

Finans sektörünün attığı adımlar, düşük karbon emisyonuna geçiş için küresel çapta verilen mücadelede kilometre taşlarını oluşturuyor.

Hem dünyada hem de ülkemizde sürdürülebilirliğin önemini gitgide daha fazla anlamaya başladık. Bu farkındalığın da etkisi ile Morningstar Direct verilerine göre, 2019 yılında 1,28 trilyon dolar değerinde olan ESG fonları, 2020'de 1,65 trilyon dolara yükseldi ve Eylül 2021 itibarıyla 3,9 trilyon dolar büyüklüğe ulaştı. Ülkemizde de benzer bir talep söz konusu. Bu nedenle, finans sektörünün önderliğinde yeni yeni gelişmeye başlayan bu bilincin çoğalan ürün çeşitliliği sayesinde yatırımcılar tarafından daha fazla yaygınlaşacağını düşünüyoruz. Gezegeneimizi korumak ve sürdürülebilir bir dünya için iş dünyası ile kurumların hayati bir rolü bulunuyor. Etki alanı düşünüldüğünde, özellikle de finans sektörünün sürdürülebilirlik konusunda dönüştürücü gücü çok önemli. Finans sektörünün attığı adımlar, düşük karbon emisyonuna geçiş için küresel çapta verilen mücadelede kilometre taşlarını oluşturuyor. Geleceğe daha iyi bir dünya bırakabilmek hedefiyle, biz de müşterilerimizin yatırımlarını sürdürülebilir bir dünya için değerlendirmesine aracılık ediyoruz ve finans sektörünün

Müge Peker
Genel Müdür
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

üzerine düşen sorumluluğun bilinciyle hareket ediyoruz. Sağlıklı ve sürdürülebilir bir gelecek için müşterilerimizin bu dönüşümde rol almalarını destekliyor ve onları bu doğrultuda yönlendiriyoruz.

Yapı Kredi Portföy olarak sürdürülebilirlik kapsamında geçtiğimiz dönem, hem yatırım fonları hem de emeklilik fonlarında iki adet fonu halka arz ettik. Bu yıl, yine bu konseptte halka arz ettiğimiz üçüncü fon, Yapı Kredi Portföy BİST Sürdürülebilirlik Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) ve dördüncü fon ise Yapı Kredi Portföy Elektrikli Araçlar Değişken Fonu oldu. Sürdürülebilirlik konusundaki anlayışın, bilginin ve uygulamaların artırılması amacıyla Borsa İstanbul'da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik performansları üst seviyede olan şirketlerin paylarının yer alacağı BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dayalı değer artışlarındaki getirilere, profesyonel bir yönetim

ile dahil olma imkânı sunan Yapı Kredi Portföy BİST Sürdürülebilirlik Endeksi Hisse Senedi Fonu'na alt limit olmadan yatırım yapılabilir. Bununla birlikte, hisse yoğun fon olması sebebiyle elde edilen kazançlar üzerinden pay bozum sırasında yüzde sıfır stopaj avantajı da bulunuyor. Elektrikli araç üreten ve elektrikli araç üretiminde kullanılan yedek parçaların üretimi, araç teknolojisi üretimi, pil üretimi ve madencilik gibi alanlarda faaliyet gösteren şirketlerin yurt içi ve yurt dışında ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan Yapı Kredi Portföy Elektrikli Araçlar Değişken Fonu, ilgili sektördeki değer artışlarına dayalı getirilere iştirak edebiliyor. Döviz cinsinden işlem gören şirketlere TL ile yatırım yaparak, kurdaki değişimleri portföye yansıtabilen Fon'a alt limit olmadan yatırım yapılabilir. Öte yandan fon alım satım işlemleri, Yapı Kredi Mobil ve TEFAS üyesi tüm banka ve yatırım şirketleri üzerinden kolayca gerçekleştirilebilir. Toplumsal faydayı her zaman en ön planda tutan kurum kimliğimizle, sürdürülebilirlik konusu ülkemizde ve dünyada her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. 2021 yılında ürün yelpazemize Yapı Kredi Portföy Temiz Enerji Değişken Fonu'nu kattık. Sürdürülebilir ve alternatif enerji teknolojilerinde üretici, geliştirici, dağıtıcı ve kurucu sıfatıyla faaliyet gösteren şirketlerin yurt içi ve yurt dışına ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan Yapı Kredi Portföy Temiz Enerji Değişken Fonu, küresel enerji

sektöründe dönüşüm sürecine katkı sağlayabilecek şirketlere yatırım yaparak getiri sağlarken, aynı zamanda sürdürülebilir ekonomiye de katkı sağlamayı hedefliyor.

Öte yandan, küresel anlamda yaşadığımız zorlu pandemi süreci hem kurumsal hem bireysel anlamda sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığı artırdı. Sürdürülebilirlik kavramı, henüz geniş kitleler tarafından tam anlamıyla özümsememiş olsa da artan farkındalık sayesinde önceye göre çok daha bilinir ve konuşulur durumda. Uluslararası ve ulusal düzeyde gelişen trendler ve değişen paydaş beklentileri nedeniyle sektörümüzde sürdürülebilirlik, gün geçtikçe daha fazla önem kazanan bir kavram haline geldi. Buna paralel olarak da sürdürülebilirlik temalı fonlarımıza olan talepten son derece memnun olduğumuzu söyleyebiliriz. Önümüzdeki dönemde de yatırımcıların, çevre hassasiyetlerini yatırımlarında göz ardı etmeyeceklerini öngörüyoruz. Yapı Kredi Portföy olarak müşterilerimizin, yatırımlarını sürdürülebilir bir dünya için değerlendirmelerine aracılık etmeye devam edeceğiz. Yapı Kredi'nin sürdürülebilirlik konusundaki öncü yaklaşımını, kurduğumuz yatırım fonlarıyla desteklemeyi sürdüreceğiz. Her zaman nihai hedefimiz müşterilerimize istikrarlı ve sürdürülebilir getiri sağlamak. Önümüzdeki dönemde de sürdürülebilirlik temalı ürün ve hizmetlerimizi genişleterek, daha sürdürülebilir bir dünya adına sorumluluk üstlenmeye devam edeceğiz.

Yatırımcı Metaverse temasına yatırım yapmalı mı?

Artık günümüzde metaverse temasını görmezden gelmek mümkün değil. Bu temaya yatırım, hem portföy çeşitliliği açısından fayda hem de büyüme potansiyeli yüksek bir alanda pozisyon alma imkanı da sağlayacak.

Içinde yaşadığımız son yüzyılda lineer düşünmeye alışık yatırımcı psikolojisinin üstesinden gelmeye çalıştığı büyük sorunlardan biri de teknolojik yeniliklerin S eğrisi şeklindeki gelişimi ve yayılma hızı oldu. Teknolojik gelişmenin önderleri bile çoğu zaman bu hızı anlamakta zorlandı. 1960-1990 yılları arasında Amerika'daki en büyük teknoloji şirketlerinden biri olan Digital Equipment'ın kurucu ortağı Ken Olsen'in "Birinin evinde bilgisayar olmasını istemesi için bir neden yok" sözü tarihe geçmiştir. Geçmişe bakarak, Ken Olsen'in bu sözlerinin ne kadar yanlış olduğunu görmek çok kolay, ama kendisi bu alanda yalnız değil. Birçok şirket yöneticisi ve yatırımcı da aynı kadeiri paylaşmıştır.

Kodak'ın iflas hikâyesi buna güzel bir örnek. 1892 yılında George Eastman tarafından kurulan şirket, sonraki 100 yıl boyunca fotoğraf sektörünün en önemli oyuncusu olmuş, 1996 yılında dünyada %70 pazar payına ulaşmış ve şirketin piyasa değeri 31 milyar dolar seviyesine gelmiştir. Şirket, dijital fotoğraf makinesinin icadı sonrası pazar payı kaybetmeye başlamış ve 2012 yılında iflas koruma programına girmiş;

Alen Bebiroğlu, CFA
Çoklu Varlık Yönetimi Direktörü
TEB Portföy Yönetimi A.Ş.

daha sonra da fotoğraf sektöründen çıkmıştır. Burada az bilinen ise Kodak şirketi çalışanlarından biri olan Steve Sasson'un 1975 yılında ilk dijital fotoğraf makinesini icat ettiği gerçeğidir. Sasson daha sonra 1989 yılında ilk DSLR fotoğraf makinesini de bulacaktır. Her iki icat da kısa vadeli kara odaklı Kodak yönetimi tarafından, yeni teknolojinin film satışlarını balalayacağı düşüncesiyle ikinci plana atılmış ve Kodak sektörün öncü ismiyken iflasa sürüklenmiştir. Yatırımcılar için teknolojik gelişme

hızı azımsanmaması gereken bir güçtür. Yeni temaları yok varsaymak mümkün değildir. Yazımızın konusu olan metaverse temalı yatırımlar da bu noktada artık görmezden gelinmesi yatırımcı için maliyetli olabilecek bir tema haline gelmiş olabilir.

Peki, metaverse nedir? Ne yazık ki bu sorunun cevabı izafi ve bu kelimenin kullanımı biraz şişirilmiş durumda. Ama en genel anlamda metaverse; sosyal medya, çevrimiçi oyun, konser, iş toplantısı, kongre, çevrimiçi alışveriş ve diğer her türlü internet deneyimlerinin bir araya gelmesidir. Bu sanal gerçeklik, kullanıcıların kişiselleştirilmiş karakterler ile kapsayıcı ve sürükleyici bir evrende sınırsız etkileşimine izin vermelidir. Henüz çok yeni olan bu temayı zaman içinde sektör daha net bir şekilde tanımlayacaktır.

Aslında X kuşağı üyelerinin metaverse ile tanışması yeni bir deneyim değil. 1982 yapımı Tron filmi belki de ilk metaverse filmi olabilir; tabi filmin afişinde metaverse ismi değil, video dünyası ismi kullanılmış. Metaverse ismi bu filmin vizyona girmesinden 10 yıl sonra Neal Stephenson tarafın-

dan yazılan ve 1992 yılında yayımlanan “Snow Crash” adlı romanla hayatımıza girmiştir.

Bugün katılacağınız herhangi bir konferansta ise 2018 yılı yapımı olan “Başlat: Ready Player One” filmine atıf yapılmaması enderdir. Bu gösterim, metaverse deyince ilk akla gelen film olmaya bir süre daha devam edecektir. Tabii orada kurgulanan metaverse dünyası (altta ilk görsel) ile günümüz teknolojisi (altta ikinci görsel) arasındaki fark küçümsemeyecek boyutta.

İlk metaverse benzeri dünyalar 2000’li yılların başlarında yaratıldı. 2003 yılında, “Second Life” adlı multimedya platformu, 2004 yılında ise World of Warcraft hayatımıza girmişti. Second Life 2013 yılında 1 milyon kullanıcıya ulaşırken, World

of Warcraft 2010 yılında 12 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. Her iki platform da hala aktif durumda, fakat bugün kast edilen anlamda bir metaverse deneyimi sağlamaktan uzak kalmışlardır.

Metaverse ismine ve temasına en büyük destek, 2021 Ekim ayında Mark Zuckerberg’in şirketinin ismini Meta olarak değiştirdiğini, Meta’nın metaverse’in inşasında çalışacağını, bunun sebebinin de şirketin bundan sonra metaverse’e öncelik vereceğini açıklaması ile gelmiştir. Gerçekte Meta zaten bu temaya olan yatırımlarına 2014 yılında sanal gerçeklik gözlüğü üreticisi Oculus’u 2 milyar dolara almakla başlamıştı. Şirketin isim değiştirmesi tematik yatırımları tetikledi.

Bu noktada yatırımcı için en büyük soru! Metaverse temalı bir yatırımın getirisi çekici olabilir mi?

Bunun cevabını kimse kesin olarak veremez, hatta aylık 200 milyon aktif kullanıcıya sahip oyun platform şirketi Roblox’un CEO’su ilerde yaratabilecekleri para kazanma yöntemlerini şu anda hayal bile edemediklerini söylemişti. Şu bir gerçek ki birçok şirket ve önde gelen kişi bu konuya büyük miktarda zaman ve para harcamakta. Disney, Nike, Coca-Cola, Louis Vuitton, Gucci, Samsung, NFL gibi markalar değişik platformlarda kendi oyunlarını yaratmakta, dükkânlarını açmakta veya reklam vermekte.

TEB Portföy Metaverse ve Dijital Teknolojiler Değişken Fon’u – MTX

Artık günümüzde metaverse temasını görmezden gelmek mümkün değil. Bu temaya yatırım, portföy

çeşitliliği açısından fayda sağlayacağı gibi aynı zamanda yatırımcıya büyüme potansiyeli yüksek bir alanda pozisyon alma imkanı da sağlayacaktır. Bu tip yeni teknoloji yatırımlarının profesyoneller tarafından yönetilen yatırım fonları kullanılarak yapılması yatırımcının bu temaya hitap eden yatırım evrenini daha iyi kapsamasını sağlayacaktır. Bu hedefle TEB Portföy Yönetimi olarak metaverse temasını yatırıma dönüştüren “TEB Portföy Metaverse ve Dijital Teknolojiler Değişken Fon’u – MTX” kurguladık.

Fon temelde metaverse tanımına giren yapay zeka, her türlü sanal gerçeklik donanımı, 3D yeniden yapılandırma, nesnelerin interneti ve sosyal platform teknolojileri yanında, iletişim, finans, internet, oyun, blok zincir gibi dijital teknolojilere donanım ve/veya yazılım üreten, başta artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik alanları olmak üzere söz konusu alanlara yatırım yapan, alt yapı sağlayan, bu alanda ortaya çıkabilecek fırsatları değerlendirmek üzere AR-GE faaliyetlerinde bulunarak maddi kaynaklarını taahhüt eden şirketlerin ve bu şirketlerin hizmet/servis/ürün sağlayıcılarının ihraç ettiği ortaklık paylarına, depo sertifikalarına ve borçlanma araçlarına yatırım yapmayı hedeflemektedir. Fon toplam değerinin asgari %80’i bu temaya yatırılacaktır.

TEB Portföy Metaverse ve Dijital Teknolojiler Değişken Fonuna TEB şubeleri ile dijital kanallardan ve TEFAS sistemine dahil tüm kurumların şube, internet veya mobil kanalları üzerinden bir alt limit olmaksızın yatırım yapılabilir olacaktır.

Deniz Portföy'den Gümüş Fon Sepeti Fonu

Covid-19 salgını, hayatımızdaki pek çok şeyi değiştirdiği gibi yatırımcı davranış ve taleplerini de ciddi şekilde değiştirdi. Hem salgın kaynaklı bu davranış değişikliği hem de tüm dünyada bu dönemde yerleşen düşük reel faiz ortamı kaynaklı getiri arayışı, yatırımcıları farklı yatırım araçlarına yatırım yapmaya yönlendirdi. Bunun doğal bir sonucu olarak da yatırımcıların biz portföy yöneticilerinden farklı ve çeşitli bir yatırım evreni sunmamız beklentisi oldukça güçlendi.

Deniz Portföy olarak 2022 yılı ana stratejimizi, yatırımcıların bu tercih ve taleplerini karşılayan ve öne çıkan yatırım araçlarını tema olarak seçen yeni fonlar kurarak, yatırım evrenimizi genişletmek olarak belirledik. Genişletilmiş yatırım evrenimiz ile yatırım-

cılarımızın tüm ihtiyaçlarına cevap verebilmeyi hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşabilmek adına yatırımcılarımızın ve piyasanın değişen yönelimlerini de takip ederek, yatırım evrenimizi her daim dinamik ve genişleyen bir yapıda inşa etmek istiyoruz. Gümüş de bu anlamda yatırımcılarımızın son dönemde ilgisini çeken bir yatırım aracı olarak karşımıza çıktı. Biz de yatırımcıların bu ilgisine cevap verebilmek için, Gümüş'e yatırım yapan bir fon kurmaya karar verdik. 2021 yılı sonunda fonun kuruluşu için SPK'ya başvuruda bulunduk ve gerekli onayları alarak Mart ayında fonumuzu yatırımcılarımız ile buluşturduk.

Gümüş Fon Sepeti Fonumuz, gümüşe dayalı endeksleri takip etmek üzere kurulan, yerli ve yabancı borsa yatırım fonu (ETF) katılma paylarına

ve gümüşe dayalı yerli ve yabancı yatırım fonu katılma paylarına yatırım yaparak yatırımcılarına gümüş getirisini sunmayı amaçlıyor. Fonun karşılaştırma ölçütünü ise bu amaca uygun olarak %95 XAG kodlu gümüş fiyatının TL değeri (Bloomberg'de ilan edilen "XAG" kodlu uluslararası ABD Doları cinsinden spot gümüş ons fiyatının TCMB alış kuru ile çarpılması yoluyla hesaplanan değer) + %5 BIST-KYD Repo (Brüt) Endeksi olarak belirledik.

Gümüş bir yatırım aracı olarak ilk bakışta bir kıymetli maden olarak tanımlanmaktadır. Kıymetli madenlerden biri olarak gümüş yüzyıllardır bir değer koruma ve değer aktarım aracı olarak kullanılmaktadır. Ancak gümüşü sadece bir kıymetli maden olarak tanımlamak biraz eksik

Murat Özkan

Yatırım Fonları ve İş Geliştirme
Genel Müdür Yardımcısı
Deniz Portföy Yönetimi A.Ş.

kalıyor. Zira gümüş, diğer kıymetli madenlerden farklı olarak endüstride en çok kullanılan madenlerden biri olarak öne çıkıyor. Bu bakımdan gümüşü kıymetli maden ile endüstriyel metal arasında hibrit bir yere konumlandırmanın en doğru yaklaşım olduğunu düşünüyoruz. Hibrit yapısı nedeniyle gümüş yatırımı ile hem bir değer koruma aracına hem de endüstriyel kullanımdaki arz talep dengesini yansıtan bir varlığa yatırım yapmış oluyorsunuz. Gümüş, fotoğraf endüstrisinden elektroniğe, madeni paradan sağlık ve aydınlatmaya kadar birçok farklı sektörde kullanılmaktadır. Gümüşün en önemli kullanım alanlarından biri olarak güneş enerjisi teknolojisini görüyoruz. Sürdürülebilir bir gelecek için yenilenebilir ve temiz enerjinin tüm dünya ve ülkemiz için önemi hepimiz tarafından kabul edilmekte ve yatırımlar bu alana hızlıca yönlendirilmektedir. Güneş enerjisi teknolojisinde hem maliyet düşürücü hem de verimliliği artırıcı bir girdi olması nedeniyle, önümüzdeki dönemde sürdürülebilir enerji üretimi kaynaklı olarak da gümüşe olan talebin artacağını düşünüyoruz.

Deniz Portföy Gümüş Fon Sepeti Fonu'muz, TEFAS platformu sayesinde tüm yatırımcıların erişimine sunulmuş durumda. Deniz Portföy olarak, yatırımcılarımızın geleceğe yönelik birikimlerini artırmasına katkıda bulunabilmek amacıyla sunduğumuz Gümüş Fon Sepeti Fonumuzu, yatırımcılar için, risk ve getiri beklentileri çerçevesinde değerlendirdikten sonra portföylerinin belirli bir bölümü ile yatırım yapabilecekleri uygun bir fon olarak görüyoruz.

ALTIN YUMURTA
ÜNİVERSİTELİ FON SEPETİM

Birincilik Ödülleri
15.000 TL*

İkincilik Ödülleri
12.000 TL

Toplam 81.000 TL ödül

**Kayıtlar
Başladı**

Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması İçin Kayıtlar Başladı

Uygulamayı indir, senaryonu seç, varlık dağılımlarını oluştur, büyük ödülü kazanma şansını yakala!

18-26 yaş aralığında Türkiye'de yerleşik bir üniversitede ön lisans veya lisans öğrencilerine yönelik gerçekleştirilecek 'Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim' yarışmasının kayıtları, 18-30 Nisan 2022 tarihleri arasında IOS veya Android cihazlar üzerinden 'Altın Yumurta Fon Sepetim' mobil uygulamasından ücretsiz indirilerek yapılabilecektir.

Kayıt Tarihleri
18-30 Nisan 2022

Yarışma hakkında detaylı bilgiye
<https://altinyumurta.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

Yarışma hakkında bütün gelişmelerden haberdar olmak için sosyal medya kanallarımızı takip edin

Simsiyah Kuğu

“...rara avis in terris, nigroque simillima cygno...”
“...karada nadir bir kuş, tıpkı siyah bir kuğu gibi...”
Decimus Iunius Iuvenalis

Latin şair Iuvenalis'in tasviri ile M.S. I. yüzyılda hayatımıza giren bir kavram olan “Siyah Kuğu”, Lübnan asıllı yazar N.Taleb'in aynı isimli kitabı ile finans piyasalarında popülerlik kazandı. 2007'de ilk baskısını yapan N.Taleb'in kitabı, bir olayın “Siyah Kuğu” olarak nitelendirilebilmesi için üç tane ön şart belirliyor: i) Nadir gerçekleştiği için sıra dışıdır, ii) Gerçekleştiğinde olağanüstü etkisi olur, iii) Gerçekleştiği zaman açıklanabilir hale gelir.

2022 ilk çeyreğinde, bu ön şartları sağlayan ve “maalesef” diye anacağımız bir gelişme yaşandı. Rusya, Şubat ayı sonunda Ukrayna'ya askeri operasyon başlattı. Rusya, Ukrayna'nın NATO'ya katılma isteğini törpüleme ve başta Donbas bölgesi olmak üzere topraklarını genişletme hedefinde. Müdahale sonrası, ABD ve AB ülkeleri Rusya'ya karşı ekonomik ve siyasi yaptırımları artırdı. Ukrayna ise sınırlarını korumak için diğer ülkelerin de desteğiyle mücadelesini sürdürüyor.

Rusya'nın Kırım'ı 2014'te ilhakı, bugünkü savaş ortamının ilk kıvılcığı sayılabilir. Yine de son müdahale kamuoyu tarafından net şekilde öngörülemedi ve gerçekleştiğinde tüm dünya alarm durumuna geçti. İçerdiği büyük insanlık dramını

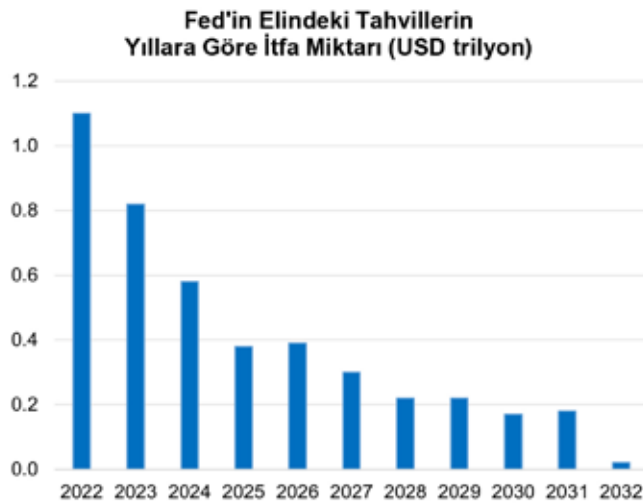
düşünerek, Rusya-Ukrayna savaşını “Simsiyah Kuğu” olarak görmemiz yanlış olmaz.

Ülkeler arasında müzakere kapısı tam olarak kapanmadı. Ancak, liderlerin nihai el sıkışması için şartların olgunlaşması zaman alabilir. Savaşın kısa sürede sonlanmasını tüm kalbimizle dilesek de insani, siyasi ve ekonomik etkilerini yılın ikinci çeyreğinde de hissetmemiz muhtemel. Rusya, GSYH bazlı sıralamaya göre dünyanın en büyük 11. ekonomisi. Birçok ülke için en önemli enerji, gıda ve hammadde tedarikçisi. Sadece bu sıradan birkaç bilgi bile savaş şartlarının uzamasının, dünya

ekonomisi için ne kadar tehlikeli olduğunu işaret edebiliyor.

Öte yandan, küresel çapta enflasyonist baskılar ile mücadele tam gaz sürüyor. ABD, Almanya, İngiltere, birçok gelişmekte ülke ve Türkiye, uzun yıllardır görmediği enflasyon seviyelerini test etmekte. ABD'de çift haneli enflasyon ihtimali tartışılırken, Euro Bölgesi kurulduğundan beri en yüksek enflasyon seviyesi altında. Salgına bağlı arz problemleri azalsa da aniden savaş ortamına girilmesi yeni bir enflasyonist şok yarattı. Gün geçtikçe şahınlaşan para politikaları ise şu an için enflasyonla mücadelede öne çıkan çözüm niteliğinde.

Grafik 1

Kaynak: Bloomberg

Hüseyin Akar
Araştırma Yöneticisi
TEB Portföy Yönetimi A.Ş.

Fed, Mart ayındaki toplantıda 25 baz puanlık politika faizi artışına gitti. Piyasalar, Fed'in yıl boyunca her toplantıda faiz artırımını açıklamasını fiyatlıyor. Hatta, Mayıs ve Haziran toplantılarında 50'er baz puanlık artış en yakın senaryo. Ayrıca Fed, Mayıs ya da Haziran ayında başla-

yacak operasyonla 9 trilyon dolarlık bilançosunu kademeli olarak salgın öncesi seviyesine çekmeyi hedefliyor. Elindeki tahvilleri itfa tarihleri geldiğinde yenilemezse, 2025 yılı sonuna kadar 3 trilyon dolarlık likiditeyi piyasalardan çekebilir (Grafik 1). Bu doğrultuda; yıl genelinde riskli varlıklara olan yatırımcı ilgisi, önceki iki yılın altında kalabilir.

Enflasyonla mücadelede, para ve mali politikalarının elini zayıflatan unsur ise durgunluk ihtimali. Salgın öncesi ekonomik faaliyet hızlarına yeni yeni kavuşan ülkeler, gereğinden sert faiz artırımları ile büyüme performanslarını düşürmek istemiyor. Büyümede yumuşak bir iniş hedeflenen senaryo. Ancak, önceki deneyimler bu tür hedeflerde sapmalar olabileceğini gösteriyor. Bu nedenle, piyasaların bir gözü de öncü resesyon göstergesi sayılan tahvil faiz farklarında olacak (Grafik 2). Fed tarafından yakından takip

edilen 10 yıl ve 3 ay ABD tahvil faizleri farkının eksiye dönmesi, piyasalarda risk iştahını belirgin şekilde kaçırabilir.

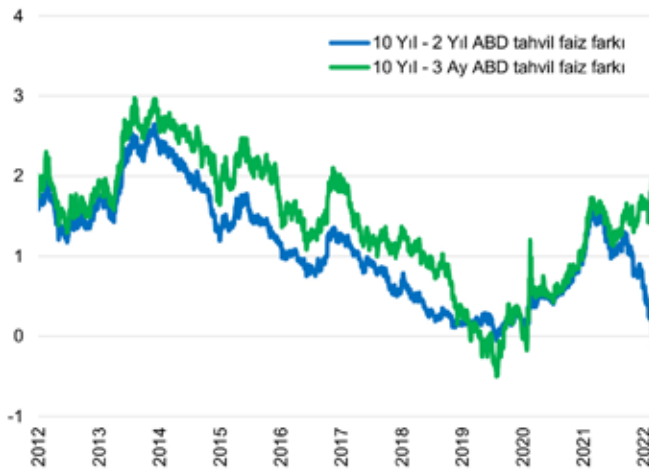
Yukarıda sıralanan varsayımlar ile ilk çeyreğe benzer şekilde ikinci çeyrekte de yatırımcılar hisse senedi gibi riskli varlıklara yönelirken seçici davranabilir. Savaş, resesyon olasılığı ve kademeli azalan likiditeye paralel, büyüme hisselerinden değer hisselerine rotasyon sürebilir. Sanayi, temel tüketim, hammadde gibi sektörlere para akışı yaşanabilir. Yılın ilk çeyreğinde, gelişmiş ülke tahvil eğrileri belirgin yukarı kaydı ve yataylaştı. Bu hızda olmasa da trendin sürmesi beklenebilir. Fed'in piyasaların önüne geçme çabası, Dolar Endeksi'ni daha yukarı seviyelere taşıma eğiliminde. Artan reel faiz baskısına rağmen; süregelen arz problemleri, yüksek enflasyon ve dönem dönem riskten kaçış ile emtia piyasalarına talep gücünü koruyabilir. Özellikle tarımsal ve enerji emtia ürünleri olumlu ayrışabilir.

N.Taleb; savaşları istenmeyen sonuç zincirleri doğuran, ne zaman başladığı bilinse de ne zaman biteceği asla bilinmeyen olaylar olarak tanımlıyor*. Biz ise daha olumlu pencereden bakarak, şahit olunan insani ve ekonomik trajedinin en kısa sürede gündemimizden çıkmasını diliyoruz.

** Wars generate chains of unintended consequences, so you know when they start (if you trigger them) never when they end. Their duration is also fat-tailed.*

Grafik 2

Öncü Resesyon Göstergeleri

Kaynak: Bloomberg

Hepimiz iyi finansal kararlar almak için temel finansal bilgilere sahip olmalıyız

İtalya'da finansal okuryazarlık için ulusal stratejiyi oluşturmaktan sorumlu Mali Eğitim Komitesi Direktörü olarak atanmış olan Prof. Dr. Annamaria Lusardi, George Washington Üniversitesi'nde Kurucu Direktörü olduğu Küresel Finansal Okuryazarlık Mükemmeliyet Merkezi (GFLEC) ve son araştırma sonuçları hakkında Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını cevapladı.

GFLEC'den bahsederseniz? Finansal eğitim ve okuryazarlık konusunda farkındalık yaratmak için ne tür faaliyetlerde bulunuyor?

Küresel Finansal Okuryazarlık Mükemmeliyet Merkezi (GFLEC), evrensel finansal okuryazarlığa kapıyı açan araştırma ve çözümleri geliştirmeye hizmet etmektedir. Bu misyon doğrultusunda çalışırken, GFLEC kendisini finansal okuryazarlık araştırmaları, politikaları ve çözümleri için dünyanın önde gelen kuluçka merkezlerinden biri olarak konumlandırmıştır. GFLEC, 2011 yılında Washington, D.C'deki George Washington Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde kuruldu. O zamandan beri, finansal okuryazarlığı ölçmek için çığır açan araçlara öncülük etti, eğitim programları geliştirdi ve tavsiyelerde bulundu ve Amerika Birleşik Devletleri'nde

ve dünyada finansal bilgiyi iletmeyi amaçlayan politika rehberleri hazırladı. GFLEC hakkında daha fazla bilgi www.gflec.org adresinden edinilebilir.

Finansal eğitim neden gereklidir?

Finansal eğitim, hepimizin iyi finansal kararlar almak için temel finansal bilgilere sahip olmamız gerektiği için çok önemlidir. Örneğin, finansal piyasalar ve finansal araçlar geçmişe göre daha karmaşıktır ve nasıl çalıştıklarını anlamamız gerekir. Riskler de arttı ve kendimizi ve ailelerimizi korumamız gerekiyor. Dahası, gençler özellikle işgücü piyasasında birçok değişiklik bekleyebilirler ve eğitime yatırım yapma konusunda akılcı kararlar almaları gerekir.

TIAA Enstitüsü-GFLEC Kişisel Finans Endeksi (P-Fin Endeksi) girişimi nedir? Son dönemde yapılan çalışmanın

sonuçlarından kısaca bahsederseniz?

TIAA Enstitüsü-GFLEC Kişisel Finans Endeksi (P-Fin Index), ABD yetişkin nüfusu içinde finansal okuryazarlığı yıllık olarak değerlendiren ve şu anda altıncı yılında devam eden bir projedir. P-Fin Endeksi, genel finansal okuryazarlığın sağlam bir ölçüsünü ve bireylerin rutin olarak çalıştığı sekiz alanda kişisel finans bilgisinin incelikli bir analizini üretme kapasitesinde benzersizdir. Endeks, bireylerin karşılaştığı yaygın finansal durumlara yöneliktir ve "çalışma bilgisinin" bir ölçüsü olarak görülebilir. P-Fin Endeksi anketi finansal okuryazarlığı ölçmek için 28 soruyu ek olarak, finansal okuryazarlık ve finansal refah arasındaki ilişkiyi incelemeyi sağlayan finansal refah göstergelerini de içermektedir.

Son veriler, birçok Amerikalının zayıf bir finansal okuryazarlık seviyesiyle hareket ettiğini göstermektedir – 2017 yılında veri toplamaya

Prof. Dr. Annamaria Lusardi

Global Financial Literacy Excellence Center
(GFLEC) Kurucu Direktörü
George Washington Üniversitesi

başlayan P-Fin Endeksi'nin ilk altı yılında elde edilen bulgu ile tutarlı bir şekilde. Ortalama olarak, ABD'li yetişkinler 2022'de endeks sorularının sadece % 50'sini doğru bir şekilde yanıtlamıştır. Riski kavramak yine işlevsel bilginin ABD'li yetişkinler arasında en düşük olma eğiliminde olduğu alandır. Ortalama olarak, bu soruların %36'sı 2022'de doğru cevaplandı, bu rakam 2017 seviyesinden (%39) daha düşük.

Finansal okuryazarlık, ABD yetişkin nüfusunu oluşturan beş neslin her birinde, özellikle de erken yetişkinlikte olanlar arasında düşük olma eğilimindedir. 2022 yılında Z Kuşağı ve Y Kuşağı tarafından doğru cevaplanan P-Fin Endeksi sorularının ortalama yüzdesi sırasıyla %42 ve %46'dır. Baby Boomers ve Silent Generation için aynı rakam her biri için %54'tür.

Daha fazla finansal okuryazarlığın daha yüksek finansal refaha dönüşme eğiliminde olduğu ve daha düşük finansal okuryazarlığın genellikle daha düşük finansal refah ile ilişkili olduğu tekrar kanıtlan-

mıştır. Örneğin, çok yüksek finansal okuryazarlık seviyesine sahip olanlara kıyasla, çok düşük seviyeli olanların ihtiyaçlarını karşılamada zorluk çekme olasılıkları altı kat, borç sıkıntısı üç katı, 2.000 dolarlık bir finansal şokla başa çıkamama olasılığı üç kat, bir aylık yaşam masraflarını karşılayacak kadar acil durum tasarrufundan yoksun olma olasılığı beş kat daha fazladır ve kişisel finans konularıyla uğraşmak için haftada on saat veya daha fazla harcama olasılığı dört kat daha fazladır.

P-Fin Endeksi ve yeni rapor hakkında daha fazla bilgiyi burada bulabilirsiniz: <https://gflec.org/initiatives/personal-finance-index/>

COVID-19'un hanehalklarının finansal dayanıklılığını nasıl etkilediğini ve finansal davranışlarını nasıl değiştirdiğini düşünüyorsunuz?

Araştırmamıza göre, sadece ABD'de değil, birçok Avrupa ülkesinde de ailelerin yaklaşık üçte biri, bir pandemi bir yana, orta büyüklükte bir şokla dahi karşı karşıya kalamazdı. 'Böyle bir olayı yaşamış olmak, ihtiyat tasarruflara sahip olmanın, riski yönetmenin ve kişinin kişisel finansmanına dikkat etmesinin önemi hakkında güçlü bir uyarı ve motivasyon olabilir.

Raporumuzda belirttiğimiz gibi, finansal refah toplum genelinde paylaşılan bir hedeftir. Bunu kendimiz, ailelerimiz ve toplumlarımız için istiyoruz. Bununla birlikte, finansal refahı elde etmek kolay ve basit değildir. Bu sadece iyi bir iş ve yeterli paraya

sahip olma meselesi değildir. Kesinlikle kaynaklar önemlidir. Finansal sistemdeki erişim ve fırsatlar da öyle. Ancak sağlam, uygun finansal kararlar alma yeteneği de öyle. Uygun finansal kararlar almanın değeri, COVID-19 salgını sırasında yaşananlar gibi ekonomik turbülans ve belirsizlik ortamında daha da artmaktadır. Her şeye çare olmasa da, artan finansal okuryazarlık, mütevazı veya sınırlı kaynaklara sahip olanlara bile fayda sağlayan iyileştirilmiş finansal uygulamalara götürebilir.

“Araştırmamıza göre, sadece ABD'de değil, birçok Avrupa ülkesinde de ailelerin yaklaşık üçte biri, bir pandemi bir yana, orta büyüklükte bir şokla dahi karşı karşıya kalamazdı. Böyle bir olayı yaşamış olmak, ihtiyat tasarruflara sahip olmanın, riski yönetmenin ve kişinin kişisel finansmanına dikkat etmesinin önemi hakkında güçlü bir uyarı ve motivasyon olabilir.”

Pandemi sonrası volatilité Piyasa Riski Modellerini zorladı

Hem yurtiçi piyasalar hem de küresel piyasalarda gördüğümüz yüksek volatilité, yerli ve yabancı birçok finansal kuruluşun 2020'den bugüne riske maruz değer (RMD) tutarlarının artmasına ve aşım kaydetmesine neden oldu.

Pandemi dönemi, Rusya - Ukrayna Savaşı gibi nedenlerle küresel piyasalarda yaşanan çalkantılı günler, geriye yüksek bir volatilité bıraktı. Hem yurtiçi piyasalar hem de küresel piyasalarda gördüğümüz yüksek volatilité, yerli ve yabancı birçok finansal kuruluşun 2020'den bugüne riske maruz değer (RMD) tutarlarının artmasına ve aşım kaydetmesine neden oldu. Bu hareketlilik bankalarda sermaye yeterliliğine yansarak, piyasa riskine esas tutarın yaklaşık iki kat artması ile sonuçlandı.

Fonlarda ise yüksek volatilitenin etkisi iki yere etki etti; birincisi RMD ve açık pozisyon limit aşımına ikinci ise geriye dönük testlere. Yatırım fonları ve emeklilik fonları ağırlıklı olarak karşılaştırma ölçütü belirlemektedir. Bu nedenle bu fonlar Portföy RMD'sinin karşılaştırma ölçütü RMD'sine oranı üzerinden hesaplanan Görelî RMD yöntemini kullanmaktadır. Portföy varlıklarının karşılaştırma ölçütü ile uyumlu olduğu fonlarda karşı-

laştırma ölçütü de aynı volatilitéye maruz kaldığı için, yüksek volatilité ortamında görelî RMD yöntemini uygulayan fonların RMD limit aşımı

kaydetmesi beklenmez. Ancak eşik değer belirleyen fonlar mutlak RMD yöntemini uygulamak zorundadır. Mutlak RMD belirleyen fonların ise

Ödül Çengel
Sabit Getiri / Risk Yönetimi
Odifin

olağandışı piyasa koşullarının gerçekleşmesi durumunda, RMD limit aşımı kaydetme olasılığı yüksektir. RMD ve açık pozisyon limit aşımı kaydeden fonların iki seçeneği bulunur. Birincisi değişen piyasa koşullarını dikkate alarak limit artışı gerçekleştirmek, ikincisi ise varlık likidasyonuna gitmek. Serbest fonlar, RMD ve açık pozisyon limit artışını diğer fonlara kıyasla çok daha kolay gerçekleştirebilmektedir. Diğer fonlarda ise RMD değerlerini düşürecek varlık likidasyonuna gitme eğilimi vardır. Ancak olağandışı piyasa koşulları içerisinde varlık likidasyonu fonu zarara uğratabilecek bir aksiyon olabilir.

Diğer yandan riske maruz değer modelinin doğruluğunu ve performansını ölçmek için fonlar tarafından geriye dönük testler uygulanmaktadır. Geriye Dönük Test %99 güven aralığında son 250 iş günü içerisinde beş aşımından daha fazla aşım kaydedilmemesini gerektirmektedir. Daha fazla aşım kaydedilmesi durumunda ise RMD modelleri gözden geçirilerek, Sermaye Piyasası Kurulu'nun bilgilendirilmesi

gerekir. Ancak 2020 yılından itibaren gerçekleşen oynaklık birçok fon için mevzuatta belirlenen adetten çok daha fazla aşım kaydedilmesine neden oldu. Modeller tarafından tahmin gücünün zor olduğu bu olağandışı piyasa koşulları için mevzuatta istisna belirlenebileceği belirtilmektedir. Dolayısı ile olağandışı piyasa koşullarının varlığı halinde ilgili gün için istisnai gün açıklanabilmektedir ve yetkisi kurucu yönetim kuruluna verilmektedir. Bu uygulama kurumların hızlı aksiyon almasının önünü açmaktadır.

Benzer bir uygulamanın açık pozisyon veya RMD limit aşımaları için de uygulanması faydalı olacaktır. Lüksemburg Finansal Piyasalar Denetleme Kurulu (CSSF) tarafından belirlenen uygulamalar bunun güzel bir örneğidir. CSSF 2020 yılı içerisinde COVID-19 ile beraber güncellediği Yatırım Fonları için Risk Yönetimi* uygulamalarında, risk limit aşımalarında aktif/pasif aşım kategorisini getirmiştir. Şöyle ki, herhangi yeni bir sermaye piyasası işlemi yapılmadan sadece ve sadece finansal piyasalarda yaşanan volatilité nedeni ile kaydedilen açık pozisyon limit aşımı ve/veya RMD limit aşımının "Pasif" aşım olarak dikkate alınması gerektiği bildirilmektedir. Pasif aşımaların gerçekleşmesi durumunda ise finansal piyasaların yakın takibi ile makul bir süre içerisinde limitler dahiline gelmesi gerektiği belirtilmektedir.

Bu şekilde daha net ve açık olarak çerçevesi çizilmiş bir uygulama hem yatırımcıları hem de fon yöneticilerini koruyucu niteliktedir. Benzer uygulamaların yaygınlaşması sektör yararına olacaktır.

***Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF):**

"Can breaches of the VaR limit (either the maximum limit laid down in regulation (20% for absolute VaR or 200% for relative VaR as the case may be) or any other more restrictive internal limit set below the above regulatory thresholds, as laid down in the sales prospectus) by UCITS as a result of the increase of volatility in financial markets (in the absence of any new positions increasing the risk of the portfolio) be considered as passive breaches? Yes.

Investment fund managers should take appropriate steps to meet the limit within a reasonable time period, thereby taking due account of the prevailing market conditions and of the best interests of investors. For that purpose, they have to closely monitor the situation of the UCITS as well as the defined remediation plan. Upon occurrence of a passive breach, any additional risk exposure taken by the UCITS increasing the overall level of risk of the portfolio (i.e. VaR usage increasing) should be viewed as an active investment breach. The passive breach should however not preclude the UCITS from continuing to manage the fund (for example, concluding investments following subscriptions in the fund). If a new position does not increase the level of risk of the UCITS (i.e. VaR consumption is not increasing), it should not be viewed as an active breach."

Hindistan Yatırım Fonları Endüstrisi

EFAMA istatistiklerine göre, 2021 yıl sonu itibariyle açık uçlu yatırım fonları portföyü 67.3 trilyon Euro'ya ulaştı. Asya Pasifik bölgesinde portföy büyüklüğü açısından Çin, Avustralya, Japonya ve Güney Kore'den sonra beşinci sırada yer alan Hindistan'ın toplam fon portföyü 437.8 milyar Euro düzeyinde gerçekleşti. Association of Mutual Funds in India (AMFI) CEO'su Balkrishna Kini, yatırım fonları sektörünü Kurumsal Yatırımcı'ya değerlendirdi.

Hindistan ekonomisinde yatırım fonlarının yapısını ve rolünü anlatır mısınız? Fon endüstrisindeki büyümenin arkasında hangi ana faktörleri görüyorsunuz?

Yatırım Fonları, 1882 tarihli Indian Trust Act uyarınca halka açık bir 'ortaklık' şeklinde kurulmuştur ve 1996 tarihli Hindistan Menkul Kıymetler ve Borsa Kurulu - SEBI (Yatırım Fonları) Düzenlemelerine

uygun olarak SEBI tarafından düzenlenmektedir. Yatırım fonlarının yapısı üç katmanlıdır. Sürece dahil olan üç ayrı kuruluş vardır - (i) Sponsor (Yatırım Fonu kurucusu), (ii) Müteveli Heyeti ve (iii) Portföy Yönetim Şirketi.

(i) Sponsor

Bir Yatırım Fonu Sponsoru, üç katmanlı yapının ilk katmanıdır. SEBI Düzenlemelerine göre, bir yatırım fonu sponsoru, finansal hizmetler işinde en az beş yıl (bankalar, sigorta şirketi, NBFC / leasing şirketi vb.)

olan herhangi bir kuruluş (Hintli veya yabancı) olabilir. SEBI Yatırım fonu kuruluşuna prensipte onay verdikten sonra, sponsor bir Halka Açık Ortaklık kurmalı ve aynısını SEBI'ye kaydettirmelidir. Sponsorun ayrıca, fonun yatırım yönetimini, fon operasyonlarını ve müşteri hizmetlerini yönetmek için portföy yönetim şirketini (PYS) aynı anda kurması veya ataması gerekir. Sponsorun ayrıca bir Müteveli Heyeti şirketi kurması veya ataması gerekir (yine sponsorun bir yan kuruluşu veya ortak şirketi olabilir).

Balkrishna Kini
Dy. Chief Executive
Association of Mutual Funds in India (AMFI)

Yani sponsor PYS'nin ve mütevellî şirketin destekçisidir.

(ii) Mütevellî Heyeti

Mütevellî şirket, yatırım fonlarının yapısının ikinci katmanını oluşturur. Yatırım fonu ortaklığının ve PYS'nin yönetimi Mütevellî Heyeti tarafından denetlenir. Bu, Ortaklık portföyünün mülkiyetinin ve fon yönetimi faaliyetinin ayrılmasını sağlamak içindir. Mütevellîler, yatırım fonunun portföyünü yatırımcıların yararına güvene dayalı bir kapsamda tutarlar.

(iii) Portföy Yönetim Şirketi

PYS, yatırım fonlarının yapısındaki üçüncü katmandır. PYS, fon tarafından oluşturulan programların/yatırım ürünlerinin yatırım yöneticisi olarak görev yapar. PYS, yatırım fonu ürünlerini yönetmek için yatırım ücreti almaktadır. PYS,

yatırımcı hizmetleri de dahil olmak üzere fonla ilgili tüm faaliyetlerden ve yatırım fonunun günlük operasyonlarından sorumludur.

(a) Hindistan ekonomisinde yatırım fonlarının rolü

Gelişmiş bir ekonomi için geniş katılımlı güçlü bir finansal piyasa şarttır. Yurtiçi tasarruflar, aksi takdirde yabancı sermaye ile finanse edilmesi gereken bir ekonomiyi inşa etmek için yatırımlarını finanse etmede çok önemli bir rol oynamaktadır. 1964 yılında Hindistan Hükümeti, tasarruf ve yatırımı ve menkul kıymetler piyasasına katılımı teşvik etmek amacıyla ülkenin ilk yatırım fonunu, Unit Trust of India ismiyle kurmuştur.

Hindistan'daki yatırım fonu yatırımları, hükümetin 1980'lerin sonlarında sektörü finansal hizmetler sektöründeki diğer oyunculara (yabancı kurumlar dahil) açmasından sonra ivme kazandı. O zamandan beri, Hindistan Yatırım Fonları, hane halkı tasarruflarını menkul kıymetler piyasasına kanalize etmede katalitik bir rol oynadı ve piyasalardaki oynaklığın dengelenmesine ve yabancı portföy yatırımcılarına olan bağımlılığın azaltılmasına büyük ölçüde yardımcı olan menkul kıymetler piyasasında daha fazla derinlik kazandı. Yıllar geçtikçe yatırım fonları yatırımcılar için hem gelir hem de servet yarattı.

Hintli yatırımcıların değişen demografik profiliyle, farklı yatırımcı ihtiyaçlarına uygun yeni ürünlerin piyasaya sürülmesiyle, hem yatırım fonu endüstrisi hem de düzenleyici tarafından yatırımcılar için finansal farkındalık ve okuryazarlık girişimleriyle birleştiğinde net bir değişim görülebilir. Hint Yatırım Fonları son 30 yılda istikrarlı bir şekilde büyü-

müştür. Son birkaç yılda, Hindistan yatırım fonu endüstrisinin yönetimi altındaki varlıklar önemli ölçüde artmıştır (2014'ten bu yana üç kat ve 2007'den bu yana on iki kattan fazla).

(b) Yatırım fonu endüstrisindeki büyümenin arkasındaki ana faktörler

i. Kolay Erişim

Dijital teknolojinin ve çevrimiçi işlem imkanının ortaya çıkışı ve İnternet ve mobil uygulamalar aracılığıyla ortaya çıkan çevrimiçi dağıtım kanalları ve işlem platformları ve yatırım fonlarına yatırım kolaylığı, sektörün büyümesinin hızlanmasına yardımcı olmuştur. Mobil teknoloji, uzak yatırımcılara ulaşmada önemli bir kolaylaştırıcı olmuştur.

ii. "SIP" ile yatırım fonlarına yatırım için uygun fiyatlı / kolay / düşük yatırım boyutu

Sistemik Yatırım Planı (SIP) taksitler halinde, genellikle aylık aralıklarla, belirlenen yatırım fonuna elektronik olarak aktarılması için bankaya verilen talimatlar yoluyla yatırım fonlarına yatırım yapma yöntemidir. SIP taksit tutarı ayda en az 500 Rupee kadar küçük olabilir. SIP, Rupee Maliyet Ortalamasına ve ayrıca piyasa oynaklığı ve piyasanın zamanlaması konusunda endişelenmeden disiplinli bir şekilde yatırım yapmaya yardımcı olduğu için Hintli yatırım fonu yatırımcıları arasında popülerlik kazanmaktadır. Hint Yatırım Fonları şu anda yaklaşık 5.17 crore (51.7 milyon) SIP hesabına sahiptir.

iii. Yatırım fonları hakkında yatırımcılar arasında daha fazla farkındalık ve güven

Hintli yatırımcıların değişen demografik profili, farklı yatırımcı ihtiyaçlarına uygun yeni/yenilikçi

yatırım fonu ürünlerinin piyasaya sürülmesi, yatırım fonları hakkında artan farkındalık ve PYŞler ve AMFI tarafından üstlenilen finansal okuryazarlık girişimleri ile birleştiğinde, yatırım fonu sektörü ve yönetim altındaki portföyde büyümeye katkıda bulunmuştur.

iv. Sağlam düzenleyici mevzuat ve düzenleyici reformlar

2009 yılındaki küresel erimenin ardından, tüm dünyadaki menkul kıymetler piyasaları çökmüştü ve Hindistan'da da durum böyleydi. Zirve döneminde sermaye piyasasına giren yatırımcıların çoğu para kaybetmiş ve yatırım fonu ürünlerine olan inançları büyük ölçüde sarsılmıştı. Piyasaya tekrar girişlerin durması, SEBI tarafından 2009 yılında küresel mali krizin artçı etkileriyle birleştiğinde, ekonomik yaşayabilirliğini korumak amacıyla iki yıldan fazla bir süredir kendini toparlamak ve yeniden şekillendirmek için mücadele eden Hindistan yatırım fonu endüstrisi üzerindeki (olumsuz) etkiyi derinleştirdi. Bununla birlikte, Eylül 2012'de SEBI, yatırım fonu endüstrisini birkaç SEBI reformu ile yeniden canlandırmak için adım attı ve sadece trendi tersine çevirmekle kalmayıp aynı zamanda büyümeyi de artıran birkaç yatırımcı dostu düzenleyici önlem aldı.

Bu nedenle yatırım fonu endüstrisindeki büyüme, SEBI tarafından Eylül 2012'de yatırım fonu endüstrisinin yeniden canlandırılmasında alınan düzenleyici önlemler ve yatırım fonu dağıtımçıların bireysel yatırımcı tabanını genişletme konusundaki desteği nedeniyle mümkün olmuştur.

AMFI, yatırım fonlarını tanıtmak için neler yapmaktadır?

AMFI Yatırımcı Farkındalığı Des-

teği – 2017 yılında AMFI, 'Mutual Funds Sahi Hai' başlıklı bir kitle iletişim kampanyası aracılığıyla ülke çapında bir yatırımcı farkındalığı ve destek programı başlattı. Hintçe'de "Sahi Hai" ifadesi "Doğru" (veya Tam İsbet!) anlamına gelir. Bu nedenle, Yatırım Fonları Tam İsbet, Yatırım Fonlarına yatırım yapmanın yapılacak doğru şey olduğunu ifade eder. TV, dijital, radyo, basılı, sinema vb. aracılığıyla farklı Hint bölgesel dillerinde ilginç reklamlar aracılığıyla basit ama çok net mesajlar içeren medya kampanyası ve günlük durumlar, potansiyel yatırımcıların zihninde, yatırım fonlarının kendileri için doğru seçenek olduğu etkisini yarattı.

Dijital medyadan yararlanmak için AMFI, yatırımcıların yatırım fonları hakkında bilgi grafikleri, videolar ve İngilizce ve Hintçe Sıkça Sorulan Sorular sayfası yoluyla ayrıntılı bilgi bulabilecekleri bir mikrosite olan www.mutualfundssahihai.com'ı açtı. Yatırımcılar yatırım fonlarıyla ilgili sorularını mikrositeden gönderebilmektedir. Buna ek olarak, AMFI kendi websitesinde, www.amfiindia.com, "Yatırımcılar Köşesi" bölümü altında yatırımcılar için yararlı bilgilere yer vermektedir.

Dijital teknolojinin fon endüstrisinin büyümesindeki rolü nedir?

Dijital Teknoloji artık yatırım fonu endüstrisinin ayrılmaz bir parçası haline geldi ve fon yönetiminden işlem sürecine ve müşteri hizmetlerinden dağıtımına kadar yatırım fonu operasyonlarının her alanında yaygın olarak kullanılıyor ve müşteri rahatlığını ve deneyimini, süreç verimliliğini artırdı ve maliyet düşüşü getirdi. Kısacası, dijital teknoloji Hint yatırım fonu endüstrisinin büyümesini büyük ölçüde güçlendirdi. Hem hükümet hem de düzenleyici, endüstride kullanımını teşvik etmek için çeşitli girişimler başlatarak teknolojinin benimsenmesini destekliyor. Birçok borsa aracısı ve fon dağıtıcısı, yazılım botlarının ekranda ne olduğunu anlamak, sistemlerde gezinmek ve verileri tanımlamak ve açıklamak gibi çok çeşitli tanımlanmış eylemleri gerçekleştirdiği tam otomatik robotik süreci de başlattı. Bu, yatırımcı kabulünün sürecini büyük ölçüde azalttı ve iş yapma kolaylığını artırdı.

Bir çok önde gelen yatırım fonu şirketi, müşterilerinin özellikle Y kuşağı arasında en popüler ve

yaygın olarak kullanılan mesajlaşma uygulamalarından biri olan WhatsApp aracılığıyla yatırım yapmalarına izin veriyor.

PYŞler yatırım araştırmalarında, pazarlama ve operasyonlarında yeni dijital teknolojileri uyarlamaya/uygulamaya başlamıştır. Örneklerden bazıları bulut teknolojisinin kullanımı ve bulut tabanlı bilgi işleme doğru kaymadır; yapay zekanın özellikle robo-danışmanlık hizmetlerinde kullanılması; yatırım araştırmalarında makine öğrenimi / büyük veri kullanımı; iki uygulamanın birbiriyle konuşmasına izin veren ve bankacılık ve finansal hizmetler sektöründe zaten yaygın olan Uygulama Programlama Arayüzlerinin (API) kullanımı olarak sayılabilir.

2016 yılında Hindistan Hükümeti, 8 Kasım 2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 500 Rupı ve 1.000 Rupilik banknotları tedavülden kaldırmıştı. Bu, Satış Noktası makineleri, e-cüzdanlar, dijital nakit ve diğer nakitsiz işlem formları hakkında farkındalık ve kullanımda artışa neden oldu. Ayrıca, parasal işlemlerde şeffaflığı artırdı. Banknotun kaldırılması ve dijital ödemelerin benimsenmesinin etkileri, insanları Covid-19 pandemisi sırasında uzun süren karantina döneminde hayatta kalmaya daha hazırlıklı hale getirdi.

Özetle, dijital teknoloji finansal hizmetler sektörünün geleceğini şekillendiriyor. Artan dijitalleşme ile birlikte, finansal hizmetler endüstrisi, özellikle yatırım fonu endüstrisi daha verimli, son derece üretken hale geldi ve ekonomiyi bir sonraki seviyeye taşıyabiliyor.

ESG faktörlerini yatırım kararlarına entegre etmek hakkında ne düşünüyorsunuz?

ESG, küresel olarak işletmelerin uzun vadeli değer yaratımı için önemli bir strateji olarak kabul edilirken, Hindistan bağlamında, ESG yatırımı hala gelişmektedir. Bugün bir yatırım teması olarak ESG hakkında daha fazla farkındalık ve ilgi olmasına ve birkaç yatırım fonu şirketinin özel ESG temalı fonları kurmasına rağmen, 'ESG Fonları' bireysel yatırımcılar arasında henüz popülerlik kazanmamıştır.

Sorumlu yatırıma verilen önemin artması ve sorumlu yatırımın, saf dışlayıcı taramadan yatırım analizinde finansal konuların yanı sıra ESG faktörlerini entegre etmeye doğru evrimi hakkında çok şey söylenirken, soru 'neden'den 'nasıl'a geçti. Çoğu yatırım yöneticisi, ESG ilkelerini yatırım uygulamalarına bir şekilde dahil ederken, aynı zamanda hala birçok uygulamaya yönelik zorluk bulunuyor.

Sorumlu yatırım, ne herhangi bir sektöre veya şirkete ayrıcalık veriyor ne de ahlaki veya etik hususları

karşılamak için finansal getirilerden ödün verilmesini öneriyor. Sadece risk ve getiriye değerlendirirken ilgili tüm faktörlerin hesaba katılmasını sağlamak için yatırım karar verme sürecine ESG bilgilerini dahil etmeyi amaçlıyor. Sorumlu yatırımın, tek amacı finansal getiri olan yatırımcı tarafından bile takip edilmesi gerektiği fikrini desteklemektedir, çünkü ESG faktörlerini göz ardı etmek, yatırım getirilerini önemli ölçüde etkileyebilecek riskleri ve fırsatları göz ardı etmek anlamına gelmektedir.

Düzenlemeler şirketler tarafından veri beyanlarını iyileştirmeye çalışırken, gerekli veri bütünlüğünden ödün vermeden raporlama gereksinimlerinin kolaylaştırılması sağlanmalıdır. Benzer şekilde, yatırımcıların hizmet sağlayıcılar tarafından yayınlanan derecelendirmeleri ve sıralamaları anlamaları ve arkasındaki zeka gizli kalmak şartıyla, derecelendirmelerdeki farklılıkları anlayabilmeleri için daha fazla netlik sağlanmalıdır. Bu, daha fazla yatırımcının ESG faktörlerini karar alma süreçlerine entegre etmesini sağlamalıdır.

Finansal değerlemeler, piyasa belirsizlikleri ve pazarlama dinamikleri

Küresel finans merkezlerindeki kurumsal yatırımcılarla ve şirket yöneticileriyle yapılan mülakat ve anket çalışmalarında analistlerin yarattığı değer yaptıkları nicel tahminlerden çok, derinlemesine ve niteliksel şirket, sektör, piyasa ve ekonomi analizlerinde olduğu belirtiliyor.

Amerikan borsalarını antropolojik açıdan inceleyen kitabında Arjun Appadurai analistler için finans piyasalarında ‘Tanrı’nın işini yapanlar’ diye bahseder. Nicel finans ve muhasebe literatürü incelendiğinde aslında bunun çok da abartılı bir tasvir olmadığı görülebilir. Analistler, hem pratik hem teorik açıdan evrenselleşmiş değerlendirme araçları ve yazdıkları hikayelerle şirketlerin piyasa değerleri üzerinde önemli etkilere sahipler. 2000’li yılların başında, belki de bugün Jeff Bezos’un dünyanın en zengin iş insanlarından biri olmasına katkıda bulunan Amazon değerlendirme savaşları, analist şirket anlatılarının değerlemeleri ve piyasayı nasıl sürükleyebileceğini gösterdi. İronik olarak gene aynı dönemde bu tip anlatıların finansal değerlendirme sanatı ve biliminin en gelişmiş teknik taraflarını nasıl geri plana atıp Dot-com balonuna katkıda bulunduğu not edilir. Pandemi döneminde finans piyasalarında yaşanan görülmemiş

piyasa değerlemelerinin analistlerin piyasa üzerinde hala güçlü etkilere sahip olduğuna yorulabilir.

Bu vakalar ve anekdotlar dışında nicel finans ve muhasebe literatürü dünyanın belli başlı finans merkezlerinde çalışan analistlerin finansal değerleri tahmin yeteneği konusunda pek de iç açıcı olmayan sonuçlara varmaktalar. Örneğin literatürdeki birçok çalışmaya baktığımızda, analistlerin finansal değerlendirme sonucu vardıkları şirket hedef fiyatlarının yarısından fazlasının ya da yarısına yakınının piyasada tutmadığı görülür. Diğer bir deyişle analistlerin birçok meşakkatli süreçten sonra buldukları hedef fiyatlarının tutma ihtimali piyasa dinamikleri karşısında yazı tura atmaktan daha iyi değil. Ayrıca nicel literatür, analistlerin şirket kazanç tahminleri ve hedef fiyat tahminlerinde sürü davranışı ve aşırı iyimserlik belirtileri görmekte ve bu ve buna benzer tahmin hatalarını analistlerin kariyer kaygılarına ve aracı kuruluş, yatırımcı kuru-

luş ve değerlendirilen şirket ilişkilerine (örn. pazarlama ve komisyon gelir kaygıları, kurumsal finans hizmetleri ve pazarlama ilişkileri ve gelir kaygıları vb.) bağlamakta.

Peki tüm bu bilimsel bulgulara rağmen analistler hala neden dünya finans piyasalarının vazgeçilmez parçalarından biri? Bu sorunun cevabını nitel araştırmalarda buluyoruz. Küresel finans merkezlerindeki kurumsal yatırımcılarla ve şirket yöneticileriyle yapılan mülakat ve anket çalışmalarında analistlerin yarattığı değer, yaptıkları nicel tahminlerinden çok derinlemesine ve niteliksel şirket, sektör, piyasa ve ekonomi analizlerinde olduğu belirtiliyor. Kurumsal yatırımcıların ve şirket yöneticilerinin yoğun çalışma tempoları ve zaman kısıtları göz önüne alındığında, analistlerin sağladığı bu iç görüler tahmin isabetsizliklerini geri plana itiyor.

Bütün bu bulgular analistlerin piyasadaki önemli işlevlerine rağmen özellikle hedef fiyatlar konusunda

Dr. Emre Tarım
Lancaster Üniversitesi Pazarlama Bölümü

yadsınamayacak bir piyasa belirsizliği ile karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Peki analistler bu belirsizlikle nasıl mücadele ediyorlar? Literatür her ne kadar analistlerin tahmin hatalarını onların pazarlama ve kariyer odaklı kaygılarına bağlasa da aynı literatür analistlerle çok yakın çalışan fakat onlardan ayrı bir meslek grubu olan, piyasa jargonunda 'sales trader' veya 'sales person' diye bilinen kurumsal satış ve pazarlama profesyonellerini göz ardı ediyor. Finans ve muhasebe literatüründe, bu iki meslek grubu arasında nasıl bir iş bölümü olduğu (örn. pazarlama işini kim yapar?) ve bu iş bölümünün her iki profesyonel grubun iş yapışlarını nasıl etkilediği sorularının cevaplarını bulmak kolay değil.

Bu boşluğun ve genel olarak literatürün dünya finans merkezleri odaklı bakış açılarının verdiği motivasyon ile bu sorulara Borsa İstanbul üzerinden bir cevap bulmak istedim. Yaklaşık 15 seneden beri Türkiye piyasalarında çalışan değerli analistler ve kurumsal satış profesyonelleri ve kurumsal yatırımcılar ile mülakatlar yapma ve onları doğal çalışma ortamlarında gözlemleme

fırsatım oldu. Onlara müteşekkirim. Bu araştırmalarımın bir kısmı 2022 yılı başında Qualitative Research in Financial Markets adlı bilimsel dergide yayınlandı.

Özetle analistlerin ve satış ve pazarlama profesyonellerinin birbirinden ayrık ama bir o kadar da birbirine bağımlı piyasa kimlikleri ve iş yapış süreçleri var. Literatürün analistlere affettikleri pazarlama kaygılarının daha çok satış ve pazarlama profesyonellerini etkilediğini gördüm. Bununla alakalı olarak satış ve pazarlama profesyonelleri piyasanın kısa vadeli dinamiklerine- ki bunları Borsa İstanbul'da yerli bireysel yatırımcılar tarafından yaratılan görece aşırı oynaklık olarak tasvir etmek haksızlık olmaz- daha duyarlılar. Satış ve pazarlamacılar bu dinamik içinde bir yerli yatırımcı gibi düşünüp pazarlama fırsatları ve yatırım riskleri görebiliyorlar. Diğer taraftan analistler piyasaya daha uzun vadeli temel ve karşılaştırmalı değer çerçesinden bakıyorlar. Bu iki farklı çerçeve ve ilgili değerlendirme anlatıları ve teknikleri (örn. Borsa İstanbul tahminleri için yurtdışı piyasaları referans alma, teknik analiz) zaman zaman analistler ve satış ve pazarlama profesyonelleri arasında fikir ayrılıklarına sebep olsa da bu ayrılıklar kurumsal yatırımcı müşterilere pek aktarılmıyor. Pazarlama kaygıları ile piyasada gördükleri kısa vadeli ama analist değerlemelerine ters düşen satış ve pazarlama fırsatları, küresel kurumsal yatırım disiplini olarak adlandırdığım kurumsal müşteri beklentileri sayesinde gene satış ve pazarlama profesyonelleri tarafından oto-sansürleniyor. Her ne kadar Borsa İstanbul'un kısa vadeli dinamikleri analist odaklı satış ve pazarlama disiplinini zaman zaman anlamsız kılsa da (örn. 12 aylık hedef fiyatına iki haftada ulaşan his-

“Analistlerin ve satış ve pazarlama profesyonellerinin birbirinden ayrık ama bir o kadar da birbirine bağımlı piyasa kimlikleri ve iş yapış süreçleri var.”

seler gibi) analistler bu gibi durumları yeni bir değerlendirme ve pazarlama fırsatı olarak görmüyorlar. Bir analistin dediği gibi 'kısa vadeli piyasa dinamiklerinin ters tarafında kalmak hoş olmasa da bu durum kanaatleri ve uzun vadeli yatırım tavsiyelerini değiştirmemeli'.

Son senelerde küresel piyasalarda ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler yukarıda bahsettiğimiz dinamikleri değiştirmeye başladı. Örneğin doğrudan piyasaya erişim ve algoritmik işlem teknolojileri, aracı kurumlara yeni hizmet fırsatları sağlasa da birçok satış profesyonelinin meşakatkatle yaptıkları elle yapılan işlemleri bir iş kolu olarak sonlandırdı. AB'nin küresel piyasalara MiFiD-II ile getirdiği kurallar ise AB merkezli kurumsal yatırımcıların Türkiye'deki daha az sayıda kurumsal araştırma ve satış bölümleri ile çalışmasına sebep oldu. Son senelerde Türkiye ekonomisinde ve piyasalarında yaşanan sıkıntılar ve belirsizlikler yabancı yatırımcı varlığı ve ilgisini borsa tarihimizin en düşük seviyelerinden birine getirdi. Türk kurumsal yatırımcıların artan borsa yatırımları bu boşluğu bir nebze doldursa da tüm bu gelişmeler aracı kurumların kurumsal araştırma, satış ve pazarlama iş kollarında faaliyetlerini küçültmeye veya sonlandırmalarına sebep oldu.

Temerrüt Sezonu

Kim demiş ABD Hazine Bonoları risk-free diye! **Nisan** 1979'da ABD Hazinesi \$122 milyonluk bonoların itfasını zamanında gerçekleştiremedi (daha sonra 3 ve 10 Mayıs'takiler de itfa edilemedi). Zaman yine o hükümetin borçlanma tavanını artırabilmesi için kongrede yapılan kedi fare oyunu zamanı idi. Partizanlık saçmalığı yüzünden tavan son dakikada artırılınca kırtasiye işleri yetişmedi ve hazine bonoları zamanında itfa edilemedi (Bono-

ca konuştuğunuzda "temerrüt"ün gerçekleşmesi için borcun ödenmemesi şart değil, geç ödemek de temerrüt sayılıyor).

Aslında ABD ilk temerrüdüne devrim zamanında düşmüştü. Kıta Meclisi biriken savaş borçlarının faizini ödeyemedi. Bunun yüzünden değersiz bir şeyi ifade etmek için İngilizce diline "bir kıta etmez" (not worth a continental) tabiri girdi.

Devrimden sonra (1785) Kongre Fransa'ya olan borcunu askıya aldı ve 1787'de de anaparayı ödeye-

medi. ABD'nin ilk Hazine Bakanı Alexander Hamilton çok mücadele verdi ve ABD'nin her türlü borcunu mutlaka ödemesi gerektiğini savunarak ülkenin kredibilitesini tekrar sağladı (bunun yüzünden resmini \$10'luk banknota koydular).

1834 yılında, hükümetle ülkenin ikinci merkez bankası arasında çıkan kavgada, banka Başkan Andrew Jackson'un tüm SGK ödemelerinin hazineye devri talebini reddetti. Bunun yüzünden emeklilik maaşı ödemeleri askıya alındı. Andrew Jackson bir savaş

kahramanıydı, dolayısıyla emekliler onun tarafını tuttular. Bu da sonunda merkez bankasının sonu oldu.

Mayıs 1902'de de Portekiz iflâs etti. Bir zamanların o küresel sömürgeci imparatorluğu tarihinde dört kez temerrüde gitti.

Portekiz 15 ve 16. yüzyıllarda dört kıtadaki topraklarıyla küresel bir imparatorluk ve dünya gücü idi. Sonra ekonomisi yavaş yavaş gerilemeye başladı. Diğer Avrupa ülkelerinin gerçekleştirdiği sanayi devrimini ıskaladı. Köhne ve eskimiş yerel ekonomisini adam edemedi. Sömürgelerini muhafaza edebilmek için fazla açıldı, saçıldı. Diğer sömürgeci devletlerden gelen rekabete dayanamadı, isyanları durduramadı ve sonunda borçlarını ödeyemeyip temerrüde gitti. Halbuki hem Lizbon hem de Porto Borsaları daha o zamanlar açılmıştı.

Ülke temerrütlerinden korkuyorsanız, Güney ve Orta Amerika'dan uzak durun. Vene-

zuela ve Ekvator onar kez temerrüde gitmişlerdi ama Venezuela 2017'de tahvilleri itfa edemeyerek öne geçti. Brezilya, Kosta Rika ve Uruguay yabancı yatırımcılarını bugüne dek dokuzar kez hüsrana uğrattılar.

ABD bile o kadar temiz değil. 1930'lardan önce ihraç ettiği devlet tahvillerinde bir altın ibaresi vardı, yâni yatırımcılar isterlerse para yerine altınla ödeme isteme hakkına sahiptiler. Çok isteyen olmadı ama isteselerdi devletin ödeyecek o kadar altını yoktu, yâni teknik olarak temerrüttüydü. Zaten kriz sonrası riski görüp bu altın klozunu kaldırdılar.

Bugünün devi Çin bile tarihinde iki kez temerrüde gitti. Tarih bize temerrüde düşen ülkelere karşı savaş açıldığını bile gösterdi. Portekiz'in temerrüt ilân ettiği 1902 yılında aynı şeyi yine Venezuela yaptı. Akabinde alacaklı İngiltere, Almanya ve İtalya savaş açtılar. Venezuela gemilerini batırıp, limanları ablukaya alıp sahilleri bombaladılar. Sonra araya ABD girdi de anlaşılabilir. Venezuela yeni bir tahville yeniden yapılandırılmaya giderek onun borçlarını 1930'a kadar ödedi.

Bazen de ülkeler bilerek temerrüde gidiyorlar. Mesela 1918'de Rusya'nın yeni devrim hükümeti Çarlık zamanı borçları kabul etmedi. Bu temerrüt durumu ta 1986 yılına kadar devam etti. Sonra Rusya o çarlık tahvillerinin İngiliz ve Fransız sahiplerine ödeme yapmayı kabul etti.

Haziran 2018'de ise Arjantin ve IMF 56,3 milyar dolarlık kurtarma paketi üzerinde anlaşmaya vardılar. Arjantinliler için IMF bir çizgi roman kötü adamı haline gelmiş durumda. Ülke ilk yardımı aldığı 1958'den bu yana IMF ile 22 kez anlaşmaya gitti, çoğu da hüsrana sonuçlandı. 2001 yılında, ülkenin temerrüde düşmesinden sadece iki ay önce IMF'den 8 milyar dolar alınmış, bu paranın çoğu ülkeden çıkmak isteyen yabancı kurumsal yatırımcılardan peso almak için kullanılmıştı.

En güzel temerrüdü 1873 Hazi- ran'ında kadın hakları savunucusu Susan B. Anthony becerdi. ABD Başkanlık seçimlerinde oy kullanmaya teşebbüs ettiği için \$100 para cezasına çarptırıldı. O cezayı da hiçbir zaman ödemedi.

Portföy Yönetim Şirketleri Açısından Uzaktan Müşteri Edinimi

Özellikle portföy yönetim şirketleri ve saklama kuruluşlarının, uzaktan müşteri edinimi ile devam eden bu dijitalleşme yolculuğunda, finansal teknoloji şirketleri ile yapacakları iş birlikleri sayesinde finansal ekosistemimiz yurtdışı örneklerine göre çok daha iyi seviyelere ulaşacaktır.

Finans sektörünün uzun süredir heyecanla beklediği uzaktan kimlik tespiti ve elektronik ortamda sözleşme kurulması ile ilgili ilk önemli adım 1 Nisan 2021 tarihinde bankalar için atılmıştı. Tebliğin yürürlüğe girdiği 1 Mayıs 2021 tarihinden itibaren bu yöntemle edinilen müşteri istatistikleri bu adımın ne kadar doğru olduğunu gösteriyor. Yaklaşık 4 Milyon adet işlem başlatılmış ve %26 gibi başarı oranıyla yaklaşık

“Bireysel portföy yönetimi için daha dar bir segmentte müşteriye ulaşan portföy yönetim şirketleri, günümüz trendine uygun olarak mobil uygulamalara ağırlık vermeye başladı. Uygulamalar sadece kullanıcıya kurumu tanıtmak ve ürünler hakkında bilgi vermek yerine artık müşteriye edinmek ve işlemlerini gerçekleştirmek üzerine kurgulanıyor.”

1 Milyon yeni müşteri uzaktan video görüşme yöntemiyle kazanılmış.

Pandemi sebebiyle evlere kapandığımız dönemde, devrim niteliğindeki bu dijitalleşme adımı ile artık yüz yüze görüşmeye gerek kalmadan video görüşme ile müşteri tanıma kuralı gerçekleştirilebiliyor. 8 Şubat 2022 Tarih ve 31744 Sayılı Aracı Kurumlar ve Portföy Yönetim Şirketleri Tarafından Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Tebliğ (III-42.1) ile de artık sermaye piyasalarında da bu teknoloji kullanılabilir.

Nasıl Bir Hikaye?

“İlkyaz on sekiz yaşına girdiği gün, geliştirdiği mobil oyun ünlü bir şirket tarafından satın alınır. Kazandığı paraların bir kısmını acil ibtiyaçlar için bankada tutmaya karar verir. Finansal okuryazarlık bilgisi, oyun geliştirmedeki kadar iyi olmadığı için babasının tavsiyesiyle parasının bir bölümünü portföy yönetim şirketindeki profesyonellere, bir bölümünü de portföy yönetim şirketinin robo danışmanına emanet etmeye karar verir.

Ege'nin az bilinen bir kasabasında, uzaktan denizi izlerken telefonuna hesap açmak istediği portföy yönetim şirketinin mobil uygulamasını indirir. Uygulama İlkyaz'dan bazı kişisel bilgileri girmesini ve KVKK ile ilgili formları onaylamasını ister. Sonrasında yeni kimlik kartını ekrana okutarak üstündeki bilgilerin okunması için yönlendirir. Bunun ardından kimlik kartının hem ön hem de arka fotoğrafını çekmesini ister. Fotoğrafların kalitesini kontrol eden uygulama

Uzaktan ve Şubeden Müşteri Edinim İstatistikleri

	Uzaktan - Başvuru Sayısı	Uzaktan - Müşteri Temsilcisi ile Sonuçlandırılan Müşteri Sayısı	Başarı Başvuru Oranı
Mayıs 2021	278.053	69.760	25%
Haziran 2021	228.303	63.829	28%
Temmuz 2021	234.948	61.092	26%
Ağustos 2021	273.959	73.712	27%
Eylül 2021	370.838	100.476	27%
Ekim 2021	467.139	117.233	25%
Kasım 2021	686.183	137.787	20%
Aralık 2021	537.821	147.615	27%
Ocak 2022	406.629	113.692	28%
Şubat 2022	454.657	136.212	30%
TOPLAM	3.938.530	1.021.408	26%

Toplu Edinim - Sonuçlandırılan Müşteri Sayısı*	Online Başvuru - Kurye ile Sonuçlandırılan Müşteri Sayısı*	Şubeden - Sonuçlandırılan Müşteri Sayısı*
102.251	102.676	418.838
96.423	121.459	725.093
95.373	112.331	550.785
84.462	115.259	686.747
167.601	118.624	1.008.034
113.627	124.264	692.434
93.820	146.857	727.535
171.517	160.196	787.115
86.777	118.156	609.463
101.174	124.256	666.513
1.113.025	1.244.078	6.872.557

* Gerçek müşteri edinimleridir.

bu sırayla İkyaz'dan iki kere göz kırpmasını ve gülümsemesini ister. İkyaz gülümseyerek göz kırpar. O sırada sıcacık çayından bir yudum alır. Hafif bir meltem deniz kokusunu getirir.

Uygulamadaki yapay zeka canlılık kontrolünü başarılı olarak tamamladıktan sonra kimlikteki fotoğrafla videoyu çeken kişinin aynı kişi olduğunu teyit eder. T.C. Kimlik Numarası ile birlikte İkyaz'ın MASAK uyum kontrollerini tamamlar. Bu ön kontrollerden sonra İkyaz ile portföy yönetim şirketinin temsilcisi kısa bir video görüşme yapar. Bu görüşme sırasında temsilci İkyaz'a çeşitli sorular sorar, yapay zeka desteğiyle duygu durum değişikliklerini takip eder. İkyaz'ın yalnız olup olmadığını anlamak için telefonu da uzaktan kontrol ederek, arka kamerayı açarak çevre kontrolünü sağlar. Yaklaşık 3 dakikalık bu görüşme sonucunda İkyaz, kişisel bilgileri ile otomatik olarak doldurulmuş portföy yönetim sözleşmesini ve saklama sözleşmesini ekranda parmağını dans ettirerek imzalar. Ardından yerindelik ve uygunluk testlerini hızlıca doldurur ve onaylar.

Çayından bir yudum daha alarak, ekranda saklamacı kurum tarafından IBAN numarasının ve MKK hesabının açıldığı bilgisini okur.

Sonrasında robo danışmanının ihtiyaç duyacağı psikometrik risk analiz anketini de, ona sunulan 1 dakikalık bir oyunu oynaya-

rak tamamlar. Böylelikle, gerçek kişiliğine uygun risk profilinin ve risk toleransının hesaplanmasını sağlar. Saklama hesabına gönderdiği para anında hesabına yansır ve uygulama üzerinden robo danışmanın onun için seçtiği yatırım fonu önerilerine bakarken, bir gün kendi oyun şirketinin de buradaki teknoloji fonlarından birinin portföyünde yer alacağını bayal eder. İkyaz, sabile doğru yavaş adımlarla ilerlerken bu işlemlerin ne kadar kısa sürdüğünü düşünerek gülümser.”

Yukarıdaki hikaye bilim kurgu değil. Basitçe özetlediğim bu çözümle, İkyaz Hanım portföy yönetim şirketi ve portföy saklamacı kurum ile hiç yüze gelmeden, sadece mobil uygulama aracılığıyla müşteri tanıma kuralını yerine getirdi ve elektronik ortamda sözleşmelerini ve risk formlarını onaylayarak hesabını dakikalar içinde açabildi.

Nasıl Bir Teknoloji?

Uzaktan kimlik doğrulamanın teknolojik unsurlarına baktığımızda ilk bakışta OCR (Optical Character Recognition) ve NFC (Near Field Communication) çözümlerini görüyoruz. OCR, yani optik karakter tanıma ile yeni kimlik kartları arka yüzündeki alan okunarak bazı bilgiler otomatik olarak alınır. NFC, yani yakın alan iletişimi teknolojisi ile de kimlik kartlarında yer alan çipler üzerindeki kimlik bilgileri ile biyometrik fotoğraf bilgisi otomatik olarak okunur.

Bunun ardından görüşme yapılacak kişinin canlılığı yapay zeka destekli görsel tanıma unsurları ile tespit edilir. Burada göz kırpması, ağız açma/kapama, başı sağa/sola çevirme, gülümseme, verilen kelimeyi okuma gibi alternatif etkileşim yöntemleri kullanılabilir.

Bundan sonraki aşamada alınan tüm veriler otomatik olarak çeşitli kontrol aşamalarından geçerek müşteri temsilcisine doğru kriterlere sahip bir başvuru talebi olduğu bilgisi iletilir. Görüşme başladığında bu kez NFC'den gelen biyometrik fotoğraf ile video görüşme yapan kişinin aynı kişi olup olmadığı yapay zeka unsurları ile otomatik olarak kontrol edilir. Bu aşamada ekran görüntüleri üzerinden fotoğrafı çekilen kişinin herhangi bir zorlama ve tehdit altında olup olmadığı da yine yapay zeka duygu durum tespit yöntemleri ile otomatik olarak kontrol edilir.

Bunlara ek olarak kişinin kimliğini kameraya göstermesi talep edilerek, bu aşamada farklı renk skalaları ile hologram kontrolleri gerçekleştirilerek kimlik kartının sahte olup olmadığı tespit edilir.

Müşteriye SMS ile gönderilen tek kullanımlık doğrulama kodunu başarı ile giren müşterinin tanıma işlemi tamamlanır. Tüm bu adımlar loglanarak, arşivlenmek üzere kayıt altına alınır.

Yayınlanan tebliğde buradaki unsurların tüm şartları detaylarıyla açıklanmış durumdadır. Müşteri

temsilcilerinin çalışma ortamlarından, kayıtların saklanma sürelerine ve işlem güvenliğine kadar tüm bu detaylar sektör tarafından da hassasiyetle ele alınmaktadır.

Neler Değişecek?

Söz konusu tebliğle birlikte aynı anda Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ'de de değişiklik yapılarak, mevcut düzenlemelere olan etkileri de aynı detayda ele alındı. 09 Mart 2022'de yürürlüğe giren tebliğ ile ilgili olarak, güvenlik açısından önemli bir unsur olan iki bileşenli kimlik doğrulama sürecinin başlaması için uyumun sağlanması amacıyla, gerekli altyapı çalışmalarını tamamlayabilmelerine yönelik 31 Aralık 2022'ye kadar süre tanındı. Buna göre yeni yıla sektörün hızlı bir giriş yapacağını öngörüyorum.

Elbette böylesine önemli bir müşteri deneyimi, portföy yönetim şirketlerine mevcut iş modellerini ve hedef kitle segmentasyonunu gözden geçirmeleri için bir fırsat verdi. Bireysel portföy yönetimi için daha dar bir segmentte müşteriye ulaşan portföy yönetim şirketleri, günümüz trendine uygun olarak mobil uygulamalara ağırlık vermeye başladı. Uygulamalar sadece kullanıcıya kurumu tanıtmak ve ürünler hakkında bilgi vermek yerine artık müşteriyi edinmek ve işlemlerini gerçekleştirmek üzerine kurgulanıyor. Bu aşamada, gelecek olan yeni müşterilere sadece portföy yöneticileri ile hizmet vermek mümkün olmayacaktır. Bu gelişmenin

dalga etkisi ile robo danışmanlık çözümleri portföy yönetim şirketi mobil uygulamaları içinde kendilerine daha fazla yer bulacaktır.

“Dijital Portföy Yönetim Şirketi” ve “Dijital Saklama Kuruluşu”

Buradaki bir diğer önemli unsur da saklamacı kurumla portföy yönetim şirketi arasındaki entegrasyon kabiliyeti olarak ön plana çıkmaktadır. İlgili mevzuatın izin verdiği ölçüde, yüksek ve kesintisiz bir müşteri deneyimi için “Dijital Aracı Kurum” ve “Dijital Banka”dan sonra artık “Dijital Portföy Yönetim Şirketi” ve “Dijital Saklama” yaklaşımları yakın geleceğin en önemli başlıkları olacaktır. Bu kurumların teknolojik dönüşüm için ayırdıkları bütçeler de rekabette önemli bir unsur olacaktır.

Tüm bu gelişmeler son kullanıcı açısından olduğu kadar ülkemiz sermaye piyasalarının gelişimi açısından da önemlidir. Özellikle portföy yönetim şirketleri ve saklama kuruluşlarının, uzaktan müşteri edinimi ile devam eden bu dijitalleşme yolculuğunda, finansal teknoloji şirketleri ile yapacakları iş birlikleri sayesinde finansal ekosistemimiz yurtdışı örneklerine göre çok daha iyi seviyelere ulaşacaktır.

İnfina Yazılım olarak bizler de, 1995'ten beri teknolojik dönüşümüne katkı sağladığımız finans sektöründe atılan bu dijitalleşme adımlarının içinde yer almaya, yeni fikir ve öncü çözümlerimizle değer katmaya devam ediyoruz. Güzel bir gelecek için...

“09 Mart 2022'de yürürlüğe giren tebliğ ile ilgili olarak, güvenlik açısından önemli bir unsur olan iki bileşenli kimlik doğrulama sürecinin başlaması için uyumun sağlanması amacıyla, gerekli altyapı çalışmalarını tamamlayabilmelerine yönelik 31 Aralık 2022'ye kadar süre tanındı. Buna göre yeni yıla sektörün hızlı bir giriş yapacağını öngörüyorum.”

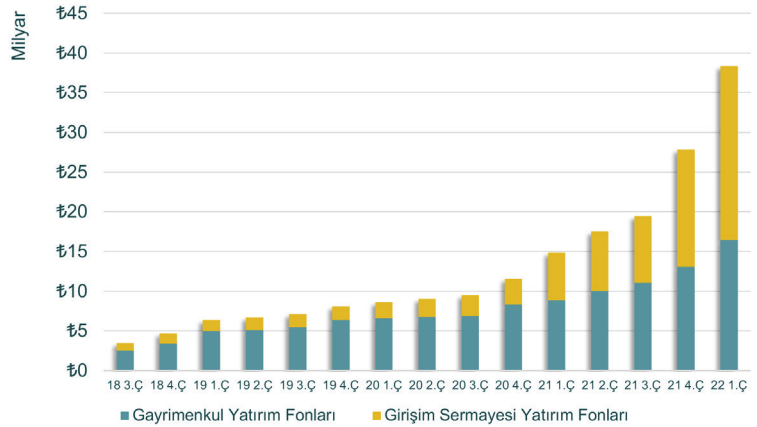
ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜLTENİ - Nisan 2022

RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş.

Türkiye’de alternatif yatırım fonu pazar büyü-
lüğü 31 Mart 2022 sonu itibari ile 38,2 milyar
TL seviyesine ulaşmıştır.

ALTERNATİF YATIRIM FON PAZAR BÜYÜKLÜKLERİ

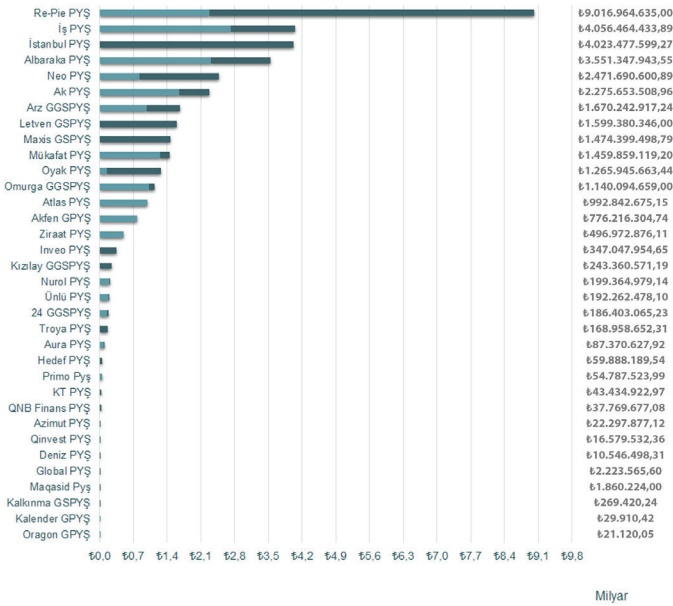
Gayrimenkul Yatırım Fonları:
₺ 16.130.962.295
Bir Önceki Çeyreğe Göre Büyüme
Oranı: % 23,5

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları:
₺ 21.815.067.277
Bir Önceki Çeyreğe Göre Büyüme
Oranı: % 47,7

Alternatif Yatırım Fonları:

31 Aralık 2021 sonu itibari ile sadece alternatif yatırım fonları olan Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere SPK tarafından yetkilendirilmiş 33 portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerden 6 tanesi sadece Gayrimenkul Yatırım Fonu kurmak üzere, 14 tanesi sadece Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere ve 13 tanesi her iki türde alternatif yatırım fonu kurmak üzere yetkilendirilmiş portföy yönetim şirketleridir.

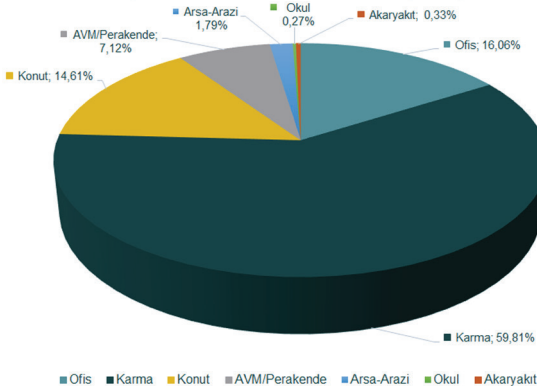
PORTFÖY YÖNETİMİ ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜYÜKLÜĞÜ

■ Gayrimenkul Yatırım Fonu ■ Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

Aşağıdaki tabloda stratejilerine göre gayrimenkul yatırım fonlarının dağılımları yer almaktadır:

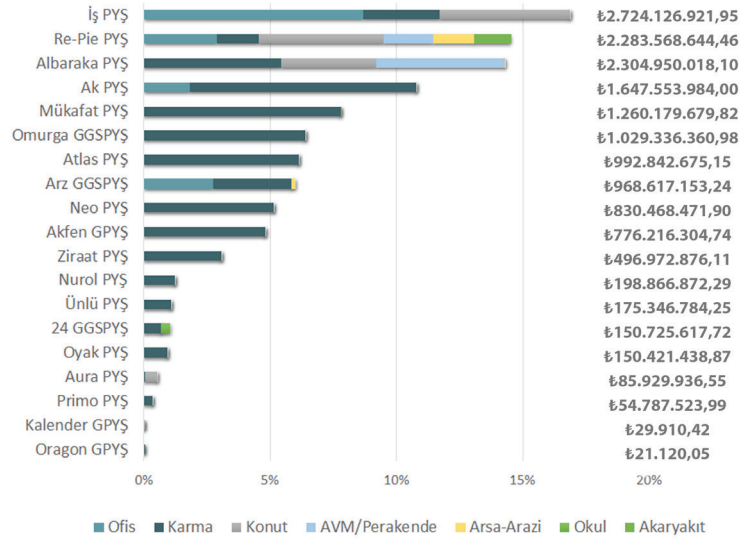
Gayrimenkul Yatırım Fonlarının Stratejik Dağılımı

Gayrimenkul Yatırım Fonları:

İhraç dönemi devam eden ve ilk defa yatırım almış olan fonlar dahil olmak üzere toplam 84 gayrimenkul fonu yatırım almıştır. Gayrimenkul Yatırım Fon büyüklüğü bir önceki çeyrek döneme göre %23,5 artış göstererek 16,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARI DAĞILIMLARI

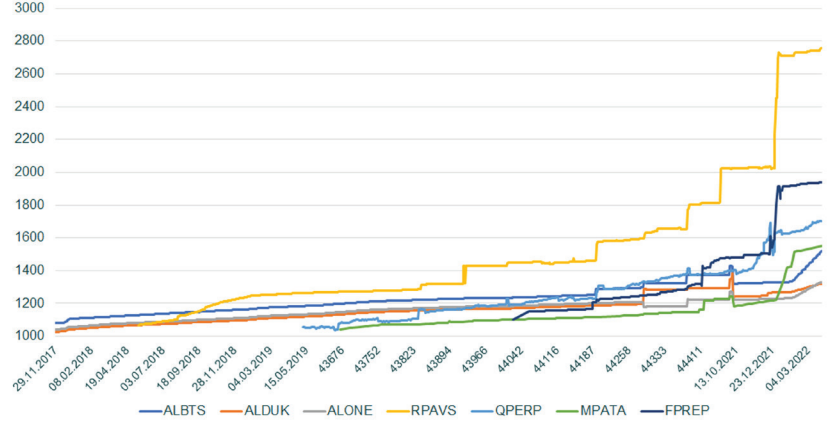
■ Ofis ■ Karma ■ Konut ■ AVM/Perakende ■ Arsa-Arazi ■ Okul ■ Akaryakt

FON KURUCUSU	SAYISI	Gayrimenkul Yatırım Fonları	GYF'ler
Re-Pie PYŞ	14	Anadolu, Avrasya, Avrupa, Asya, Maslak 1453, Milenyum, Novada Urfa, Neva,Atar,Yıldız,Trakya,Levent,Fırat,Dicle	
Nurol PYŞ	5	Nurol Tower, Z Residans, EGÇ Konut, M Charm, Oc Hedef	
24 GGSPYŞ	7	A1, Altın Başak, Al-Zamil, Kardelen, Portakal Çiçeği, Primo, Lotus	
Albaraka PYŞ	9	Batşehir, Dükkan, One Tower, Bereket Katılım, Eksim, Form, Flora, Anka, Arsa Kapısı	
Neo PYŞ	7	Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci,Altıncı,Yedinci	
Arz GGSPYŞ	5	Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci	
İş PYŞ	5	Birinci, İkinci, Quasar İstanbul Konut, Quasar İstanbul Konut Katılım, Quasar İstanbul Ticari	
AK PYŞ	3	Birinci, Dördüncü, Sampaş Holding Özel	
Omurga GGSPYŞ	3	Ufuk Karma, İkinci, Çatı	
Atlas PYŞ	4	Sağlam, A&AK, Esta, Güney	
Aura PYŞ	3	Konut Alfa Katılım,Odak Konut,Kuzey Ege	
Mükafat PYŞ	3	Ataşehir Metropol, Birinci Gayrimenkul, Birinci Akaryakt	
Ünlü PYŞ	2	Birinci, İkinci	
Qinvest PYŞ	2	Re-Pie, Birinci	
Atlas PYŞ	4	Esta,A&AK, Güney, Sağlam	
Akfen GPYŞ	1	Birinci	
Maqasid PYŞ	1	Birinci	
Kızılay GGSPYŞ	1	Birinci	
Oragon	1	Birinci	
Fiba PYŞ	1	Re-Pie	
Oyak PYŞ	1	Birinci	
Primo PYŞ	1	Primo	
Ziraat PYŞ	1	Üsküdar	
Toplam	84		

ALTERNATİF FONLAR

Borsa İstanbul Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı'nda 7 adet gayrimenkul yatırım fonu işlem görmektedir. NYİP'te işlem gören gayrimenkul yatırım fonları, Qinvest Portföy Yönetimi Re-Pie GYF (QPERP), Re-Pie Portföy Yönetimi Avrasya Stratejik GYF (RPAVS), Fiba Portföy Yönetimi A.Ş. Re-Pie GYF (FPREP) Albaraka Portföy Yönetimi Batışehir GYF (ALBTS), Albaraka Portföy Yönetimi Dükkân GYF (ALDUK), Albaraka Portföy Yönetimi One Tower GYF (ALONE), Mükafat Portföy Yönetimi Ataşehir Metropol GYF (MPATA)'dır. Fonların borsa fiyatlarının değişimleri yanda gösterilmiştir:

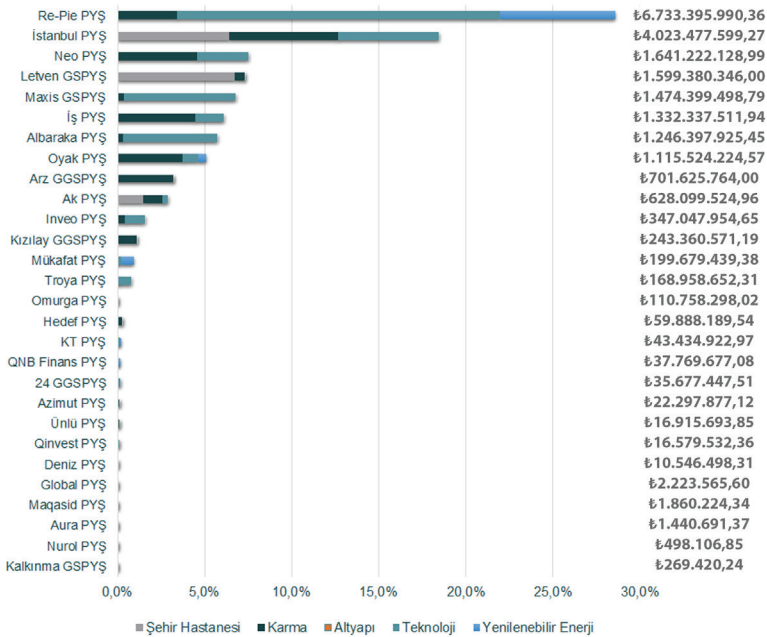
BORSADA İŞLEM GÖREN GYF PERFORMANSLARI GRAFİĞİ

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları:

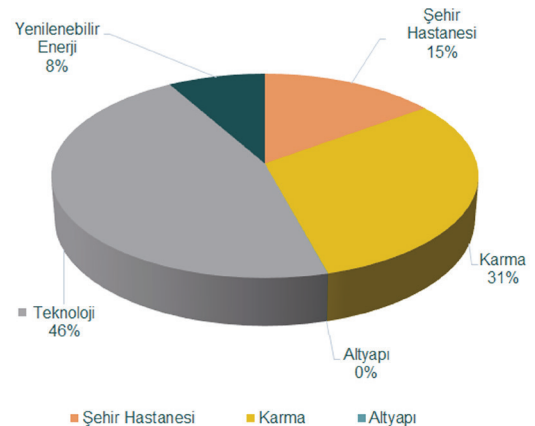
31 Mart 2022 sonu itibari ile yatırım almış 115 girişim sermayesi yatırım fonu bulunmakta olup toplam GSYF fon büyüklüğü bir önceki çeyrek döneme göre %47,7 artış göstererek 21,8 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde ihraca başlayan fon stratejileri arasında karma, strateji, teknoloji ve yenilenebilir enerji alanları yer almaktadır.

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARI DAĞILIMLARI

FON KURUCUSU	SAVISI	Girişim Sermayesi Yatırım Fonları GSYF'ler
Re-Pie PYŞ	17	Teknoloji, Getir, IoT Tech, Birinci Karma Teknoloji, Perakende, ARF, Finberg, Altun, Colendi, Üçüncü Karma, EasyCap, Dördüncü Karma, Binbin, Altun, İkinci Karma, Anatolia
İstanbul PYŞ	11	Bosphorist, Tarım Hayvancılık ve Teknoloji, Greenone, Logo Ventures, Techone, Twozero, Pre-ipo, İkinci Logo Ventures, Actus Gaziantep, Dijital Teknoloji, One Life Ventures, 4 Mevsim
Neo PYŞ	11	Birinci Yenilenebilir Enerji, Yajam Teknolojileri, Tekstil Sanayi, Birinci Nurol, İkinci Nurol, Next Proptech, Denge, Üçüncü Nurol, Akdeniz
Arz GGSPYŞ	6	Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı
Albaraka PYŞ	14	Fintech, Değer, Start-Up, İnovasyon, Bilgi Vadisi, Akıllı Şehirler, Kıra Sertifikaları, Yazılım Teknolojisi, Asset, Ostim, Contra, Katılım Sigorta, Medila, Matte
AK PYŞ	6	Birinci, İkinci, JEC Yenilenebilir Enerji, Sabancı Holding Özel, Üçüncü, Birinci Yenilenebilir Enerji, Avivasa
Oyak PYŞ	7	Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Tarım ve Fida, Finberg
Mükafat PYŞ	4	Buket, Yaprak Yenilenebilir Enerji, Aktif Ventures, Techinvestors
24 GGSPYŞ	6	Alfa, Avalon, E-ticaret, Sigma, Dijital Teknoloji
Maxis GSPYŞ	4	Yenilikçi Girişim Sermayesi, Yenilenebilir Enerji, Atlas Büyüme, E-Ticaret
Maqasid PYŞ	1	Fonbulucu
Inveo PYŞ	4	Boğaziçi Ventures, Eksim Ventures, Birinci Gaming ve E-Sports
KT PYŞ	3	Teknoloji, Lonca, Neova Katılım Sigorta Özel
Kızılay GGSPYŞ	2	Birinci Gayrimenkul, Birinci Girişim
İş PYŞ	2	Altyapı, Yenilenebilir Enerji
Hedef PYŞ	2	Birikim, Değer
Aura	1	B4YO
Letven Capital GPYŞ	2	Tars, Milres
Kalkınma GPYŞ	2	Yenilikçi ve İleri Teknolojiler Katılım, Kalkınma Katılım
Omurga GPYŞ	2	Teknoloji, Address
Azmut PYŞ	1	Sinema TV
Global MD PYŞ	1	Türk Holding
Qinvest PYŞ	1	Birinci
Deniz PYŞ	1	Deniz Ventures
Ünlü PYŞ	1	Birinci
Nurol	1	Destek Girişim
Troya	1	Yenilenebilir Enerji
QNB Finans PYŞ	1	QNBeyond
Toplam	115	

GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARI STRATEJİK DAĞILIMI

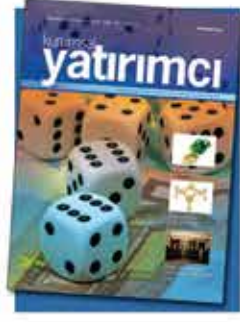

12.YIL

kurumsal yatırımcı

www.tkyd.org.tr

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR.

- Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin üç aylık ücretsiz yayın organı
- Tüm finans sektörü ve kamu kurumları üst düzey yöneticileri ve üniversitelerden 3.000 seçkin okuyucu
- Her sayısında konusunun uzmanı portföy yöneticileri, ekonomistlerin kaleminden portföy yönetimi, yatırım fonları ve sermaye piyasasından en yeni, güncel gelişmeler, sektör analizleri, yabancı konuk yazarlar

www.tkyd.org.tr

Halim Çun
Genel Müdür
Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.

YASINDAN FON HABERLER

FON DÜNYASINDAN HABERLER

Avrupa'da Borsa Yatırım Fonlarının 22. yılı

1 1 Nisan 2000 tarihinde, EURO STOXX 50 ve STOXX Europe 50 tabanlı ilk iki borsa yatırım fonu (ETF) Almanya'da Deutsche Börse'ye kote oldu. Bu kotasyonla Merrill Lynch International, 1993 yılından beri ABD'de işlem gören bir ürünü Avrupa'ya getirmiş oldu. Almanya'ya ek olarak, ETF işlemleri 2000 yılı içinde İsveç, İsviçre ve İngiltere'de de başladı.

Bu yeni ürünlere verilen ilk tepkiler olumlu olsa bile, o zamanlar hiç kimse ETF'lerin yaşayacağı gelecekteki başarıyı gerçekten beklemiyordu. Lansmandan sonraki ilk yıl, işlem ve yeni ürünlerin kote olması konusunda oldukça sessiz geçti. 2001 yılı içinde State Street'in Avrupalı yatırımcıların ilk kez portföylerindeki belirli sektörleri fazla veya az ağırlıklandırarak MSCI Avrupa'nın farklı sektörleri için spekülasyon yapmalarını sağlayan ilk sektör ETF'lerini oluşturmasıyla bu durum değişti.

2003 yılında ilk tahvil ETF'sinin piyasaya sürülmesiyle, Indexchange (şu anda iShares'in bir parçası olan), yatırımcıların tek bir menkul kıy-

metle belirli tahvil piyasalarını satın almalarını sağladı. Yönetim altındaki varlıklara bakarak, bu ürünlerin fon kurucularının beklentilerini karşılamadığı anlaşılıyor. Hisse senedi piyasaları on yılın başlarında teknoloji balonu patladıktan sonra tekrar toparlanmaya başladığı için, yatırımcılar o zamanlar hisse senetlerine daha fazla odaklanmışlardı.

Özellikle kurumsal segmentte giderek daha fazla yatırımcı portföylerinde ETF'leri kullandıkça, yeni pazarlara erişim talebi arttı. Sonuç olarak, 2004 yılında ilk gelişmekte olan piyasalar hisse senedi ETF'leri çıktı ve yıl içinde de gayrimenkul yatırım ortaklıklarına (GYO) coğrafi bir odaklanma ile yatırım yapan ETF'ler arz edildi.

2005 yılında ilk strateji ETF'leri Avrupa'da Lyxor ETF tarafından kuruldu. Bu ürünler, yatırımcıların ilk kez bir ETF ile belirli bir yatırım stratejisi uygulamalarını sağladı. Buna ek olarak, EasyETF (AXA Yatırım Yöneticileri ve BNP Paribas'nın ortak girişimi) ilk emtia ETF'sini ihraç etti. Emtia ETF'leri, ZKB'nin 2006 yılında

tamamen belirli değerli metallere dayalı altın, gümüş ve platin üzerine ilk ETF'leri piyasaya sürmesiyle başarılı olmaya başladı. Bu ürünlerde yatırımcılar metalin fiziksel teslimatı için talepte bulunabiliyorlardı.

Bu noktada, ETF segmentindeki tek eksik varlık türü para piyasalarıydı. Bu boşluk, db x-trackers'ın EONIA para piyasası endeksi üzerine çıkardığı ETF ile 2007 yılında kapatıldı. Yaklaşan finansal krizin uyanışında, bu ürünler derhal Avrupa'daki yatırımcılardan ilgi gördü. Buna ek olarak, strateji ETF'lerinin yelpazesi, yatırımcıların azalan hisse senedi piyasalarından yararlanmalarını sağlayan ETF'ler olan kısa stratejilerle genişledi. Ayrıca, tahvil ve alternatif sektörlerde yeni stratejilerin başlatılmasına tanık olduk, çünkü kredi spreadlerini ve döviz çiftlerini temel hedge unsuru olarak kullanan ilk ETF'ler çıktı. Buna ek olarak, Lyxor çoklu faktör stratejili (RAFI) ilk ETF'yi sundu.

Avrupa'da ETF'lerin artan popülaritesinin bir sonucu olarak, yönetim altındaki varlıklar Nisan 2008'de

ilk kez 100 milyar Euro baremine ulaştı. Karma varlık ürünlerine yönelik eğilim 2008 yılında gerçekleşmemiş olsa bile, finansal krizin zorlu piyasa ortamında db x-trackers tarafından ilk karma varlık ETF'si çıktı. ETF'lerin artan popülaritesi, ETF'lerin yıl boyunca para girişi çekerken, yatırım fonlarının ise yoğun çıkışlarla karşı karşıya kalmasıyla kendini kanıtladı.

2009 yılında, db x-trackers, hedge fonlarına yatırım yapan ilk ETF'yi çıkardı. Marshall Wace ve UBS, 2010 yılında hedge fon endeksli ETF'leri ihraç etmişlerse de, bu ürünler şu ana kadar Avrupalı yatırımcılardan çok fazla ilgi görmedi. 2009 yılında ayrıca ABD portföy yöneticisi BlackRock, İngiliz Barclays Bank'ın portföy yönetimi kolu BGI'yi satın aldı. Bu anlaşma iShares'i içeriyordu ve dünyanın en büyük portföy yöneticisini yarattı.

1 Haziran 2010'da, Avrupa ETF endüstrisi 1000'inci ETF ihracına tanık oldu. Bu 1000 ETF'nin 65'i Nisan 2000 ile Haziran 2010 arasında kapatıldı. Genel olarak, 1000 ETF'nin 436'sı Aralık 2021'in sonunda hala aktifti. Bu ETF'ler, 31 Aralık 2021 itibarıyla Avrupa ETF endüstrisinin yönetimi altındaki toplam varlıkların 476,5 milyar Euro veya %35,82'sini oluşturuyordu.

2011'deki euro krizi çalkantısı sırasında, ETF'ler bir kez daha Avrupa'daki yatırımcıların tercih ettiği ürün türü oldu, çünkü yine para girişi yaşadılar, aktif olarak yönetilen benzer yatırım araçları ise ağır çıkışlara sahne oldu. Buna göre, Avrupalı yatırımcıların piyasa

çalkantısı zamanlarında ETF'leri aktif olarak yönetilen fonlara tercih ettikleri görünmektedir.

Varlık sınıflarına ve yatırım temalarına odaklanan ETF'lerin kapsamını genişletmek için bir sonraki adım, yatırımcıların portföylerinde S&P 500 VIX Vadeli İşlemler Endeksi'ni kullanmalarını sağlayan ilk ETF'yi ihraç etmesiyle 2012 yılında Lyxor tarafından atıldı. Mayıs 2012'de endeks yatırımının küresel öncüsü Vanguard, beş UCITS ETF (dört hisse senedi ETF'si ve bir tahvil ETF'si) ile Avrupa ETF pazarına girdi.

2013 yılı Avrupa'daki ETF'lerin dördüncü büyük ihraççısı olan Credit Suisse'in Ocak ayında ETF işini (XMatch) İsviçre Credit Suisse ETF platformunu yerel pazara sunduğu iShares ürünlerine entegre eden BlackRock'a satmasıyla büyük bir patlama ile başladı.

2016 yılında, Avrupa ETF endüstrisinde yönetilen varlıkların büyüklüğü 500 milyar Euro'yu aştı.

16 Ocak 2019'da küresel ETF endüstrisi, endeks yatırımlarının babası John Clifton "Jack" Bogle'in 89 yaşında vefat ettiği üzücü haberini aldı. Bogle, 1974 yılında The Vanguard Group'u kurmuş ve 1976'da "First Index Investment Trust" ı yaratmıştı. Bu yatırım fonu, halka açık ilk endeks yatırım fonuydu. John C. Bogle'in bu fon için fikri, endeksi yenmek ve yüksek maliyetler talep etmek yerine, endeks fonunun uzun vadede endeks performansını izleyeceği ve böylece aktif olarak yönetilen fonlarla ilişkili maliyetlerden daha düşük maliyetlerle daha yüksek getiri elde edeceğiydi.

Aynı yıl 106,7 milyar Euro'luk net girişle Avrupa ETF endüstrisi, tarihte ilk kez 100 milyar Euro'dan fazla giriş elde etti. Ek olarak, yönetim altındaki varlıklar yıl sonunda 870 milyar Euro'ya ulaştı ve bu da tüm zamanların en yüksek seviyesiydi.

2020 yılı, koronavirüsün dünyayı kapanma moduna soktuğu ve 1930'lardan bu yana en sert durgunluğa yol açabileceği için zorlu piyasa koşullarıyla başladı. Durum böyle olunca, 2020, Avrupa'da ETF'lerin başlangıcından bu yana net çıkışların olduğu ilk yıl olma potansiyeline sahipti. Mart 2020'de Credit Suisse, İrlanda merkezli üç UCITS ETF'sinin lansmanı ile Avrupa ETF endüstrisine ihraççı olarak geri döndü.

2021 yılı başlarken, Avrupa ETF endüstrisi, ETF'lerde yönetilen varlıkların Ocak 2021 sonunda 1 trilyon Euro'yu aşmasıyla bir sonraki dönüm noktasına ulaştı. Avrupa ETF endüstrisinin yönetim altındaki varlıklarda ilk 500 milyar Euro'yu toplaması 16 yıl sürerken, ETF ihraççılarının bu miktarı iki katına çıkarmak için sadece beş yıla ihtiyacı vardı. Bu rakamlar, Avrupa ETF endüstrisinin dinamik büyüme modelini de ortaya koyuyor.

Haziran 2021'de Amundi, Societe Generale'den Lyxor ETF'yi satın alacağını açıkladı, bu da Amundi ETF'yi Avrupa'nın en büyük ikinci ETF ihraççısı konumuna getirdi. 2021'in sonunda, Avrupa ETF endüstrisi, Avrupa'daki ETF'lere yıllık girişlerin (161 milyar Euro) tarihte ilk kez 150 milyar Euro'yu aşmasıyla başka bir dönüm noktasına ulaştı. (Lipper Refinitiv by Detlef Glow)

Duayen fon yöneticisi Martin Gilbert: “Asla emekli olmayacağım”

“Neden emekli olayımki? Fon yönetiminde deneyim önemlidir- yaşlandıkça daha da kötüleştiğiniz çoğu sektör gibi değildir.” Martin Gilbert

İngiltere finansal hizmetlerinin büyük ölçüde özel dünyasındaki en tanınmış yüzlerden biri olan Martin Gilbert, şehirdeki en büyük anlaşmalardan bazılarının merkezinde yer alarak isim yaptı.

Herkes 66 yaşındaki yöneticinin emekliliğe hazırlandığını düşünürken, bunun yerine AssetCo, River and Mercantile Group'u 100 milyon sterlinin biraz altında bir fiyata satın almayı kabul ederek, başka bir büyük işlemi sonuçlandırdı.

Gilbert, Aberdeen Asset Management şirketini 1983 yılında kuran ortaklarından. Şirket, kısmen, Gilbert'in anlaşma yapma iştahı sayesinde genişledi. Dikkate değer satın almalar arasında, Deutsche Asset Management UK'in 2005 yılında yapılan ve Aberdeen'in varlıklarını iki katından fazla artırarak 65 milyar dolara çıkaran anlaşma da vardı. Bunu daha fazla anlaşma takip edecekti ve en büyüğü Aberdeen'in 2017'de Standard Life ile birleşmesiyle sonuçlanacaktı. 11 milyar dolarlık anlaşma, 500 milyar dolardan fazla varlığa sahip bir fon yöneticisi yarattı.

O zamandan beri markasını abrdn şeklinde yenileyen birleşik şirketin eş CEO'su olarak telif edilmesinin ardından Gilbert, 30 yıldan fazla bir süre sonra 2020'de şirketten ayrıldı.

Gilbert, bir röportajda en büyük hatasından kurtulmasaydı kariyerinin çok daha kısa olabileceğini söyledi: 2000'lerin başındaki bölünmüş sermayeli yatırım ortaklığı (split-capital trusts) skandalı.

2002 yılında, dot-com balonunun patlamasının, şirketin büyük ve kaldıraçlı bölünmüş sermayeli yatırım ortaklıklarını - beş ila 10 yıllık belirli bir yaşam süresine sahip farklı hisse sınıfları

sunan araçlar - vurmasıyla ağır kayıplara, öfkeli müşterilere ve şehir düzenleyicilerinin dikkatinin çekilmesine neden oldu. 19 bölünmüş sermayeli yatırım ortaklığı fonu ile yüzlerce yatırımcı yatırımlarını kaybetti, bu yüzden Gilbert Hazine tarafından sorgulandı. Bu süre zarfında, Aberdeen'in hisse fiyatı %97 düştü ve şirket toplam 125 milyon sterlin tazminat ödedi - hissedar fonlarındaki 207 milyon sterline göre büyük bir miktar. Gilbert, daha küçük marjlı, ancak daha az değişken kurumsal pazara konsantre olmak için New Star'a satılan 840 milyon sterlinlik fonlarla perakende işini bıraktı. Gilbert Financial Times'a verdiği demeçte, bölünmüş sermayeli yatırım ortaklığı işi kariyerimin mutlak dip noktasıydı,” dedi. “Bir daha asla böyle bir şey yaşamak istemiyorum, ama bu beni daha güçlü ve daha iyi bir CEO yaptı.”

Finansın dışında, Gilbert yönetici deneyimini ve girişimci zekasını diğer birçok sektöre de taşıdı. 1989 yılında, o zamanlar GRT olarak adlandırılan FirstGroup'un yönetim kuruluna katıldı ve Aberdeen, Grampian Regional

Transport'tan yönetim satın alımı için finansmanın çoğunu sağladı. 1995-2014 yılları arasında ulaştırma grubunun başkanlığını yaptı ve bu süre zarfında National Express'i başarısız bir şekilde devralma girişiminde bulundu.

Diğer başkanlıklarının yanı sıra, Aberdeen'deki Net Zero Teknoloji Merkezi'nin de başkanı ve aynı zamanda iyi bir golfçü olan Gilbert, Aberdeen'de çalışırken bu sporu çeşitli sponsorluk anlaşmaları yoluyla destekledi. Gilbert 2020'de İskoç Golf'ün başkanı oldu.

2020 yılında, enerji endüstrisi için Petrol ve Gaz Teknoloji Merkezi'nin başkanı olarak da seçilen Gilbert, 2011'de yönetim kuruluna katıldığı Sky'ın 2016-2018 arasında başkan yardımcısıydı. 2017'de Glencore'da bağımsız icra dışı yönetim kurulu üyesi oldu.

Gilbert, This is Money isimli finans sitesi ile bir söyleşide 'asla' emekli olmayacağını söyledi. “Neden (emekli) olayımki? Fon yönetiminde deneyim önemlidir- yaşlandıkça daha da kötüleştiğiniz çoğu sektör gibi değildir.”

Yatırımcıların yarısı 2022'de yatırımlarını ESG'ye geçirecek

Yeni bir araştırmaya göre, bireysel yatırımcıların yarısı, emekli maaşları da dahil olmak üzere yatırımlarının bir kısmını bu yıl çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) yatırımlarına dönüştürmeyi planlıyor. Etik ve sürdürülebilir yatırımlara daha fazla odaklanma yaşanırken, Oxford Risk tarafından yapılan araştırma, bu %50'lik dilimden her yedi yatırımcıdan birinin, 2022'de yatırımlarının %60 veya daha fazlasını ESG'ye taşımayı planladığını ortaya koydu. Davranışsal finans ve finansal refah konusunda uzmanlaşmış olan Oxford Risk, yatırımcıların %41'inin yatırım

tavsiyelerini derecelendirirken danışmanların ve varlık yöneticilerinin ESG sicilinin önemli olduğuna inandığını tespit etti. Bununla birlikte, %24'ü ESG sicilinin önemli olmadığını düşünüyor. Oxford Risk, araştırmasından bu rakamların önümüzdeki iki yıl içinde değişmesinin muhtemel olduğunu belirtti. Araştırma, yatırımcıların %42'sinin ESG'nin varlık yöneticilerinin iş kazanmalarına yardımcı olmak için daha önemli hale geleceğine inandığını da ortaya koydu. Katılımcıların sadece %4'ü ESG'nin belirtilen zaman sürecinde daha az önemli olacağını beklediğini belirtti.

Oxford Risk'te davranışsal finans başkanı Greg Davies, "ESG yatırımı ivme kazanıyor ve bireysel yatırımcıların yarısı bu yıl boyunca ESG fonlarına en azından bir miktar para aktarmayı planlıyor. Bireysel yatırımcıların yatırımlarıyla meşgul olmaları ve olumlu kararlar almaları açıkça iyi bir haber ve danışmanların da yatırımcılar için mümkün olan en iyi hizmeti sunmaya odaklanarak etkileşime geçmeleri gerekiyor," dedi. 1.022 yetişkinle yapılan anket, bu yılın Ocak ayında bağımsız araştırma şirketi Consumer Intelligence tarafından gerçekleştirildi. (www.funds-europe.com)

ABD yatırım fonları Ucits'ten 'her zaman daha ucuz değil' - Efama

Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (Efama) 'The Cost of Ucits and US Mutual Funds' - We can only compare like with like' başlıklı raporda, Ucits maliyetinin her zaman ABD yatırım fonlarından daha fazla olmadığını ortaya koyarak, Avrupa vatandaşlarının yatırım fonları için tek pazardan tam olarak yararlanamayacağı yönündeki yaygın argümanı geçersiz kıldı.

Raporda, dağıtım ve danışmanlık maliyetlerini hariç tutan, aktif olarak yönetilen uzun vadeli ve endeks takipçisi hisse senedi fonlarının ortalama maliyetinin şu anda Avrupa'da ABD'den "biraz daha düşük" olduğu yer aldı. ABD yatırım fonlarının sahip olma maliyetinin, ABD'li yatırımcılar kapsamlı finansal danışmanlık için ödeme yaptıklarında ortalama olarak

Ucits kadar "yüksek, hatta daha yüksek" olabileceği ortaya çıktı. Ürün ve dağıtım maliyetlerinin ayrıştırılmasının bireysel yatırımcılar için daha düşük bir hepsi dahil fiyatını garanti etmeyeceğini öne sürdükleri için, elde edilen bulguların AB çapında olası bir 'teşvik' yasağı etrafındaki tartışmalarla ilgili olduğu kaydedildi.

Bununla birlikte Efama, bulguların yatırımcıların finansal ürün, yatırım tavsiyesi veya her ikisi için ödeme yapıp yapmadıklarını anlamaktan yoksun olduklarını ortaya koyduğunu belirtti. Müşterilerin ne kadar ve ne için ödeme yaptıklarını daha iyi anlamalarını sağlamak için maliyet ve ücret açıklamalarının miktarının yeniden değerlendirilmesi önerisinde bulundu. Ancak, rapor, ABD yatırım fonlarının

varlık ağırlıklı ortalama ürün maliyetinin Ucits'inkinden "önemli ölçüde daha düşük" olduğunu da belirledi. Efama bu durumun ABD yatırım fonu piyasasının geniş müşteri tabanından, ABD yatırım fonlarının ABD emeklilik sistemindeki rolünden ve kurumsal payların ABD yatırım fonlarının hesaplanan ürün maliyetine dahil edilmesinden kaynaklandığını belirterek, Efama'nın çalışmasında ise bunun Ucits fonları için geçerli olmadığını kaydetti.

Efama'nın ekonomi ve araştırma kıdemli direktörü Bernard Delbecque, "Bulgularımız, Avrupa Birliği için iki politika hedefinin önemini vurgulamaktadır: Ucits için tek pazarı daha da derinleştirme ihtiyacı ve özellikle emeklilik ve yatırımcı eğitimi alanında Sermaye Piyasaları Birliği projesine ulaşmanın önemi," dedi.

Karbon yatırımı – gelişen bir varlık sınıfı

Klim değişikliğiyle mücadelede çok önemli bir araç, karbon emisyonlarına bir fiyat koymak. Bu fiyat, iklim değişikliğinin olumsuz dışallığına etki eder ve piyasanın görünmez elinin şirketleri ve ekonomileri fosil yakıtları yakmaktan uzaklaştırması için bir teşvik yaratmaktadır. Paris Anlaşması'nın iklim hedeflerine ulaşması, dünyayı düşük karbonlu ve sürdürülebilir bir yola yönlendirmek için karbon fiyatlandırmasının yaygın olarak kullanılmasını gerektirecek.

Şu anda, karbon fiyatlandırması iki ana yöntemi izliyor: karbon vergileri ve emisyon işlem sistemleri (ETS). Bir ETS'nin karbon vergisine göre avantajı, programdaki katılımcılar tarafından salınan toplam CO2 miktarının, yıllık indirimlere tabi olan önceden belirlenmiş bir tavanla sınırlandırılmasıdır. Buna ek olarak, işlem yapılabilir emisyon ödeneklerinin kullanılmasıyla, CO2 azaltımı topluma en düşük toplam maliyetle kolaylaştırılabilir.

Karbon ödenekleri, 2021 yılında fiziksel karbon, vadeli işlemler ve opsiyonlar arasında yaklaşık 800 milyar ABD doları işlem gören likit ve yatırım yapılabilir bir varlık sınıfı haline geldi; bu, on iki ay önceki hacmin iki katından fazlaydı. Karbonun cazip tarihsel getiriler ve diğer varlık sınıflarıyla düşük bir korelasyon sergilemesi, onu çeşitlendirilmiş bir portföy içinde potansiyel olarak çekici hale getirdi.

Dünya Karbon Fonu, birden fazla likit ve düzenlenmiş karbon piyasasına yatırım yapan bir yatırım fonu. Londra merkezli bir yatırım yönetimi butiği olan Carbon Cap Management LLP tarafından yönetiliyor. Fonun hedefleri, geleneksel varlık sınıflarıyla düşük bir korelasyonla mutlak getiri sağlamak ve iklim değişikliği üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olmak.

Paris Anlaşması hedeflerine ulaşmaya yeterli teşvik sağlamak için karbon fiyatının değer kazanmaya devam etmesi gerektiğine dair yaygın bir kanı var. 2021 yılında, Fon'un yatırım yaptığı her karbon piyasasında önemli fiyat artışları görüldü ve bu da 2020'nin başlarında piyasaya sürülmesinden bu yana %70'ten fazla olumlu bir getiri elde etmesini sağladı.

Bahreyn, yatırım fonlarıyla ilgili düzenlemeleri revize ediyor

Bahreyn Merkez Bankası (CBB), yatırım fonları endüstrisini yöneten kolektif yatırım araçları (CIU) düzenlemelerinin kapsamlı bir gözden geçirmesini gerçekleştirdi.

Bahreyn, 1980'lerden beri gelişen bir fon endüstrisine sahip. O zamandan beri, Bahreyn'deki yatırım fonları endüstrisi daha fazla büyüme ve gelişme yaşadı. Bahreyn'deki yatırım fonlarının sayısı Şubat ayı sonu itibarıyla 1664 iken, net portföy değeri de 10,6 milyar ABD doları düzeyindeydi.

Yönetmeliklerde yapılan değişiklikler, kolektif yatırım araçlarının iki geniş kategoriye ayrılmasına odaklandı. İlk kategori bireysel yatırımcıları, ikinci kategori ise itibarlı ve varlıklı yatırımcıları hedefliyor. CBB'ye göre, bireysel yatırımcıları hedefleyen CIU'lar uygun çeşitlendirme ve risk yönetimi ile düşük riskliken, itibarlı ve varlıklı yatırımcılara yönelik CIU'lar yüksek

getiri sağlamak amacıyla yüksek riskli yatırımlar içeriyor.

Merkez Bankası, "Yeni düzenlemeler, kurumsal yönetim gereklilikleri, yüksek iş ahlakı standartları, yatırımcıların paralarının korunması ve ayrılması ve uluslararası en iyi uygulamalar doğrultusunda açıklama standartları gibi kilit alanların önemini vurgula-

maktadır," dedi. CBB açıklamasına göre, "Yeni çerçeve, fon yönetimi endüstrisindeki hızlı tempolu değişikliklerin getirdiği talepleri benimliyor ve bu nedenle idari süreçleri hızlandırmayı ve CIU'ların kurulması ve pazarlanması için yetkilendirme gerekliliklerini basitleştirmeyi amaçlıyor."

Rusya'ya yatırım yapan 41 Lüksemburg merkezli fon askıya alındı

Luxembourg Financial Sector Supervisory Commission (CSSF) Genel Müdürü Claude Marx, Lüksemburg merkezli 41 fonun Rusya'ya yatırımı olması nedeniyle faaliyetlerinin askıya alındığını söyledi.

Lüksemburg Fon Sektörü Birliği'nin (ALFI) Avrupa Portföy Yönetimi Zirvesinde konuşan Marx, Rusya'ya %10'dan fazla yatırımı olan 61 fon olduğunu belirtti. Lüksemburg fonlarının toplamı, yaklaşık üçte ikisi hisse senetlerinde

ve üçte biri tahvillerde olmak üzere Rusya'ya maruz kalan 18,2 milyar Euro yatırıma sahipti. CSSF daha sonra yaptığı bir açıklama ile söz konusu 41 fonun alt fonlar, SICAV'lar ve "özellikle sözleşmeli bir biçimde kurulan fonlar dahil" diğer fon türlerini içerdiğini belirtti.

Lüksemburg SPK'sı CSSF, yatırımlar nedeniyle askıya alınan Rus ve Belarus varlıklarını ayıracak yan ceplerin kullanılmasının düşünüldüğünü de doğruladı.

Marx, fon şirketlerine ve hizmet sağlayıcılara "tüm oyuncuların" önlemlerin uygulanmasında rol oynaması gerektiğini hatırlatırken, AB'nin Rus çıkarlarına karşı yaptırımlarına atıfta bulundu.

Tehlikede olan "Sizin kendi itibarınız" ve "Lüksemburg'un itibarı" diye vurguladı. Marx, gelecekte maliye bakanlığı ve CSSF'nin henüz bilmediği yaptırımlı yatırımlarla ilgili medya raporlarını okumaktan nefret edeceğini belirtti. (www.delano.lu)

Finansal danışmanların yarısı kriptopara kullanacağını düşünüyor

Finansal danışmanların yaklaşık yarısı (%45), gelecekte bir noktada müşteri talebi üzerine kripto para birimlerini kullanmayı beklediklerini belirtiyor.

Cerulli'nin 'Cryptocurrency: Navigating a Frontier Asset Class for Advisors and Asset Managers' başlıklı araştırmasına katılan finansal danışmanların %80'i kripto para birimleri hakkında müşterileri tarafından kendilerine soru sorulduğunu bildirirken, sadece %14'ü kripto para birimleri kullandığını veya önerdiğini söyledi.

Kripto para biriminin 2021'de piyasa kapitalizasyonunda 3 trilyon dolara ulaşması ve 2022'nin başlarında piyasa oynaklığı sırasında 2 trilyon dolara düşmesinin ardından, portföy yöneticileri ve danışmanlar da dahil olmak üzere piyasa katılımcıları değerlendirmede bulunuyorlar.

Danışmanlar için kripto para birimi, müşterilerinin - ve sadece genç olanların değil - tekliflerle ilgilenmesi muhtemel olduğu için göz ardı edilemeyecek kadar etkili hale gelmiş durumda. Danışmanların sadece %7'si şu anda kendi tavsiyelerine dayanarak kripto para birimi kullandıklarını bildirirken, %10'u müşteri isteğiyle kripto para birimi kullandıklarını bildirdi. Önümüzdeki iki yıl içinde, danışmanlar kripto para birimi kullanımlarının değişmesini bekliyor, %45'i müşterilerin isteğiyle bir noktada kripto para birimi kullanacaklarını düşünüyor.

Ancak yatırımcıların artan ilgisine rağmen, danışmanlar söz konusu

varlık sınıfına şüpheyle yaklaşıyor. Kıdemli analist Matt Apkarian şunları söyledi: "Birçoğu kripto para birimini bir yatırım olarak anlamıyor veya inanmıyor. Danışmanlar genellikle bir yatırımın tanımının reel getiri beklentisini içerdiğine inanmaktadır."

Apkarian, "Kripto varlıklarının bir gelir akışı üzerine talepleri temsil etmediği gerçeği göz önüne alındığında, danışmanlar genellikle varlıkların değerlendirilmesinden yoksun olduğuna veya büyüme beklentilerinden yoksun olduklarına inanıyorlar," diye ekledi.

Ek olarak, yapısal faktörler, danışmanların kripto para birimini stratejilerine dahil etmeyi taahhüt etmelerini zorlaştırıyor veya imkansız hale getiriyor.

Araştırmaya göre, birçok firma platformları üzerinden kripto para birimi için yatırım seçenekleri sunmuyor ve müşterilerini dış platformları kullanmaya yönlendiriyor.

dirme konusunda erişim isteyen danışmanları zorluyor.

Apkarian, danışmanların, vergi ve mevzuata uygunluk açısından karışık mesaj ve zayıf bilgilerle karşılaştıklarını ifade ederek, "Şu anda bazı portföylerin minik bir payı olarak var olan şey için, danışmanlar yatırıma karşı harcanan zamanın getirisinde bir dengesizlik görebilirler," diye ekliyor.

Aynı zamanda, kripto para için ürün geliştirme, hem yatırım ürünleri hem de kripto para birimine erişmek için kullanılan platformlar için hızla gerçekleşiyor. Araştırmaya göre, kripto para birimi odaklı kuruluşlar, hızlı büyümenin bir yan ürünü olarak ortaya çıkan önemli karmaşıklığın farkındalar ve bazıları yatırımcıların anlamasına yardımcı olacak standartlar geliştirmek için çalışıyor.

Apkarian'a göre, danışman eğitimi zaman ve kaynak ayıran kripto para birimi sağlayıcıları için bunun bir getirisi olacak.

KONFERANS AJANDASI

2-6 Mayıs 2022

OECD 15th Forum on Responsible Mineral Supply Chains, online
<https://oecd-events.org/responsible-mineral-supply-chain/en/>

4-5 Mayıs 2022

Sustainable Investment Forum Europe 2022, online
<https://events.climateaction.org/sustainable-investment-forum-europe/>

5-6 Mayıs 2022

Behavioral Finance and Policy Association (BSPA) Annual Conference, 5-6 Mayıs, online
<https://www.behavioraleconomics.com/event/behavioral-science-policy-association-bspa-annual-conference-2022-online/>

10-13 Mayıs 2022

IMPower Incorporating FundForum, Monaco
<https://informaconnect.com/impower-fundforum/>

12 Mayıs 2022

Scenario Analysis at MSCI Analytics Webinar: US Fed Policy and the threat of stagflation, 12 Mayıs
<https://www.msci.com/www/events/scenario-analysis-in-msci/03129837892>

17-18 Mayıs 2022

Climate Council Disrupt, Dubai
<https://climatecouncil.com/event-events/disrupt-dubai/>

25 Mayıs 2022

Refinitiv Risk & Compliance Forum, Istanbul
<https://refini.tv/3jWFOhP>

31 Mayıs 2022

Irish Funds Annual Global Funds Conference 2022, Dublin
<https://www.irishfunds.ie/events/annual-global-funds-conference-2022>

6-8 Haziran 2022

ISLA 29th Annual Securities Finance Collateral Management Conference, Viyana
<https://www.islaemea.org/isla-events/isla-29th-annual-securities-finance-collateral-management-conference/home/>

23-24 Haziran 2022

IFRS Foundation Conference 2022, Londra
<https://www.ifrs.org/news-and-events/events/2022/june/ifrs-foundation-conference-2022/>

Dalgalarla Boğuşmak Yerine Rüzgarla Dost Olmayı Seçtim

Evimdeki kitaplıktan çıkıp şehir kütüphanesine gitmiş gibiyim. Her başlık, her renk ilgimi çekiyor. Raflar arasında koşturup duruyorum.

1992 yılı Ocak ayında sermaye piyasalarının bir neferi olarak Global Menkul Değerler'de işe başladığım günlerde bana sorulsaydı, 2023 yılındaki "ben" hakkında bambaşka şeyler anlatırdım. Hayal gücümü ne kadar zorlarsam zorlayayım, o gün dilimden dökülenlerin bugün içinde bulunduğum iş hayatı ile ilişkili olma olasılığı kesin bir dille yüzde sıfır. Bugün 30 yıl öncesinde hayalini kurduğumdan bambaşka bir dünyam var.

Finans sektöründe bulunduğum, çeyrek yüzyıl boyunca sayısız kriz, bitmek tükenmek bilmeyen stres, rakamlarla insan ilişkileri arasında sıkışmış bir mesleki hayat içinde boğuşup durdum. Geriye dönüp baktığımda zaman zaman kendim bile sebeplerini anlamakta zorlandığım piyasa çöküş veya balonlarını yatırımcılara anlatma çabalamalarıyla dolu geçen yılların yanı sıra, düşmeyi bırakıp sifira yakın bir seviyede seyretmeye başlayan komisyon

ve portföy yönetim oranları işimi oldukça tatsız kılmaya başlamıştı. Bu yıllar sırasında edindiğim tüm tecrübeyi bir satış gücü yöneticisi olarak çalışma arkadaşlarımla ve yatırımcılarla, hatta yatırımcı adaylarıyla paylaşmak ve sisteme katkı yapmak çabasıyla didindim durdum.

Çeyrek yüzyıllık deneyimimi tamamlayarak yavaş yavaş iç hesabımı yaptığım bir dönemde sevgili çalışma arkadaşlarımdan gelen (kulakları cınlasın) anlamlı bir doğum günü hediyesi olan Dino Buzzatti'nin "Tatar Çölü" adlı kitabı, zaten mesleki tarzımı değiştirmeye yönündeki olgunlaşmış fikirlerimi daha hızlı hayata geçirmem konusunda beni uyardı. Bu konuda hiç de nazlanmadan ve biraz da talihin yardımıyla adımlar atmaya başladım.

Bugün talih oyunları salonları yöneten ve ağırlıklı olarak buna yönelik turizm faaliyetinde bulunan bir Net Holding şirketi olan Merit International bünyesinde Avrupa faaliyetlerinden sorumlu CMO olarak çalışıyorum. Titrimin içinde her ne kadar sadece marketing yer olsa da, satış ve satış koordinasyonu eskiden olduğu gibi görev alanımı süslüyor. Satış ve ilişki yönetimi alanında performansımı bireysel olarak ortaya koyduğum nokta misafirlerimizi tesislerimize getirmek. Son dört yılım İstanbul, Hong Kong, Makau, Kıbrıs, Bulgaristan, Hırvatistan ve Montenegro arasında uçmakla geçi-

Doğan Murat Ergin, CMO
Merit International

yor. Kabaca yılda 200 – 250 bin mil yol yapıyorum. Bu trafiğe pandemi bile sadece çok kısa bir süreliğine engel olabili. Hobi olarak ise İstanbul Wildcats'in yani dünyanın yayılım alanı olarak en büyük espor klübünde aktif bir yönetim kurulu üyeliğim bulunuyor.

Siyah beyaz TV'den renkliye geçmiş gibiyim. Özellikle başlangıçta bana her şey farklı geliyordu. Çoğu zaman yine matematik, istatistik, iş geliştirme ve satış yetilerimi kullanıyor olsam da elimi attığım her işi büyük bir keyifle, gözlerim parlayarak inceliyorum. Evimdeki kitaplıktan çıkıp şehir kütüphanesine gitmiş gibiyim. Her başlık, her renk ilgimi çekiyor. Raflar arasında koşturup duruyorum. Merit International üst düzey yönetiminde ağırlıklı olarak finans sektöründen gelenlerle, şans oyunları üzerine yıllarını harcamış

profesyonelleri bir araya getiriyor. Net Holding bünyesinde altı yıl önce hayata geçmiş olan bu genç iştirak, kısa süre içerisinde üç ülkede dört şans oyunu salonu ve bir otel ile faaliyet göstermeyi başardı. Bu yıl Montenegro'nun Budva şehrinde toplam 18 bin metrekare kapalı alanı olan hotel, rezidans ve şans oyunları salonunu içeren Merit Starlit projemizi hayata geçireceğiz. Beni, ana görevim olan satış ve pazarlamanın yanında bu tip farklı yeni projelerde de yer alıyor olmak çok mutlu ediyor. Bir yandan iş tecrübemi çeşitli konularla zenginleştirirken genel anlamda da Kıbrıs'ta önemli yatırımları olan ve her sene büyümeye devam eden Merit markasına katkıda bulunuyor olmak çok heyecan verici.

İstanbul Wildcats

Sermaye piyasalarında görev alırken beni tanıyanlar hatırlayacaktır ki çalışma hayatımın ikinci yarısını hobilerim oluşturur. Hobilerim de genellikle mesleğim ile ilgilidir. Geçtiğimiz dönemde FODER ve Finansal Planlama Derneği'nde aldığım görevler ve katıldığım projeler iş dışındaki zamanımın çoğunu alırdı.

Şimdi ise Merit'teki görevlerimden arta kalan zamanlarımda espor ile ilgileniyorum. 480'in üzerinde profesyonel ve yarı profesyonel oyuncusu ile 48'in üzerinde takımla espor sahnelerinde boy gösteren İstanbul Wildcats son üç senedir iş dışı zamanımı alan en büyük hobim. Şirket bünyesinde yönetim kurulu üyesi olarak görev alırken, bu şirkete de iletişim ve yönetim konularına eğilerek, kimi zaman genç oyuncu ve yöneticilere mentorluk kimi zaman da yeni projeler geliştirerek destek olmaya çalışıyorum. Gençlerle birlikte vakit geçirmek, gaming ve espor gibi farklı konulara eğilmek beni besliyor, ruhumu daha genç hissetmeme yardımcı oluyor.

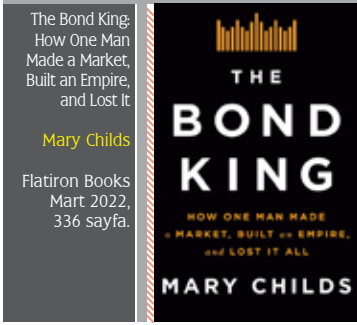
Hele hele, benim bu yazıyı kaleme aldığım günlerde dünyanın en çok oynanan oyunlarından League of Legends'in Türkiye Şampiyonlar Lig'i'nde (TCL) yer alan takımımızın Kış Sezonu Şampiyonu olarak diğer tüm dünya ligleri şampiyonlarının katılacağı Güney Kore'de yapılacak olan MSI 2022'a katılım vizesini almasından büyük bir gurur duyuyorum. İstanbul Wildcats, son yıllarda

“ 480'in üzerinde profesyonel ve yarı profesyonel oyuncusu ile 48'in üzerinde takımla espor sahnelerinde boy gösteren İstanbul Wildcats son üç senedir iş dışı zamanımı alan en büyük hobim. ”

bir çok farklı oyunda yurt içi ve dışında bunun gibi başarılarla imza attı. Başarılı bir takımın parçası olmak beni dinamik ve zinde tutuyor. Tabi çocuklarımla ve özellikle de oğlum ile birlikte maç seyredebiliyor olmak, genel anlamda gençlerle irtibatla olmamın verdiği yeni bakış açısı ile çocuklarımla konuşacak daha fazla ortak konumuzun olması, hiçbir şeye değişilmeyecek kadar değerli.

Sonuç olarak baktığımızda sermaye piyasalarındaki uzun iş hayatımın yönünü, tabiri caizse, sağdaki ilk sapaktan çıkarak hiç düşünmeden değiştirdiğim günden bu yana hayatımla ilgili bir çok şey değişti. Değişmeyen tek şeyin değişimin kendisinin olduğuna inanan biri olarak bu durumdan oldukça memnunum. Değişime girerken her şey çok kolay oldu demiyorum ama beklediğimden çok daha keyifli bir yolda buldum kendimi. Buna kürek çekerek dalgalarla, yani doğayla, boğuşmak yerine tekneyi rüzgar gücünü kullanarak istediğim yere götürmek diyebiliriz.

Çılgın tahvil kralı Bill Gross'un ve finans sistemindeki dönüşümün öyküsü

Bu kitap tahmin edileceği gibi Tahvil Kralı olarak bilenen Bill Gross'u anlatıyor. Tahvil Kralı: Tek Bir Adam Nasıl Piyasa Yarattı, İmparatorluk Kurdu ve Tümenini Kaybetti (The Bond King: How One Man Made a Market, Built an Empire, and Lost It) iyi araştırılmış ve şevkle yazılmış bir kitap...

National Public Radio'nun (NPR) Planet Money programı sunucusu Mary Childs'in kaleminden ileri görüşlü, azimli bir yatırımcının Amerikan finans sektörü-

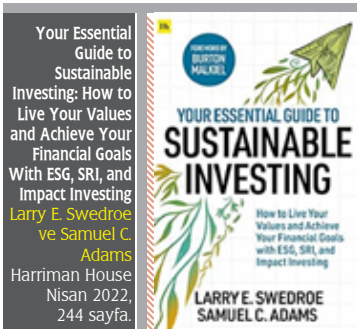
nü sonsuza dek nasıl değiştirdiğinin derinlemesine araştırılmış öyküsü... Bill Gross, yatırımcılar dünyasında Tahvil Kralı olarak tanınmadan önce bir kumarbazdı. 1966'da yeni bir üniversite mezunu olarak, sadece 200 dolarlık serveti ve kart sayma becerisiyle Las Vegas'a gitti. Parasını 10 bin dolara çıkardı ve sayısız kumarhane yaşağının ardından bağımlısı oldu. Çareyi işletme fakültesine kaydolmakta buldu. Tahvil Kralı, o dahi çocuğu kumarhane sektörünün nasıl finanse ettiğinin de hikayesidir. Bill Gross, onlarca yıl boyunca, adeta uykuda olan tahvil piyasasını "istiksarsız bir yüksek risk, yüksek ödül oyununa" dönüştürdü. Günümüzün en güçlü, gizli ve acımasız yatırım şirketlerinden biri olan Pimco'yu kurdu. Küresel Finansal Krizin ardından ABD'nin finansal sistemini kendi avantajına olacak şekilde yeniden

şekillendirilmesine yardımcı oldu; ve yol boyunca çok sayıda hayran ve düşman kazandı. Her Amerikan anti-kahramanı gibi, hırsı da onu mahvedecekti.

Gazeteci Mary Childs, günümüzün para oyununun kazananlarını ve kaybedenlerini anlamak için tahvil piyasasını anlamak gerektiğini ve tahvil piyasasını anlamının Tahvil Kralı'nı anlamak olduğunu savunuyor. The New Yorker dergisi ve Black Edge adlı çok satan kitabın yazarı Sheelah Kolhatkar, kitap için, "Amerikan finans dünyasının en etkili isimlerinden birinin canlı ve otoriter portresi" diyor. Bloomberg Opinion'da 'Money Stuff' köşesinin yazarı Matt Levine ise, Mary Childs'in finans sektörünün en önemli hikayelerinden biri olan modern tahvil piyasasının yükselişi konusunda bir uzman yeteneğine sahip olduğunu ve hikayeyi derinlemesine anlatır-

ken, heyecan verici, trajik yaşanmışlıklarla birleştirdiğini ifade ediyor. Levine, "Bill Gross'un düşüşünün insani hikayesi. Ve harika bir üslup, zeka ve içgörü ile yazılmış. Karmaşık insanları yönetmenin zorluklarını anlamak isteyen herkes bu kitabı okumalı. Okuması çok keyifli ve hemen bir finans klasığı oldu," diyor. Our Country Friends ve Lake Success adlı kitapların yazarı Gary Shteyngart, şöyle diyor: "Gerekli bir kitap. Mary Childs, içinde yaşadığımız garip, genellikle başarısız olan toplumun yaratılmasına yardımcı olan finans endüstrisinin Amerika'yı nasıl yeniden şekillendirdiğini anlayan bir avuç finans yazarından biri. Ve insan, çılgın tahvil kralı Bill Gross'un karakterini anlamadan modern finansı anlayamaz. İyi araştırılmış ve şevkle yazılmış bu kitabı nasıl bitirdiğinizi fark etmeyeceksiniz."

Sürdürülebilir yatırım konusunda etkili bir başvuru kaynağı

Sürdürülebilir yatırımda bir patlama yaşanıyor. Yatırım endüstrisi, yönetim altındaki küresel varlıkların üçte birinin sürdürülebilir bir hedefle yatırım yapılacağı bir noktaya hızla yaklaşıyor. Ancak sürdürülebilir yatırım ürünleri, yatırımcıların onlardan beklediğini yapıyor mu? Bir yatırımcı, yatırımlarının istedikleri sosyal etkiye sahip olup olmadığını nasıl anlayabilir?

Bu etkinin finansal bir maliyeti var mı?

Ve yatırımcılar, kafa karıştırıcı kısaltmalar, birbirleriyle çelişen ajans derecelendirmeleri, fon teklifleri yığını arasında nasıl ilerleyebilirler?

"Kurumsal yeşil yıkamayı" fark ederek bunu önleyebileceklerinden nasıl emin olabilirler? Larry Swedroe ve Sam Adams, Sürdürülebilir Yatırım için Temel Rehberiniz: ESG, SRI ve Etki Yatırımı ile Değerlerinizi Nasıl Yaşar ve Finansal Hedeflerinizi Nasıl Ulaşırsınız (Your Essential Guide to Sustainable Investing: How to live your values and achieve your financial goals with ESG, SRI, and Impact Investing) adlı bu kitapta, tüm bunlara ve daha fazlasına açıklık getirerek yatırımcılara gerçekten sürdürülebilir yatırım için sağlam bir

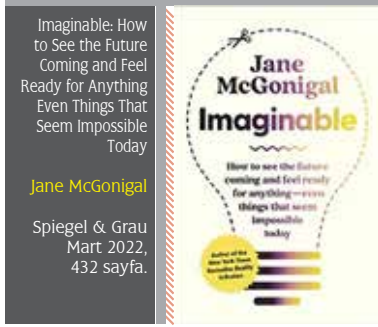
plan sunuyor.

Yazarlar önce sürdürülebilir yatırımları tanımlayarak ESG, SRI ve etki yatırımı arasındaki farkları aydınlatıyor ve şu anda kimin sürdürülebilir yatırım yaptığını ve nedenini ortaya koyuyor. Daha sonra akademik araştırmanın kapsamlı bir incelemesine geçiyorlar. Veriler, sürdürülebilir yatırımda risk ve getiri hakkında gerçekten ne söylüyor? Sürdürülebilir yatırımlardan gerçekten nasıl bir performans bekleyebilirsiniz? Ve günümüzün sürdürülebilir yatırımcıları etkilerini toplum ve çevre için olumlu değişiklikler sağlamak için nasıl kullanıyor?

Son olarak, bu kitap, varlık dağılım stratejinizi nasıl etkili bir şekilde oluşturacağınız ve paranız ile dünyada görmek istediğiniz değişimi yaratabilecek yöneticiler-

ri ve fonları nasıl seçeceğinize de dahil olmak üzere, sürdürülebilir yatırım yapmak için pratik bir rehberle sizi destekliyor. Yazar Jane Bryant Quinn, kitapla ilgili olarak, "Bazı 'yeşil' fonlar yalnızca 'yeşil yıkanmış' ve etik yatırım yapıyormuş gibi davranıyor. İlkelerinizi gerçekten yansıtan yatırımları nasıl bulabilirsiniz? Bu mükemmel kitap size bunları anlatacak. Sosyal yatırımın nüanslarını öğrenecek ve olası yatırım getirilerinizi keşfedeceksiniz. Şiddetle tavsiye edilir," diyor. The Evidence Based Investor adlı internet sitesinin editörü Robin Powell ise, Adams ve Swedroe'nun sürdürülebilir yatırım ile ilgili sorunları anlamak isteyen herkes için başvurulacak bir rehber hazırladığını vurguluyor.

Belirsiz gelecekle yüzleşirken, güven ve yaratıcılık kazandıracak stratejiler...

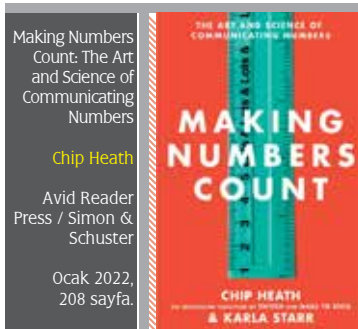
Dünyaca ünlü gelecek tahmincisi, oyun tasarımcısı ve New York Times'in en çok satan yazarı Jane McGonigal, bu kitabında bize geleceği korkmadan hayal etmemiz için gereken araçları veriyor; Hayal Edilebilir: Geleceğin Geldiğini Nasıl Görebilir ve Her Şey Nasıl Hazır Hissedebiliriz? Bugün İmkansız Görünen Şeyleri Bile (Imaginable: How to See the Future Coming and Feel Ready for Anything Even Things That Seem Impossible Today). COVID-19 pandemisi, giderek sıklaşan

iklim felaketleri ve yeni bir savaş... Geçmişte "hayal edilemez" veya "düşünülemez" olarak adlandırabileceğimiz olaylar artık gerçek. Bugün korkusuz, umutlu ve geleceğe iyimserlikle bakmak için donanımlı hissetmek her zamankinden daha zor geliyor. Bırakın gelecek yıl veya gelecek on yılı, gelecek hafta dünyanın nasıl olacağını tahmin etmenin imkansız görüldüğü bir zamanda hayatımızın haritasını nasıl çıkaracağız? Şu anda ihtiyacımız olan şey, belirsiz gelecekle yüzleşirken; güvenimizi ve yaratıcılığımızı yeniden kazanmamıza yardımcı olacak stratejiler... Jane McGonigal, Hayal Edilebilir'de psikoloji ve sinirbilimdeki en son bilimsel araştırmalardan yararlanarak zihinlerimizi düşünülemez düşünmek ve hayal edilemez hayal etmek için nasıl eğiteceğimizi gösteriyor. Bizi, özellikle bu kitap için tasarladığı kışkırtıcı düşünce deneyleri ve geleceğe ilişkin simülasyonlarla oynamaya davet ediyor. Hedefleri şöyle:

1. Kolektif hayal gücümüzü inşa edelim, böylece geleceğe dalabiliriz ve şaşırtıcı bir şekilde, bundan on yıl sonra hayatımızın nasıl görüneceğini tasavvur edebiliriz.
 2. Problemleri yaratıcı bir şekilde çözmek için cesaret ve vizyon geliştirin.
 3. Arzuladığımız geleceği şekillendirmeye yardımcı olacak eylemlerde bulunun ve kararlar alın.
 4. Her birimizin içinde eylemlilik duygumuzu harekete geçiren durdurulamaz bir güç olan "acil iyimserliğe" erişin.
- Bu kitap bize, henüz hayal bile edemediğimiz olanaklarla dolu bir dünyayı gerçekleştirme konusunda korkusuz, dirençli ve cesur olmayı öğretiyor. San Francisco Chronicle, kitapla ilgili olarak "Geleceğe yönelik erişilebilir, iyimser bir saha rehberi" derken, "When" adlı kitabın yazarı Daniel H. Pink, şu yorumda bulunuyor: "Bu kitabı okumak, yaratıcı, iyimser bir arkadaşla oturup kendinizin yeni bir versiyonu olarak kalkmak gibidir. Jane McGonigal uzun zamandır bir

vizyonerdi. Şimdi geri kalanımıza da nasıl bir olunacağını öğretiyor." "Think Again" adlı kitabın yazarı ve TED podcast WorkLife'in sunucusu Adam Grant'ın yorumu ise şöyle: "Jane McGonigal, çoğumuzun aklının bile alamayacağı olayları önceden tahmin etme konusunda alışılmadık bir şekilde beceriklidir. Bu ufuk açıcı, eyleme geçirilebilir kitapta, size çevresel görüşünüzü nasıl genişleteceğinizi, hayal gücünüzü geleceğe nasıl genişleteceğinizi ve düşünülemez olanı nasıl tasarlayacağınızı öğretiyor." "The Future Is Faster You Think" in yazarı Peter H. Diamandis, şöyle diyor: "Hayal edilebilir bir kitaptan daha fazlasıdır, bir zihniyet yükseltmesidir. Size bir sonraki adım hakkında daha yaratıcı ve iyimser düşünmeyi öğretir. Gelecek için korkmak yerine heyecanlanacaksınız. Beyninizde yeni olasılıklar oluşacak. Ve bir daha asla hiçbir şeye 'hayal edilemez' veya 'düşünülemez' demeyeceksiniz."

Bir sayının beynimizin diline nasıl çevrileceğine ilişkin ipuçları

Çok satan iş dünyası kitapları yazarı Chip Heath'den sayılar ve veriler ile iletişim kurmak ve anlamak için açık, pratik, türünün ilk örneği bir kılavuz. Bu kitap tam anlamıyla sayıları anlamının önemi üzerine; Sayıları Saymayı Bilmek: Sayılarla İletişime Geçme Sanatı ve Bilimi (Making Numbers Count: The Art and Science of Communicating Numbers). Bir milyar, bir milyondan ne kadar büyüktür? Bir milyon saniye on iki gündür. Bir milyar saniye; otuz iki yıldır.

Sayıları anlamak önemlidir; ancak insanlar onları anlamak için inşa edilmemiştir. Çok yakın zamana kadar, çoğu dilde beşten büyük sayılar için kelimeler yoktu. Altıdan sonsuza kadar olan her şey "lot" olarak biliniyordu. Dünyamızdaki sayılar giderek daha karmaşık hale gelirken, beynimiz geçmişte kaldı. Milyonları, milyarları, milisaniyeleri ve nanometreleri anlayabileceğimiz ve kullanabileceğimiz şeylere nasıl çevirebiliriz? Yazar Chip Heath, bu kitap ile bir sayının beynimizin diline nasıl çevrileceğini ortaya çıkaran belirli ilkelerin ana hatlarını çiziyor. Bu kitap, aşırı sayı değiştirme örnekleriyle, kuru bir sayıyı alan ve bunu insanlara "Vay, şimdi anladım!" dedirtecek şekilde sunan örneklerle dolu. Aşağıdaki gibi ilkeleri öğreneceksiniz:

BASİT PERSPEKTİF İPUÇLARI: Microsoft'taki araştırmacılar, basit bir

karşılaştırma cümlesi eklemenin, kullanıcıların nüfus ve ülke bölgeleri gibi istatistikleri ne kadar doğru tahmin ettiğini iki katına çıkardı.

CANLILIK: Bir katedralde bir an veya bir yarış pistinde bir bezelye hayal ederek bir çekirdeğin boyutu hakkında bir perspektif elde edin. Bu şekilde, "bir atomun boyutunun 1/100.000'i" tanımlamasından daha kolay tasavvur edin.

SÜREÇTE DÖNÜŞTÜRÜN: Sezgisel zaman algınızdan yararlanın (5 gigabaytlık müzik depolama alanı; "bir şarkıyı 2 ay boyunca tekrar tekrar dinleme alanıdır.")

DUYGUSAL ÖLÇÜM ÇUBUKLARI: Sayıyı, insanların zaten önemsemediği bir şekilde çerçeveleyin ("bu tıbbi protokol, meme kanserini tedavi etmekten iki kat daha fazla kadın kurtarır.") İster iklim değişikliğiyle ilgilenin,

ya da bir teknoloji firması veya bir çiftlik işletmek gibi küresel sorunlarla ilgileniyor olun, bu kitap hem matematik sevenlere hem de matematikten nefret edenlere dünyamızı canlandıran sayıların anlaşılır hale çevirerek daha fazla veriyi daha doğal bir şekilde okullarımızda, iş yerlerimizde ve toplumumuzda kullanmamızı sağlıyor.

Kitapla ilgili olarak, CEO Today dergisi, "Çok keyifli bir okuma, bu kitap; aşırı sayı değişimlerinin harika örnekleriyle ve kuru bir sayıyı sindirimi kolay bir şekilde sunan etkileyici örneklerle ağzına kadar dolu" derken, Wall Street Journal, "İstatistiksel cehalet için bu tedavi daha iyi bir zamanda veya daha iyi bir ekipten gelemezdi. Gerçekten önemli olan matematiği anlamak ve iletmek için oldukça pratik teknikler sunuyor," diyor.

Hakan Karataş ile Röportaj*

“Kişinin fit olması için nasıl sık ve yoğun antrenman, fedakarlık, çaba, kararlılık, disiplin gerekli ise kurum açısından da fazlalıklardan kurtulmak, sadeleşmek, yalınlaşmak, çevikleşmek, düzene girmek ve standartlaştırmak için aynı şeyler gereklidir.”

Kitabınızda hepimizin aklının bir köşesinde cevapsız bekleyen ama aynı zamanda hayatımızın büyük bölümünü ilgilendiren sorulara, sorunlara net cevaplar var. Sizi bu kitabı yazmaya iten, yöneticilik yaşamınızda gözlemlediğiniz eksiklikler nelerdi?

İş hayatını anlama, olaylara anlam verme, kişileri ve ilişkileri anlamlandırma konusunda zaman zaman zorluklar yaşıyoruz. Ve bu zorluklar bizler için iş hayatına karşı uyum gücümüzü yaşıyor, karşılaştığımız problemler karşısında çaresiz bırakıyor ve hepsinden önemlisi çözmekte zorlandığımız insanlar ve onların davranışları karşısında korumasız bırakıyor. Bu kitap fikri işte tam da bu nedenle ortaya çıktı. Bizler yönetici olarak iş hayatındaki iklimden sorumluyuz. Düşüncelerin duygularını, duyguların ise davranışları etkilediği bir iklimden bahsediyorum. Çalışanlar bizim aynadaki yansımamız olduğu için onlara baktığımızda aslında kendimizi görüyoruz. Kitapta kaleme aldığım tüm kavramlar hem yöneticiler hem de çalışanlar olarak iş hayatında çok iyi konumlandırılması ve içselleştirilmesi

gereken kavramlardır. Doğru anlamlandırıldığında çalışma iklimini besleyen ve verimliliği arttıran, yanlış yorumlandığında ise iklimi zehirleyen yine bu kavramlardır. Bütün bu karmaşık kavramları çok basit bir dil ile hem çalışanlar hem de yöneticiler için anlaşılır kılmak bu kitabın en büyük kazanımı olacaktır.

Kitabınızda en çok dikkat çeken kavramlardan biri “Kurumsal obezite”. Aşına olmadığımız bir kavram. Biraz anlatır mısınız?

Kurumsallaşma üst yönetimlerin dilinden hiç düşmeyen, söylemlerinin hep merkezinde olan ve her türlü sorunu bu konudaki eksikliklere bağladıkları bir kavramdır. Ancak bu süreci inşa etmek, hayata geçirmek ve sürdürmek çok fazla çaba gerektirir. Bazen istemek, hayal etmek, beklenti içerisinde olmak yetmez. Herkesin istemesinden ziyade önce hazır olması, sonrasında niyetli olması ve nihayetinde ise sorumluluk alması gereken bir süreçtir. Kurumsallaşma süreci yöneticiler için bazı yetkilerinden vazgeçmeyi; çalışanlar için sorumluluk alma, çaba gösterme ve uyum sağlamayı şart koşar. Stratejik olgunluk, operasyonel yetkinlik

ve kültürel hazır bulunuşluk olmazsa olmazdır. Kişilerin değil sistemin ve sistemin bileşenlerinin kapasitesine ve yeteneğine güvenmek kurtuluş yoludur. Aslında kurumsallaşma değer oluşturmayan ve gereksiz yüke neden olan fazlalıklardan kurtulmak anlamına gelir. Kişinin fit olması için nasıl sık ve yoğun antrenman, fedakarlık, çaba, kararlılık, disiplin gerekli ise kurum açısından da fazlalıklardan kurtulmak, sadeleşmek, yalınlaşmak, çevikleşmek, düzene girmek ve standartlaştırmak için aynı şeyler gereklidir. Kararlı başlangıç, sahiplenme,

disiplinli çalışma, sağlam irade, sabır, motivasyon ve süreklilik olmadan fit de olmak, kurumsal da olmak mümkün değildir. Kurumsallaşma azalarak çoğaltır, sadeleşerek zenginleştirir, standartlaştırarak etkinleştirir.

“Keşif yolculuğunun geç olanı yoktur, tamamlanmamış olanı vardır. Ve kendini keşfetmeden başkalarını keşfetmek çok mümkün değildir” diyorsunuz kitabınızda. Sizce insanın kendini keşfetmesinin başarılı bir kariyerde ve huzurlu bir yaşamdaki rolü nedir?

İnsanın önce kendisini anlama, sonrasında ise yaşadığı hayatı anlamlandırma süreci erken yaşlarda çok az kişinin başarabildiği bir olgudur. Kendi kararlarımızın ve tercihlerimizin patronu, kaynağı, karar vericisi ve yönlendiricisi olmak hata yapma ve mutsuz olma olasılığımızı da düşürür. Dünyalıklarımızı yani sahip olduklarımızı önemsemeden önce kendimizi dert etmeyi ve sonrasında ise kendimizle dertleşmeyi gerektirir bu süreç. Belki de bu süreci kendimizi bulma değil, kendimizle buluşma diye tanımlamak çok daha doğru olacaktır. Kendini bilmek, bildiğini anlamak, anladığını yaşamak, yaşadığını sorgulamak, sorguladığını düzeltmek mükemmel bir keşif sürecidir. Hayat insanların ya da objelerin birbirini

tamamlama ve uyum sürecidir. İnsanoğlu hayatta anlamlı bir boşluğu doldurmayla çalışırken kendi aldığı kararların ya da yaptığı tercihlerin de kendi içindeki boşluğu doldurmasını yani kendisini tamamlamasını bekler. Kendi boşluğunun farkında olmak ve onu her yerde aramak keşif süreci olmadan mümkün değildir. Keşif süreci aynı zamanda anlam verme sürecidir. Hayatta anlamı olmayanların ya da anlamlı bir boşluk doldurmayanların varlığı da sorgulamaya açıktır maalesef. İşiniz, unvanınız, sorumluluklarınız, yetkileriniz ya da elde ettikleriniz sizi memnun etmiyorsa bulunduğunuz ortamı sorgulamadan önce lütfen keşif sürecinizi ve kalitesini sorgulayın.

“İnsanlar hayatta iş arar, hayata tutunmak için! Sonrasında işte hayat arar, işe tutunmak için” kitabının ismini de veren bu cümlelerden bahsetmek isterim biraz da. Hem iş yaşamımızı hem de hayatımızın geri kalanını anlamlı kılmak için dengeyi nasıl sağlamalıyız, ikisinde de aynı anda mutlu olmanın bir yolu var mı?

Kişinin hayat yolculuğu ve anlam yolculuğu arayışlarında saklıdır. Arayışlarımız içerisinde en fazla önem verdiğimiz şey işi bulmaktır, ancak işteki hayat bulunan değil yaşanan ve hatta yaşamadan anlayamayan bir süreçtir, daha da ötesi aynı görevleri olsa bile herkesin yaşadığı hayatın farklı olduğu bir deneyimdir. İK uygulamaları, fiziksel ortamlar, sosyal imkânlar, iş yapış ve iletişim kültürü, değerler, liderlik vizyonu, yönetim tarzı ve benzer olmak üzere kurumun sağlamlaştırmakla yükümlü olduğu tüm araçlardır. Tekrar vurgulamak gerekirse bunların hiçbirisi amaç değil iş hayatının kalitesini yükseltecek güçlü araçlardır. Bu arayış, iş hayatının kalitesinin en önemli belirleyicisidir ve bütün kurumların en önemli gelişim alanıdır. Bu konudaki gelişim kurumların diğer potansiyel birçok sorununun çözümüne de öncülük eder ve yeni sorunların oluşumunu da önler. Kısacası kurumun çalış-

şanlar için oluşturduğu iklimdir. Buldukları iş ortamı onların hayat alanıdır ve ortam kalitesi istenen ya da istenmeyen davranışlarının yönünü de belirler. Eğer kurumun arayışı işi hayata dönüştürmek ise, kişinin yaptığı iş ona öğretir, onu geliştirir, ona keyif verir ve ona zamanı unutturursa hayatı iş, işi hayatı olur.

Son olarak sizin de kitabınızda dediğiniz gibi “Yola çıkarken takip edilecek bir adım arayışı hiç bitmez.” Dolayısıyla hep bir lidere ihtiyaç duyarız. Sizce liderler için vazgeçilmez özellikler nelerdir ve bir lider nasıl olmalıdır?

Genel olarak liderlik için birçok özellikten bahsetmek mümkün olmasına rağmen bunların içerisinde üç temel özellik liderler için vazgeçilmezdir. Bunlar liyakat, samimiyet ve çabadır. Liyakat içerisinde yetkinlikler ve potansiyel, samimiyet içerisinde güven ve şeffaflık, çaba içerisinde ise niyet ve performans olmazsa olmaz konulardır. Bu üç kavramı kendi hayatımızda yaşar ve başkalarına da yansıtırız liderliği hissetme ve hissettirme konusunda büyük yol almış oluruz. Bu üç kavramı aynı zamanda gelişim alanlarımız ve kendimiz için öz değerlendirme ölçütleri olarak kabul ettiğimizde ise yolumuz çok daha fazla kısalır. Lider gibi hissetmek liderlik yolculuğuna başlamak için gereklidir ama yolculuğa başkalarını da dâhil etmek için liderlik unvanını bize başkalarının vermesi gereklidir. Lider konuşmaktan daha fazla dinlemeli, göstermekten daha fazla görmeye çalışmalı, anlatmaktan daha fazla anlamaya çalışmalı, düşünmekten daha fazla düşündürmeli ancak liderlik davranışlarından asla vazgeçmemeli ve kimseyi mahrum bırakmamalı. İnancı ve güveni kaybettirmek, hedefi şaşırtmamak ve ilham vermeye devam etmek için daha çok dikkat edilmesi gereken bir süreci tanımlıyoruz. Çünkü liderlik performansımız insanlar üzerinde bıraktığımız sürdürülebilir etki ile ölçülüyor. Anlık değil sürdürülebilir bir liderlikten bahsediyorsak yaşanan değil yaşatan liderlik kavramını hayatımızın her anına yansıtmakta kararlı olacağız.

Fesih Zeki Mert Bingöl'den Kanada'ya Bir Girişimcinin Başarı Hikâyesi

Yazar:
Zeliha Tekin
Arzu Çotul

Gençlere, Girişimci Adaylarına, Hayalleri Olan Herkese... Kişisel başarı potansiyelinizi açığa çıkarmanıza yardımcı olacak, iş yaşamına dair bilmeniz gereken çok sayıda ipucuyla dolu, rehber niteliğinde bir kitap...

Bingöl'ün küçük bir

köyünden başlayıp Toronto'ya uzanan mücadelelerle dolu bir başarı öyküsü...

Parasal Konularda Yaptığımız Hatalar

Yazar:
Attila Köksal

Finansal okuryazarlığımız yok denecek kadar az. Saplantılarımız var. Kulaktan dolma bilgilere körü körüne bağlılığımız var. Attila Köksal bu harika kitabında bu konuların hepsini tane tane anlatıyor. Sizi parasal konularda yapacağınız hatalardan koruyor. Zevk ile okuyacağınız, okuduğunuzda yıllar sürecek yatırım serüveninizde yapacağınız hataları azaltacağınız bir kitap.

Prof. Dr. Özgür Demirtaş
Sabancı Üniversitesi Finans Kürsü Başkanı
Akbank YK üyesi

Atlama Taşları – İş ve Yaşam Anıları

Yazar:
Muharrem
Karslı

Muharrem Karslı, Türkiye'de menkul kıymet borsacılığının güçlü bir büyüme dönemine adım atmasını sağlayan ivmenin

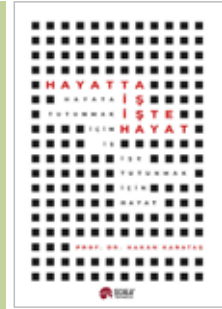
öncülüğünü yaptı.

İstanbul'da ilk borsa, modern borsacılığın ilk örnekleri olan Londra Borsası (1801) ve New York Borsası'nın (1817) faaliyete başladığı 19. yüzyılda, Abidin Paşa tarafından 1866'da kuruldu ve 1873'te "Dersaadet Tahvilat Borsası" adını aldı. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devrolan bu kurum faaliyetini cız bir biçimde uzun yıllar sürdürdü. Muharrem Karslı, finans sektörüne İş Bankası'nda müfettiş yardımcısı olarak adım attı. 1970'li yıllarda yurt dışındaki bankalarda yaptığı araştırmalarda tanıştığı ATM cihazlarını ve kredi kartlarını Türkiye'ye getiren Karslı, menkul

kıymet borsacılığına yeni bir soluk getiren İş Bankası Menkul Kıymetler Merkezi'nin kuruluşunda da görev aldı. 1985 yılında, dönemin Başbakanı Turgut Özal tarafından borsayı kurmakla görevlendirilen Karslı, aynı yıl İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nı (İMKB) kurarak Türkiye'de modern borsacılığı başlattı. Beş yıl yönettiği İMKB'den ayrılan Karslı, kendi borsa şirketi Altın Menkul Değerler AŞ'yi kurdu. Şirketini 2001 yılında satan Karslı, ertesi yıl düzenlenen genel seçimlerde, kurucuları arasında yer aldığı AK Parti'den milletvekili seçildi. Karslı, dönem sonu olan 2007'de Meclis'ten ayrıldıktan sonra 2010 yılında Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirildi ve bu görevi de 8,5 yıl yürüttü. İMKB Kurucu Başkanı Muharrem Karslı kitabında, Türkiye'nin çağdaş menkul kıymetler borsasının güçlü temelini inşa edilmesine yaptığı öncülüğü, ülke ekonomisi için yürüttüğü çalışmaları ve gezilerini bütün renkleriyle anlatıyor.

Hayatta İş İşte Hayat

Yazar:
Prof. Dr.
Hakan
Karataş

"Dönüşüm; daha iyi bir yarın uğruna, dünü geride bırakmaktır. Hakan Karataş bu kitapta, daha iyi bir yarını; bireyler; şirketler ve kurumlar için görünür kılmakla kalmıyor; geride bırakılması gerekenlere işaret ediyor. "Hayatta iş" derken iş süreçleri, ilişki süreçleri ve iletişim süreçlerini tanımlıyor; "İşte hayat" ile de daha önce var olmayan bilgi süreçlerinin ne derece hayati olduğunu örnekliyor. Bir solukta okunası... Bin solukla saklanası..."

Sirket Birleşmeleri

Yazar:
Prof.
Dr. Sami
Karacan

Ekonomi piyasalarında yaşanan gelişmeler, ülkeler arasında yapılan ticari anlaşmalar, hızla değişen insan ihtiyaçları ve buna bağlı olarak artan rekabet, birçok konuda işletmeleri yeni arayışlara yönlendirmiş ve halen de yönlendirmektedir. Küreselleşmenin etkisi ile piyasalarda faaliyet gösteren mevcut rakiplere yenileri eklenmiş ve yeni teknolojiler ile birlikte yeni fırsatlar/ tehditler oluşmuştur. İşletmeler; sürekli gelişen ve değişen bir süreç içerisinde, bu değişime ayak uydurabilmek ve günün şartlarına uygun olarak ortaya çıkan insan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, rekabet ortamında rakiplerinden geri kalmadan ekonomik ömürlerini sürdürebilmek için, esnek hareket edebilme kabiliyetine sahip olmak ve gerektiğinde de benzer kaynaklara sahip diğer işletmelerle birlikte hareket etmek zorunda kalmışlardır. Böylece farklı düzeylerde de olsa, şirket birleşmeleri ticari hayatın bir aktörü olarak şirketlerin gündeminde yer almaya başlamıştır. Son yıllarda gündemden düşmeyen şirket birleşmeleri konusunda temel bilgileri ortaya koyan bu çalışma, hem yatırımcılara hem de şirketlere yol gösterici olacaktır.

Para Banka ve Finansın Sırları

Yazar:
Prof. Dr.
Mehmet
Baha Karan

Orta çağda mülk sahiplerinin en büyük kaygılarından biri de herhangi bir nedenle, kralın mallarına el koymasındır. Krallar bazen, ihanetle suçlayarak, bazen de tükenen hazineye kaynak elde etmek için soyluların ve derebeylerin mallarını ellerinden almaktaydılar. Bu nedenle, birçok soylunun malını mülkünü emanet edeceği güvenilir kimselere ihtiyacı vardı. Bu ortamda herkesin güvendiği yer, Tapınak Şövalyelerinin demir elleriydi, orası en sağlam kurumdur. Yeni çağın başlarında İngiltere'de ilk mevduat

bankacılığını başlatan Sarraf Bankerler'in toplumda nasıl böylesine bir güven sağladıkları sorusu akla gelmektedir. Onlar, bir yandan mevduat sahiplerine talep üzerine paralarının geri ödeneceğine yönelik bir teminat verirken, çok sayıda üçüncü şahsa ödünç para vererek parayı güvenli bir şekilde tutmayı tercih etmişlerdi. Sarraf Bankerler paralarını kasalarına koymak yerine devredilebilir banknotlar sistemi kurmuşlardır ve bu sistem çok sayıda üçüncü şahsın çıkarlarını birleştirmede çok başarılı olmuştur. Günümüzün küreselleşen ekonomisinde, serbest piyasanın tamamları ile oluşturulan gelişmekte olan ülkeler, nakit akımlarına bir alkolik gibi bağımlı kalırken, ekonomik kriz veya yöneticilerinin basiretsizliği nedeniyle nakit akışı duraklayıp, piyasanın tamamları sustuğunda, kendilerini ya IMF'nin kucağında ya da Corsair'in güvertesinde JP Morgan veya Rothschild gibi bir bankacı ile umutsuz bir pazarlık yaparken bulmaktadırlar.

ÇOK SATANLAR LİSTESİ

Tuğba Atamtürk

KİTAP	YAYINEVİ	YAZAR
Paranın Psikolojisi	Scala Yayıncılık	Morgan Housel
Hayatta İş İste Hayat	Scala Yayıncılık	Hakan Karataş
Teknik Analiz Mi Dedin? Hadi Canım Sen De! 4 Cilt Serisi	Scala Yayıncılık	Ali Perşembe
Yoksa O Sen Misin?	KDY	Mine Uzun - Mert Yılmaz
Atlama Taşları	Scala Yayıncılık	Muharrem Karslı
Hayat Denen Kartopu	Epsilon	Warren Buffett
Bir Borsa Spekülatörünün Anıları	Scala Yayıncılık	Edvin Lefevre
Para Banka ve Finansın Sırları	Scala Yayıncılık	Mehmet Baha Karan
Daha İyi Bir Türkiye İçin Hangi Fikri Yıkılım?	Kronik Kitap	Mahfi Eğilmez
Warren Buffett Tarzı	Scala Yayıncılık	Robert G. Hagstrom

Girişimcilikte Başarı için 10 Emir

Her girişimcinin başarılı olmak için izlemiş olduğu yol ve uyguladığı yöntem farklı olsa da her girişimcinin başarı yolunda bilmesi gereken emir niteliğinde 10 altın kural vardır. Bu kurallara yakından bakalım:

• **Kendine Güven:** Bir girişimci amacına ulaşmak için başkalarının kendisine izin vermesini beklemez, kendi içinden gelen sese kulak vererek, kendi içine bakarak ve kendine güvenerek motive olur.

• **Kendini ve Çevreni İyi Tanı:** Bir girişimci kendi özelliklerini, yetkinliklerini ve çevresini ne kadar iyi tanırsa o oranda işini iyi yönetebilir. Başarılı bir girişimci olmak, pazarı doğru analiz etmeye, yaratıcı ve farklı bir iş fikrini hayata geçirmeye bağlıdır. İşin hangi ölçekte geliştirileceği, girişimci kişilik özellikleri ve yetenekleri, insanların girişimcinin sunacağı mal ve hizmete olan ilgileri, pazardaki ihtiyaçların tespit edilebilmesi girişimcinin üzerinde durması gereken konulardandır.

• **Tutkulu Ol:** Girişimci yapacağı işe inanmalı ve tutkuyla başladığı işe devam etmelidir. Tutku ile çalışan insanlar, yaratıcı ve orijinal fikirleriyle işlerinde fark ve değer yaratırlar.

• **Risk Al ve Riski Yönet:** Bir girişimcinin en belirgin özelliği, risk almaya olan yatkınlığıdır. Girişimci, kâr elde etmek amacıyla işi organize eden, risk alan kişidir.

• **Zamanını İyi Planla:** Zamanı iyi kullanabilmek ve onu iyi yönetmek başarılı bir girişimcinin özellikleri arasındadır. Zamanınızı planlamak, hızlı ve çabuk olmakla ilgili bir şey değildir; etkili ve verimli olmakla alakalı bir şeydir. Az zamana, çok iyi ve kaliteli işler sığdırmakla ilgilidir.

• **İşi Bilen Bir Ekip Kur:** Bir girişimci her işi kendisi yapamaz. Bu yüzden de ona destek verebilecek bir takım

Doç. Dr. Zeliha Tekin
Akademisyen-Yazar

oluşturmalıdır. Yeni bir oluşumda ekip kurmak en az yeni ürün geliştirme kadar önemli ve zor bir iştir. Bir girişimin gerçek potansiyelinin açığa çıkartılması ancak doğru ekiple yola çıkmasına bağlıdır. Ekipler, girişimlerin temel yapı taşlarından biri olup girişimlerin başarılarında payları küçümsenmeyecek kadar büyüktür. İşi bilen iyi bir ekiple çalışmanın girişimciye sinerji yaratma, motivasyonu artırma, esneklik ve yeni koşullara hızlı adapte olabilme, girişimin bütünleşmesini sağlama ve etkin ve yaratıcı karar almaya imkân sunma gibi faydaları vardır.

• **Ağ Kur:** Ağ kurmak bir girişimciye güç, bilgi ve çevre kazandırır. Hiç kimseyle bağ kurmayan bir girişimci, gözleri bağlı olarak yürümeye çalışan kişiye benzer ve yaptığı işte ilerleyemez. Bir girişimci muhakkak aynı kariyere/işe sahip insanlarla iletişim halinde olmalıdır.

• **Sürekli İzle ve Kontrol Et:** Bir girişimci denetleyemediği hiçbir şeyi ölçemeyeceğini de bilir. Bu yüzden girişimci kişi, belirli ve düzenli aralıklarla yapılan işi ve iş görenleri denetler ki iş, onun istediği yöne gitsin.

• **Sürekli Öğren:** Girişimci, vizyoner, yenilikçi ve yaratıcı olmalıdır. Girişimci için yaratıcılık, yeni buluşlar, fikirler, nesnelere veya sanatsal gösteriler üretme yetisidir. Bu yüzden de bir girişimci sürekli

li öğrenerek ve girişimiyle alakalı yeni bilgiler edinerek güncel kalmalıdır.

• **Asla Vazgeçme, Odaklan ve Harekete Geç:** Aslında herkeste girişimcilik potansiyeli bulunmaktadır. Fakat yalnızca bazıları bu potansiyeli harekete geçirerek, hayallerinin peşinden giderek, fırsatları önceden sezinleyerek girişimciliğe adım atmaktadır. Bir girişimci kaybettiğinde değil de vazgeçtiğinde yenildiğini bilir. Bu yüzden olumsuz şartlarda bile asla vazgeçmez ve mücadeleyi bırakmadan, odaklanarak harekete geçer.

Bir girişimcinin başarılı olabilmesinin adeta 10 emri sayılan bu kurallar ışığında, girişimcinin başarısının kendisinden beklenen performansı yakalamasıyla, potansiyelini sonuna kadar kullanarak eldeki imkanların ötesine geçmesiyle veya hedeflenen sonuçlara ulaşmasıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir.

*Doç. Dr. Zeliha Tekin, sırasıyla pazarlama, sosyal bilimler; işletme ve psikoloji (yandal) bölümlerinden mezun olmuş; işletme yüksek lisansı ve doktora yapmıştır. 2015 yılında TÜBİTAK bursunu kazanarak Manchester Üniversitesi'nde inovasyon yönetimi ve girişimcilik konularında araştırmalar yapmış, 2016'da Türkiye'ye dönmüş Muş Alparslan Üniversitesi'nde çalışmaya başlamıştır. 2018'de Kariyer Merkezi Kurucu Müdürlüğüne, 2021'de İ.İ.B.F Dekan Yardımcılığı görevlerine atanan Tekin, halen bu görevleri sürdürmektedir. 2020 yılında "yönetim ve strateji" alanında doçent unvanını alan Tekin'in inovasyon, küresel iklim değişikliği, işletmelerde enerji verimliliği, girişimcilik, etik ve kariyer yönetimi konularında pek çok akademik çalışması bulunmaktadır. 2022 Ocak ayında INSO AWARDS'ın dünyanın her yerinde mühendislik, bilim ve teknoloji alanında çalışan araştırmacılara verdiği "En İyi Araştırmacı" ödülünün sahibi olmuştur. Tekin'in "İşletmelerde Bilgi, İnovasyon ve Yeni Ürün Geliştirme Yönetimi", "Başarı Perspektifinden Masallarla Kariyer ve Girişimcilik Yolculuğu", "İş ve İşletme Etiği", "Oyunlaştırılmış Yaparak Öğrenme ile Girişimcilik", "İşletme, Ekonomi ve Siyaset Bağlamında Yönetim", "Küresel İklim Değişikliği" ve "Sen Değiş Ki Dünya Değişsin" "Bingöl'den Kanada'ya Bir Girişimcinin Başarı Hikâyesi" adlı kitapları bulunmaktadır.

 SCALA Kitapçı
Şşşt... Okuyorum!

her kitap
başka bir
yolculuk...

www.
scalakitapci.
com

Sorularımızı cevaplayın, kitap kazanın!

Dergimizin **56. Sayısında** (Ocak-Mart 2022) FON DÜNYASI yazıları içinde yer alan bilgilerden derlenen aşağıdaki soruların doğru cevaplarını **18 Temmuz 2022** tarihine kadar **info@kyd.com.tr** adresine gönderen ilk 10 okuyucumuza Scala Kitapçı'nın bu sayfada tanıtımı yer alan kitaplarından hediye ediyoruz. Keyifli okumalar!

1- Tokenchampions nedir?

2- Jan Beckers kimdir?

Geniş tanıtım Kitap Köşesi bölümümüzde yer almaktadır.

ATLAMA TAŞLARI

"DÜNYA KAZAN BEN KEPÇE"

MUHARREM KARSLI

İş ve Yaşam Anıları

PARA BANKA ve FİNANSIN SIRLARI

TAPINAK ŞÖVALYELERİNDEN MODERN ÇAĞLARA

PROF. DR.
**MEHMET
BAHA
KARAN**

EŞSİZ BİR “BLEND”: CAELI & SANAT

HOTEL CAELI, Türkiye'nin lüks kategorideki ilk sanat konseptli şarap bağı oteli. Geçen sene Ekim ayında, Gelibolu şarap bağları rotasında yolunu düğürme fırsatı bulmuş ve her detayıyla memnun kalmıştım. Otelin, iç ve dış mekan ortak alanlarında yer alan sanat eserleri seğkisi gerçekten çok etkileyici; misafirlerine adeta bir müze-otel hissiyatı veren bir kurum.

Pasentis Grubu İş Geliştirme ve Organizasyon Müdürü, Yiğit Özalpay ile Hotel Caeli'yi ve otelin etkileyici sanat koleksiyonu üzerine bir röportaj gerçekleştirdim. Ülkemizde, sanata büyük yatırımlar yapan kurumlar görmek sevindirici. Pasentis Grubu'nun sahibi, koleksiyoner Ahmet Toksöz'ün koleksiyonunu, Hotel Caeli'de görmek mümkün. Bu sayıda, gusto sahibi herkese hitap edebilecek birçok yanı olan bu oteli, mevcut sanat eserleri üzerinden sizin için konuştuk.

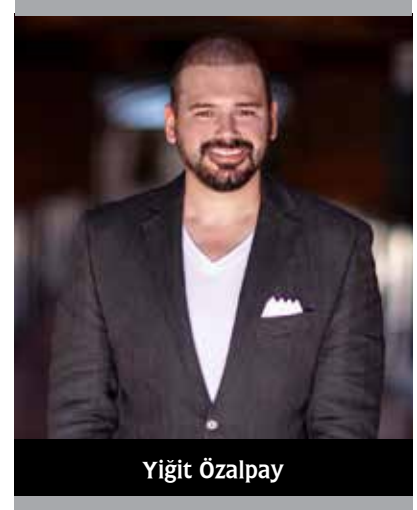
Deha Çun: CAELI'nin hikayesi nasıl başladı? Ülkemizde bulunan şarap evi ve konaklama tesisi olan diğer kurumlardan ayrışıyor-sunuz. Misafirlerinizin deneyimini farklı kılmada, başarılı şaraplarınızın ve eşsiz üretim tesisinizin yanı sıra kurumun muhteşem sanat eseri koleksiyonu ne kadar ilgi ve dikkat çekiyor? Şarap üretmek ve sanat eseri toplamak ayrı seçkin uğraş alanları; bunları keşitiren vizyonu çok merak ediyorum Yiğit Bey.

Yiğit Özalpay: Hikayemiz holding bünyesinde, yatırımcılarımızın Türk markası olarak dünyada rekabet edebilecek iyi bir Bordeaux şarabı yapmak için Türkiye'nin en uygun şarap üretim bölgesi ve lüks kategoride kusursuz bir bağ oteli alanı arama çalışmalarıyla 2002 yılında başlıyor. Bu süreçte ülkenin birçok farklı bölgesi araştırılıp analiz ediliyor. 2007 yılına geldiğimizde hem doğayla hem iklimiyle hem de tarihiyle

Deha Çun

bu büyüleyici özel bağcılık alanını, tarihi Gelibolu bölgesini keşfediyorlar. Üretim tesisimiz 2014 yılında, otelimiz ise Türkiye'nin ilk lüks şarap ve sanat oteli konseptiyle 2015 yılında misafirlerini ağırlamaya başladı. Bağlarımızda sürdürülebilirlik ilkesini benimseyerek doğadan aldığımızı yine doğaya veriyoruz. Şarap yapım sürecinin her adımının çevremizle uyumlu olmasını sağlıyoruz.

Yiğit Özalpay

Toplamda 12.500 metrekare alana sahip CAELI Winery, Türkiye'nin en modern şarap üretim tesislerinden biridir. Bir milyon litre üretim kapasitesine sahip şaraphanemizin modern mimari tasarımı kadar etkileyici bir iç alanı da olan şaraphane binasında, geleneksel ve çağdaş tekniklerin ideal birleşimiyle şato tipi bağcılık ile kaliteli şarap üretimi yapıyoruz.

Toplantılar ve etkinlikler düzenleyebileceğiniz CAELI oditoryumu ve toplantı salonumuz da mevcut. Belki de misafirlerimizin en çok tercih ettiği, üzümün mucizevi etkileriyle yapılan SPA CAELI by Caudalie uygulamaları, sanat koleksiyonu gezisi ile CAELI Winery gezisi ve ürün tadımı gibi birçok özel deneyimi misafirlerimize yaşıyoruz. HOTEL

CAELI, beş duyuya da hitap eden, her detayıyla düşünülmüş bir konsept otel.

DÇ: Pasentis Grubu'nun sahibi, koleksiyoner Ahmet Toksöz sanat eseri seçimlerinde nelere dikkat eder? Belli temaları, akımları veya renkleri gözlemlemek mümkün mü? Şirket, bir sanat danışmanıya

çalışıyor mu? Ya da, zevk ve kişisel ilgiler mi ön planda tutuluyor? Genellikle sergilenen eserler büyük koleksiyonun görünür parçasıdır; ileride bir müze ortamında koleksiyonun sanatseverlerle buluşma planı var mıdır? Ayrıca sormak isterim ki, genel müdürlük alanlarında sanat eserleri bulunmakta mıdır?

YÖ: Pasentis Yönetim Kurulu Başkanımız Ahmet Toksöz ve eşi Merve Toksöz gerçek sanat tutkunları ve sanatın paylaşarak değerinin artacağına inanmaktalar. Dolayısıyla sahip oldukları sanat eserlerini kendi yaşam alanlarında tutmaktansa herkesle paylaşmayı tercih ediyorlar. Daha fazla kişiye sergilemek için en uygun yer olarak CAELI'yi tercih ediyorlar, holding bünyesinde sunulan herhangi bir eser bulunmamaktadır.

Sanat eseri seçimlerinde belirli bir temaya ya da renge sadık kalınmıyor. Ya da bir danışman ile ilerlemiyoruz. Tüm eserler Ahmet Bey ve eşi Merve Hanım tarafından seçilip koleksiyona dahil ediliyor.

DÇ: Yiğit Bey, eserler günden güne çoğalıyordur diye düşünüyorum. Çünkü toplamak böyle bir şey, hem de konu sanat olunca... **Güncel olarak, bugün CAELI'de toplam kaç çağdaş sanat eseri bulunmakta?** Ülkemiz çağdaş sanatının gelişiminde yeri çok önemli olan genç sanatçıları koleksiyona dahil ederek destekleme konusuna nasıl bakıyorsunuz Pasentis Grubu olarak?

YÖ: Şu anda otelde bulunan koleksiyonumuzda 40 adet yerli ve yabancı birçok değerli sanatçının özel eserini konuklarımıza sergilemekteyiz. Her geçen gün de yeni eserleri otel koleksiyonumuza ekleyerek zenginleştirmekteyiz. Otelimizde

konaklayan tüm konuklarımıza her gün düzenlediğimiz sanat turları ile sanatçının ve eserinin hikayelerini anlatarak bu değerleri paylaşmaktayız. Şarap etiketlerimizde ve birçok detayda sanata yer vermekteyiz. Bunun yanı sıra hem bağcılık markamız hem de otel markamız ile genç sanatçılara ve sanata da farklı projeler ile destek veriyoruz.

HOTEL CAELI'nin her metrekaresinde sanatı hissedebilirsiniz aslında. Seçkin Pirim'in "Porta CAELI" eseriyle misafirlerimizi karşılıyor otelimiz. New Yorklu hiperrealist sanatçı Carole Feuerman, insan bedeni üzerine çalıştığı eserleriyle ünlü Koreli sanatçı Seo Young Deok gibi birçok eşsiz sanatçının çağdaş eserleri hem iç mekanda hem de keyifli vakit geçirebileceği-

niz heykel bahçesinde unutulmaz bir sanat yolculuğuna çıkarıyor.

DÇ: Otelinizin hizmetlerini deneyimleme fırsatı bulmuş biri olarak, **özellikle bahçe için alana göre bir eser seçimi olmuş mudur ya da sipariş üzerine yapılan?** Söylemeden geçemeyeceğim, genel olarak eserlerin küratöryel yerleşimi güzel. Bu kolay olmayan çalışmayı da mı kurum olarak kendiniz yapıyorsunuz?

YÖ: Alana göre bir eser seçimimiz olmuyor ya da bir küratör ile ilerlemiyoruz. Belirttiğim gibi Ahmet Bey ve eşi Merve Hanım sevdikleri eserleri alıp CAELI bünyesine dahil ediyorlar. Bizler de esere göre en uygun yeri belirliyor ve konumlandırıyoruz. Sonrasında eseri sanat

turumuza dahil edip tanıtımlarını gerçekleştiriyoruz.

Aslında sadece üç eser otele özel olarak yapıldı diyebiliriz. Biri ikonik olarak çoğu misafirimizin paylaşımlarında yer verdiği, bugün logomuz olarak da kullandığımız Seçkin Pirim'in "Porta CAELI" eseri, bir diğeri girişte otelin karşılama kısmında solda yer alan bağlarımızı ve oteli kroki açıdan temsil eden Şeyda Cesur'un eseri, son olarak da bahçede yer alan Ozan Oganer'in "Alice" adlı eseri.

Hem CAELI marka ismimiz hem şaraplarımızın isimleri ve hatta etiketlerimizin tasarımları bizim için çok değerli olan sanatçıların tesisimizde yer alan eserlerinden ilham alınarak yaratıldı.

“Hem CAELI marka ismimiz hem şaraplarımızın isimleri ve hatta etiketlerimizin tasarımları bizim için çok değerli olan sanatçıların tesisimizde yer alan eserlerinden ilham alınarak yaratıldı.”

Türkiye'nin en önemli heykel sanatçılarından biri olan Seçkin Pirim, HOTEL CAELI'nin muhteşem doğasında geçirdiği bir günün ardından hislerini şu şekilde ifade ediyor: “Kendimi cennette gibi hissediyorum.” Ve buradan aldığı ilhamla “Cennet Kapısı” anlamına gelen, logomuz olarak da kullandığımız Porta CAELI isimli etkileyici eseri tasarladı. Porta CAELI aynı zamanda bağlarımızın adını temsil ediyor. HOTEL CAELI'nin ev sahipliği yaptığı eserlerden sadece biri olan ve bağlılığın zorlu geçen ilk 100 yılını simgeleyen katmanlara sahip olan Porta CAELI'nin gölgesinde ise güneş 45 derecelik açıya geldiğinde ortaya çıkan bir şarap kadehi gizlidir. Bu eser bağlarımızın hemen önünde konumlanarak, tıpkı anlamı gibi cennetin kapılarını bu eşsiz

topraklara açarken marka ismimiz, ikon ürünümüz; Porta CAELI ve süper premium ürünlerimiz; Ament, Pacem ve Felici etiketlerine de ilham kaynağı oldu.

Yine benzer şekilde Porta Diverti serimizin etiketleri Ozan Oganer'e ait otelimizin bahçesinde sergilenen “Dream of Alice” sanat eserinden esinlenilerek dizayn edilmiştir. Cennetin kapısı açıldığında ilk tavşanlar ve çocukların içeri geçeceği, hatta tavşanların çocuklara kılavuzluk

edeceği düşünülen “Alice Harikalar Diyarında” hikayesinden yola çıkan etiket tasarımı eğlenceli ve akılda kalıcı bir dizayna sahip.

DÇ: CAELI markası olarak gelecekte yeni projeleriniz var mıdır?

YÖ: CAELI markası olarak en çok deneyimlere, aldığımız geri dönüşlere ve bulunduğumuz coğrafyaya değer veriyoruz. Bölgede farklı aktiviteler ile misafirlerimizin deneyimlerini zenginleştirmek için çalışmaktayız. Otel markamızı uluslararası butik bir zincire dönüştürmek için önemli planlarımız var. Şarap tarafında da küreselde de gelişim planlarımız tüm hızıyla devam ediyor. Tüm bunlara ek olarak yakın zamanda NFT projemizi de duyuracak olduğumuzun haberini buradan verebilirim.

Kurumdan güncel haberler de içeren bu keyifli röportaj için Yiğit Bey'e Kurumsal Yatırımcı Dergisi ve okurları adına teşekkür ediyorum. Sevdiğim başarılı kurumu, detaylı şekilde sizlerle paylaşmaya çalıştım. Umuyorum, bu değerli konseptte dair merak ve heyecan yaratabilmişizdir.

Avrupa Yatırım Fonları Sektörü 2021 Görünümü

- UCITS ve AIFs net varlıkları 2021 yılında %16,7 büyüyerek 21.9 trilyon Euro düzeyine yükseldi.
- UCITS fonlara net para girişi 796 milyar Euro ile tarihinin en yüksek seviyesinde gerçekleşirken, AIF fonlara net giriş ise önceki yılki 177 milyar Euro seviyesinden 2021 sonu itibariyle 67 milyar Euro'ya geriledi.

Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) tarafından yayınlanan 2021 yılı dördüncü çeyrek istatistiklerine göre, küresel hisse senedi piyasalarında güçlü performans ve para girişine bağlı olarak 2021 yılında UCITS ve AIF fonların toplam net varlık büyüklüğü yüzde 16,7 artışla 21.9 trilyon Euro'ya yükseldi.

Rapora göre, 2021 yıl sonu itibariyle fon piyasasında görünüm şöyleydi:

► UCITS net varlıkları %19,3 artarken, AIF'lerin net varlıkları %12,5 büyüdü.

► UCITS ve AIF net satışları 2020 yılındaki 649 milyar Euro seviyesinden 2021 sonu itibariyle toplam 863 milyar Euro oldu. UCITS fonlara net para girişi 796 milyar Euro ile tarihinin en yüksek seviyesinde gerçekleşirken, AIF fonlara net giriş ise önceki yılki 177 milyar Euro seviyesinden 2021 sonu itibariyle 67 milyar Euro'ya geriledi. Bu sonuç büyük ölçüde Hollanda'nın bazı emeklilik fonlarını portföyünü AIF yapısı içinde yönetmeyi durdurmasından kaynaklandı.

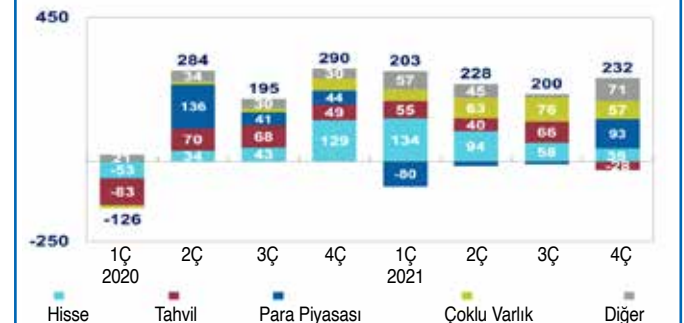
► UCITS hisse senedi fonlarının rekor net satışları 2021 yılında 397 milyar Euro'ya yükselerek önceki 2017 rekorunun (163 milyar Euro) oldukça üzerine çıktı. Bu rekor net girişler, güçlü ekonomik büyüme ve yükselen borsalara bağlı olarak oluşan sürekli yatırımcı güveniyle kaydedildi.

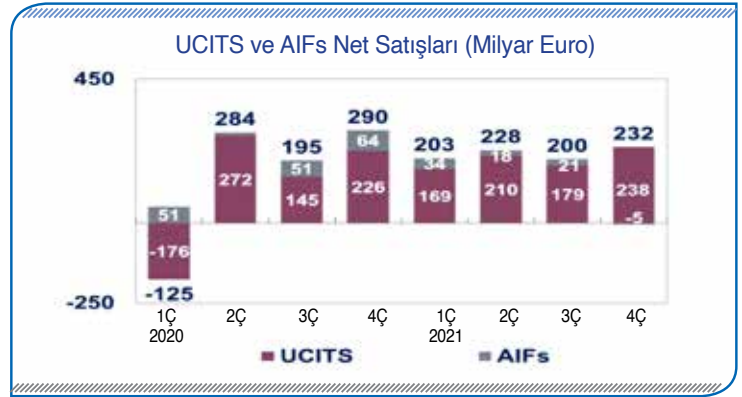
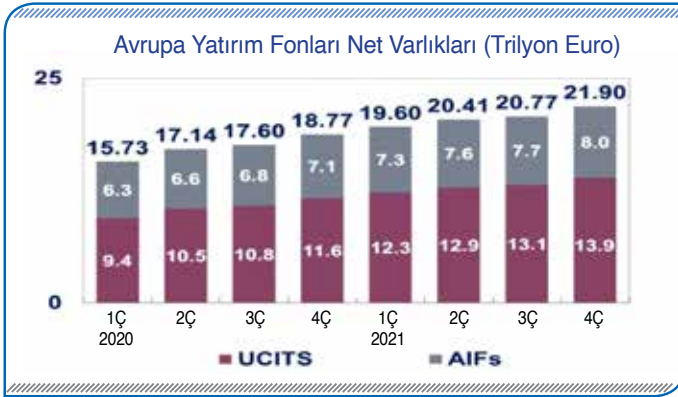
► UCITS tahvil ve çoklu varlık fonlarının net satışları, 2020 yılında 84 milyar Euro iken, 181 milyar Euro'ya ulaştı. UCITS

çoklu varlık fonları, 2020 yılında 29 milyar Euro net girişe kıyasla 194 milyar Euro net para girişi olarak yatırımcılar tarafından tekrar tercih edilmeye başlandı.

► Para piyasası fonlarına yönelik yatırımcı talebinde ise keskin düşüş yaşandı. Para piyasası fonları, 2020 yılında 222 milyar Euro'luk net girişlere kıyasla 11 milyar Euro'luk net çıkış kaydetti. Yatırımcılar 2021'de tam risk olarak, uzun vadeli fonları düşük getirili para piyasası fonlarına tercih ettiler.

Fon Türüne Göre Net Satışlar (Milyar Euro)

UCITS ve AIFs Toplam Net Varlıklar, Net Satışlar ve Fon Sayıları, 2021 4Ç - Milyon Euro

	2021 4Ç sonu Net Varlıklar			2021 4Ç Net Satışlar			2021 4Ç sonu Yatırım Fonu Sayıları		
	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs
Avusturya	229,500.1	105,956.9	123,543.3	3,542.8	3,089.4	453.4	1,979	898	1,081
Belçika	210,300.1	199,644.5	10,655.6				706	675	31
Bulgaristan	1,295.8	1,224.3	71.5	92.8	58.9	33.8	132	127	5
Hırvatistan	3,516.4	2,862.4	654.1	-17.1	-17.1		127	93	34
Kıbrıs	7,685.0	478.0	7,207.0	397.0		397.0	443	32	411
Çek Cum.	18,278.1	16,176.2	2,101.9	549.9	468.8	81.1	190	179	11
Danimarka	366,984.0	186,506.1	180,477.9	-632.8	3,451.1	-4,084.0	933	553	380
Finlandiya	158,960.1	139,595.7	19,364.4	1,310.8	894.6	416.2	484	380	104
Fransa	2,231,487.0	936,043.0	1,295,444.0	25,900.0	19,800.0	6,100.0	10,915	2,984	7,931
Almanya	2,912,610.7	527,628.7	2,384,982.0	33,001.8	7,142.6	25,859.2	7,438	2,606	4,832
Yunanistan	11,989.7	8,101.9	3,887.8	254.5	254.5		233	226	7
Macaristan	21,288.6	1,547.5	19,741.1	868.9	14.9	854.0	559	34	525
İrlanda	4,067,836.0	3,095,760.0	972,076.0	127,247.0	95,398.0	31,849.0	8,363	5,076	3,287
İtalya	358,333.2	258,454.6	99,878.6	3,293.4	2,913.3	380.1	2,155	1,155	1,000
Lihtenştayn	67,977.1	32,925.6	35,051.5	1,171.0	91.9	1,079.2	2,212	1,024	1,188
Lüksemburg	5,859,485.0	4,924,510.0	934,975.0	93,088.0	78,381.0	14,707.0	14,445	10,142	4,303
Malta	20,457.8	3,374.2	17,083.6	666.0	44.4	621.6	595	117	478
Hollanda	1,036,099.0	47,773.0	988,326.0	-85,116.0	-793.0	-84,323.0	1,500	82	1,418
Norveç	181,095.0	181,095.0		3,386.2	3,386.2		836	836	
Polonya	65,629.7	27,296.4	38,333.3	-1,980.6	-1,695.5	-285.1	1,121	303	818
Portekiz	30,960.7	18,920.2	12,040.5	1,135.8	1,101.9	33.9	361	144	217
Romanya	9,853.4	4,546.0	5,307.3	-68.1	-67.0	-1.1	120	86	34
Slovakya	9,419.7	6,729.6	2,690.1	377.5	275.7	101.8	96	68	28
Slovenya	4,662.5	4,321.3	341.2	150.7	150.7		139	79	60
İspanya	347,107.0	303,961.0	43,146.0	5,594.0	6,507.0	-913.0	2,868	2,459	409
İsveç	610,384.2	579,782.7	30,601.5	7,833.9	7,428.9	405.0	666	559	107
İsviçre	892,261.4	718,376.6	173,884.8	5,732.1	4,444.2	1,287.9	1,195	1,008	187
Türkiye	27,905.4	18,014.3	9,891.1	1,606.0	1,484.3	121.6	1,014	795	219
İngiltere	2,135,500.2	1,538,678.9	596,821.3	2,935.1	3,404.2	-469.1	3,387	2,320	1,067
Avrupa	21,898,862.9	13,890,284.5	8,008,578.3	232,320.5	237,613.9	-5,293.4	65,212	35,040	30,172

Dünya Yatırım Fonlarında 2021 4. Çeyrek Görünümü

- *Küresel yatırım fonlarının net varlıkları 2021 yılı 4. Çeyrekte %6,4 büyüyerek 67.3 trilyon Euro'ya yükseldi. Toplam fon varlıklarının %44.9'u hisse senedi fonlarına yatırılmış durumdaydı.*
- *Fonlara net para girişi ise 1 trilyon Euro'yu aştı.*

Uluslararası Yatırım Fonları Birliği (IIFA) için Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) ve ABD Investment Company Institute (ICI) tarafından derlenen ve 46 ülkeyi kapsayan 2021 yılı 4. çeyrek dönem istatistiklerine göre, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon varlıkları, dördüncü çeyrek 2021'de 67.3 trilyon Euro'ya yükseldi. Dünya çapındaki yatırım fonlarının net varlıkları Euro bazında %6,4 artarken, dolar bazında ise %3,9 artışla 76.3 trilyon Dolar düzeyinde gerçekleşti.

Başlıca gelişmeler şu şekilde özetlenebilir:

- Dünya çapında hisse senedi fonu varlıkları, 2021'in 4. çeyreğinin sonunda yüzde 7,9 artarak 30,2 trilyon Euro'ya yükseldi. Tahvil fonu varlıkları yüzde 2,8 artışla 12,5 trilyon Euro oldu. Çoklu varlık fonları yüzde 5,5 artarak 11,4 trilyon Euro'ya ulaştı. Para piyasası fonları yüzde 6 artarak 7,8 trilyon Euro oldu.
- Dördüncü çeyrek sonunda, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon net varlıklarının yüzde 44,9'u hisse senedi fonlarındaydı. Tahvil fonlarının payı yüzde 18,5 iken, çoklu varlık fonlarının payı ise yüzde 16,9 oldu. Para piyasası fonu varlıkları, dünya toplamının yüzde 11,6'sını temsil ediyordu.
- Yatırım fonu net varlıklarının dünya çapındaki dağılımına bakıldığında, ABD ve Avrupa sırasıyla yüzde 49

ve yüzde 31,4 ile dünya pazarındaki en büyük paylara sahipti. Çin (%4,6), Avustralya (%3,4), Kanada (%3,3), Japonya (%3,2), Brezilya (%2,5), Güney Kore (%0,9), Hindistan (% 0,7) ve Güney Afrika (% 0,3) bu sırayı takip etti.

- Beş Avrupa ülkesi dünyanın en büyük 10 fon yerleşimi arasında yer aldı: Lüksemburg (dünya çapındaki yatırım fonu varlıklarının yüzde 8,7'siyle), İrlanda (%6), Almanya (%4,1), Fransa (%3,3) ve İngiltere (%3,2).

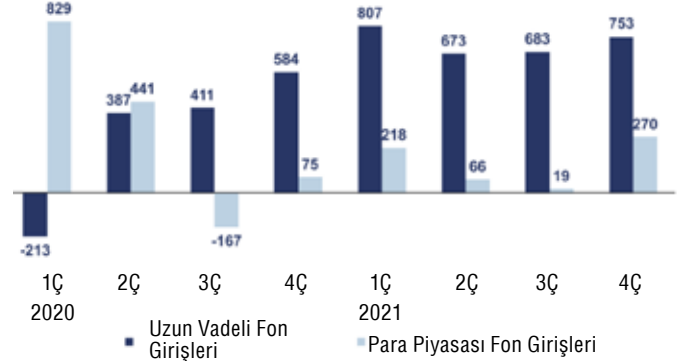
Net Satışlar

- Dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fonların net satışları, 2021'in 3. çeyreğinde 702 milyar Euro iken, 4. çeyrekte 1,023 milyar Euro'ya yükseldi. Uzun vadeli fonlar, 2021'in 3. çeyreğindeki 683 milyar Euro'dan 753 milyar Euro'ya yükselen net giriş kaydetti. Para piyasası fonlarının net satışları, 2021'in 3. çeyreğindeki 19 milyar Euro'ya kıyasla 270 milyar Euro'ya yükseldi.
- Küresel olarak, hisse senedi fonları 2021'in 3. çeyreğindeki 198 milyar Euro'ya kıyasla 271 milyar Euro net giriş kaydetti. Tahvil fonları, 2021'in 3. çeyreğindeki 287 milyar Euro'dan 206 milyar Euro'ya gerileyen net giriş kaydetti. Çoklu varlık fonlarına net giriş 2021'in 3. çeyreğindeki 166 milyar Euro'dan 4. çeyrekte 168 milyar Euro'ya yükseldi.

Düzenlenmiş Açık-Uçlu Fonlar Küresel Varlıkları (Trilyon Euro, çeyrek sonu)

Küresel Uzun Vadeli ve Para Piyasası Fonları Girişi Milyar Euro

PORTFÖY YÖNETİCİLERİ VE ANALİSTLERİN TERCİHİ “FİNNET ANALİZ EXPERT”

Türkiye Sermaye piyasalarında işlem gören tüm yatırım araçlarının detaylı, geçmiş ve güncel veri setlerinin, 2000’den fazla fonksiyon aracılığıyla hızlı ve excel tabanlı kullanımını sağlayan araştırma ve analiz yazılımıdır.

- Hx** Hisse Expert
- Fe** Fon Expert
- Te** Tahvil Expert
- Ve** Viop Expert

- Me** Makro Expert
- He** Haber Expert
- Ek** Emtia-Kur Expert
- Ve** Varant Expert

* Pay, Yatırım ve Emeklilik Fonları, Sabit Getirili Varlıklar, Vadeli İşlem ve Opsiyonlar, Makroekonomik veriler, Borsa İstanbul’da Finansal Varlıkları İşlem Gören Tüm Firmalar, Bankalar, Yatırım Kuruluşları, Portföy Yönetim Firmaları, Tahvil ve Finansal Varlık İhraç Eden Firmaların finansal verileri ve daha fazlası...

Emtia Fiyatları Üzerine...

Ticarete konu olabilecek, petrol, doğalgaz, altın, gümüş, bakır, şeker, kakao, pamuk ve buğday gibi mal ve ürünlere "emtia" adı verilir. Bu mal ve ürünlerin alış ve satışının gerçekleştiği piyasaya da "emtia borsası" denir. Emtia çeşitleri tarım ve hayvancılık, metal, endüstriyel ve enerji olarak dört temel kategoriye ayrılır.

Her emtianın işlem hacmi birbirinden farklıdır. İşlem hacimini, yatırımcıların arz ve talep tercihleri belirler. Piyasalarda işlem gören emtialar, makroekonomik, politik ve sosyal değişkenlerden etkilendiği için, küresel çapta yaşanan enflasyon oranlarını, ülkelerin ekonomi politikalarını, özellikle de ABD Merkez Bankası'nın faiz kararlarını ve küresel ekonomilerin durumunu yakından takip etmek gerekir. Emtia fiyatlarında emsalsiz yükselişler ve düşüşler küresel ekonominin bir gerçeği haline geldi. Emtialardaki fiyat dalgalanmaları, ekonomistler, yatırımcılar, politika yapıcılar ve hatta hanehalkları için önemli bir endişe kaynağı olabiliyor, çünkü emtia üreticisi ülkeler bu oynaklıktan oldukça etkileniyor.

Küresel pandemi, ekonomiler üzerinde benzeri görülmemiş bir şok yarattı; 2009 finansal krizin etkilerini de aşarak derin bir küresel durgunluğa yol açtı. 2020 yılında emtia fiyatları son yılların en düşük seviyelerine geriledi ancak her emtia grubu üzerindeki etki aynı olmadı. Enerji fiyatlarındaki düşüş, gıda ve metal fiyatlarından daha yüksek oldu. Bir ayı aşkın süredir yaşanan Rusya-Ukrayna krizi, her iki ülkenin de ihracatçısı olduğu tarım, metal, endüstriyel ve enerji gruplarındaki emtia fiyatlarını rekor seviyelere taşıdı. ABD Merkez

Bankası'nın Mart ayında şahinleşen duruşu emtia fiyatlarını frenleyen sebeplerden biri oldu.

Savaşın uzamasıyla birlikte küresel çapta arz yönlü enflasyona ek olarak tedarik zincirlerinin işleyişinin daha da bozulmasının piyasaları olumsuz etkileyeceğine yönelik kaygıların gölgesinde, önümüzdeki dönemde

emtia fiyatlarında oynaklığın devam etmesi ve yükseliş trendinin sürmesi bekleniyor.

Rasyonet'in finansal ve ekonomik veri analiz platformu EquityRT'den, belli başlı emtia fiyatlarını ve platform üzerinden erişilebilen Trading Economics çeyreklik tahminlerini derledik:

Seçili Emtia Fiyatları (08/04/2019=100)

Seçili Emtiaların Fiyat Değişimi (%)

Emtia	Birim	Kapanış Fiyatı	Günlük	Haftalık	Aylık	YBB	Yıllık
Enerji							
Doğal Gaz	USD/MMBtu	6.03	-0.05	7.56	20.20	61.64	145.48
Ham Petrol	USD/Bbl	96.2	-5.62	-10.75	-14.16	28.51	62.19
Brent Petrol	USD/Bbl	101.1	-5.22	-9.31	-11.61	30.67	61.09
Kaionifer Yakıtı	USD/Gal	3.3	-3.55	-3.23	-6.39	44.91	86.46
Kömür	USD/T	286.5	1.96	10.19	-31.58	68.93	215.29
Metaller							
Altın	USD/t oz	1,925.5	0.09	-0.39	-2.18	5.31	10.43
Gümüş	USD/t oz	24.4	0.49	-1.67	-4.82	4.99	-2.94
Bakır	USD/Lbs	4.7	-0.51	-0.13	-3.35	6.05	14.71
Çelik	CNY/T	5,115.0	0.00	1.83	2.61	12.47	2.30
Demir Cehveri	USD/T	154.0	0.00	2.67	-1.28	32.76	-8.06
Tarımsal Ürünler							
Mısır	Usd/BU	756.5	-0.43	2.51	0.00	27.52	36.49
Kakao	USD/T	2,549.0	0.59	-3.85	-1.28	1.15	5.94
Pamuk	Usd/Lbs	135.7	-1.34	-2.97	12.61	20.51	71.28
Kahve	Usd/Lbs	227.6	-1.60	2.59	1.54	0.66	79.42
Pirinç	USD/cwt	15.9	-0.81	-0.06	-3.58	7.07	21.13
Buğday	Usd/Bu	1,040.8	-0.45	1.74	-11.44	35.03	69.09
Endüstriyel Ürünler							
Aluminyum	USD/T	3,441.0	-0.69	-3.10	-10.60	22.56	52.58
Nikel	USD/T	33,469.0	0.49	1.63	13.04	60.29	100.52
Paladyum	Usd/Lbs	2,197.5	-1.82	-3.03	-26.81	16.13	-18.15
Magnezyum	CNY/T	41,250.0	-0.60	-0.60	-5.17	-17.50	152.29
Çinko	USD/T	4,274.0	-0.52	3.01	5.50	20.94	50.97

Veri tarihi 06.04.2022

Seçili Emtiaların Çeyreklik Fiyat Beklentileri (%)							
Emtia	Birim	Kapanış Fiyatı	2022/06	2022/09	2022/12	2023/03	Grafik
Enerji							
Doğal Gaz	USD/MMBtu	6.03	6.00	6.29	6.60	6.92	
Ham Petrol	USD/Bbl	96.2	102.62	106.07	109.64	113.35	
Brent Petrol	USD/Bbl	101.1	108.05	111.53	115.12	118.83	
Kalorifer Yakıtı	USD/Gal	3.3	3.55	3.68	3.81	3.95	
Kömür	USD/T	286.5	274.46	291.12	308.79	327.53	
Metaller							
Altın	USD/t oz	1,925.5	1,945.36	1,966.33	1,987.70	2,009.06	
Gümüş	USD/t oz	24.4	24.17	23.73	23.30	22.88	
Bakır	USD/Lbs	4.7	4.78	4.87	4.97	5.07	
Çelik	CNY/T	5,115.0	5,232.65	5,352.85	5,476.12	5,601.95	
Demir Cehveri	USD/T	154.0	148.21	142.63	137.28	132.12	
Tarımsal Ürünler							
Mısır	USD/BU	756.5	755.29	777.16	799.69	822.89	
Kakao	USD/T	2,549.0	2,655.66	2,713.62	2,772.61	2,833.17	
Pamuk	USD/Lbs	135.7	137.52	140.56	143.67	146.85	
Kahve	USD/Lbs	227.6	234.96	241.88	248.98	256.30	
Pirinç	USD/cwt	15.9	16.25	16.49	16.75	17.00	
Buğday	USD/Bu	1,040.8	1,015.75	1,048.23	1,081.79	1,116.43	
Endüstriyel Ürünler							
Alüminyum	USD/T	3,441.0	3,530.39	3,612.50	3,696.68	3,782.93	
Nikel	USD/T	33,469.0	35,017.36	36,914.05	38,917.04	41,026.32	
Paladyum	USD/Lbs	2,197.5	2,191.81	2,110.32	2,031.78	1,956.20	
Magnezyum	CNY/T	41,250.0	43,558.40	45,720.55	47,986.45	50,368.55	
Çinko	USD/T	4,274.0	4,428.82	4,520.37	4,614.09	4,709.55	

Veri tarihi 06.04.2022

 EquityRT

TÜRKİYE EKONOMİK GÖSTERGELERİ VE FAZLASI...

 EquityRT

- KÜRESEL MAKRO VERİLER
- ÇEYREKLİK TAHMİNLER
- EKONOMİK VERİ TAKVİMİ
- EXCEL ADD-IN

Bilgi için: info@rasyonet.com

EquityRT Finansal Analiz Platformu bir Rasyonet ürünüdür.

FON TRENDLERİ 2022 1. ÇEYREK

Pay Piyasasında Yerli Fonların Alım Satım İşlem Hacmi

Tarih		Alım	Satım
01/01/2021-31/03/2022	İşlem Hacmi	321.761.484.648	312.406.771.484
	İşlem Hacmi Toplam	9.869.722.435.594	9.869.722.435.594
	Oran	3,26%	3,17%
01/01/2022-31/03/2022	İşlem Hacmi	87.029.292.440	83.234.057.912
	İşlem Hacmi Toplam	2.424.466.252.770	2.424.466.252.770
	Oran	3,59%	3,43%

Fon Türü ve Yaş Grubu Bazında Yatırımcı Sayıları ve Portföy Değerleri (31.03.2022)

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	0-19	44.512.596	5.021
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	20-29	357.853.801	43.286
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	30-39	1.716.344.549	144.428
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	40-49	4.930.099.994	246.083
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	50-59	6.857.600.301	243.606
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	60-69	5.889.996.440	198.394
31.03.2022	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSIYE FONU	70+	6.589.244.484	157.410
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	0-19	24.082.414	2.289
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	20-29	285.943.172	11.677
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	30-39	956.945.805	25.526
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	40-49	2.517.657.814	37.465
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	50-59	3.406.910.284	30.948
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	60-69	2.944.321.620	20.056
31.03.2022	DEĞİŞKEN ŞEMSIYE FONU	70+	3.532.025.643	14.881
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	0-19	35.801.527	707
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	20-29	399.512.447	11.326
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	30-39	1.608.486.033	25.835
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	40-49	4.597.179.595	34.862
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	50-59	6.276.348.769	26.120
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	60-69	5.821.738.346	14.486
31.03.2022	FON SEPETİ ŞEMSIYE FONU	70+	5.024.253.979	9.138
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	0-19	39.574.282	1
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	20-29	209.504.821	5
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	30-39	638.151.171	33
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	40-49	675.529.649	55
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	50-59	1.529.123.821	48

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	60-69	882.046.243	33
31.03.2022	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	70+	211.162.694	40
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	20-29	76.984.848	40
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	30-39	767.486.239	178
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	40-49	2.461.194.493	222
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	50-59	1.925.137.315	187
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	60-69	562.126.108	55
31.03.2022	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	70+	125.553.927	21
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	0-19	35.895.239	1.311
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	20-29	476.078.763	22.577
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	30-39	1.941.266.691	43.626
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	40-49	3.923.283.948	45.767
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	50-59	4.512.619.654	29.037
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	60-69	3.316.200.463	14.857
31.03.2022	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	70+	2.542.788.412	7.690
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	0-19	476.895.585	122.927
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	20-29	176.828.043	45.299
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	30-39	486.091.583	42.624
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	40-49	871.418.581	51.981
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	50-59	906.848.024	38.224
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	60-69	633.242.874	18.841
31.03.2022	KARMA ŞEMSİYE FON	70+	367.194.822	6.433
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	0-19	13.984.552	1.554
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	20-29	351.696.881	20.330
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	30-39	1.039.956.931	48.023
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	40-49	2.014.097.463	54.304
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	50-59	1.699.785.428	47.492
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	60-69	722.467.018	38.480
31.03.2022	KATILIM ŞEMSİYE FONU	70+	348.301.922	19.460
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	0-19	18.022.593	625
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	20-29	109.432.870	7.509
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	30-39	479.305.487	17.945
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	40-49	1.676.031.968	29.035
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	50-59	2.182.769.263	22.026
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	60-69	1.570.148.579	11.514
31.03.2022	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	70+	1.635.043.671	6.469
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	0-19	443.191	11
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	20-29	4.687.847	319
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	30-39	33.997.175	864
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	40-49	88.535.613	1.172
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	50-59	167.753.206	1.098
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	60-69	154.040.558	797
31.03.2022	KORUMALI ŞEMSİYE FON	70+	285.870.564	697
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	0-19	59.849.392	7.236
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	20-29	847.949.779	96.694
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30-39	3.309.424.899	260.752
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	40-49	9.370.813.327	383.311
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	50-59	9.674.047.030	356.158
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	60-69	6.330.134.660	274.093
31.03.2022	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	70+	4.404.539.929	163.842
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	0-19	151.504.308	65
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	20-29	1.886.655.807	572
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	30-39	6.508.907.327	1.930
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	40-49	13.385.111.858	5.425
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	50-59	23.727.237.829	6.575
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	60-69	21.439.742.227	5.478
31.03.2022	SERBEST ŞEMSİYE FON	70+	20.170.409.447	4.135

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Nakit Akışı

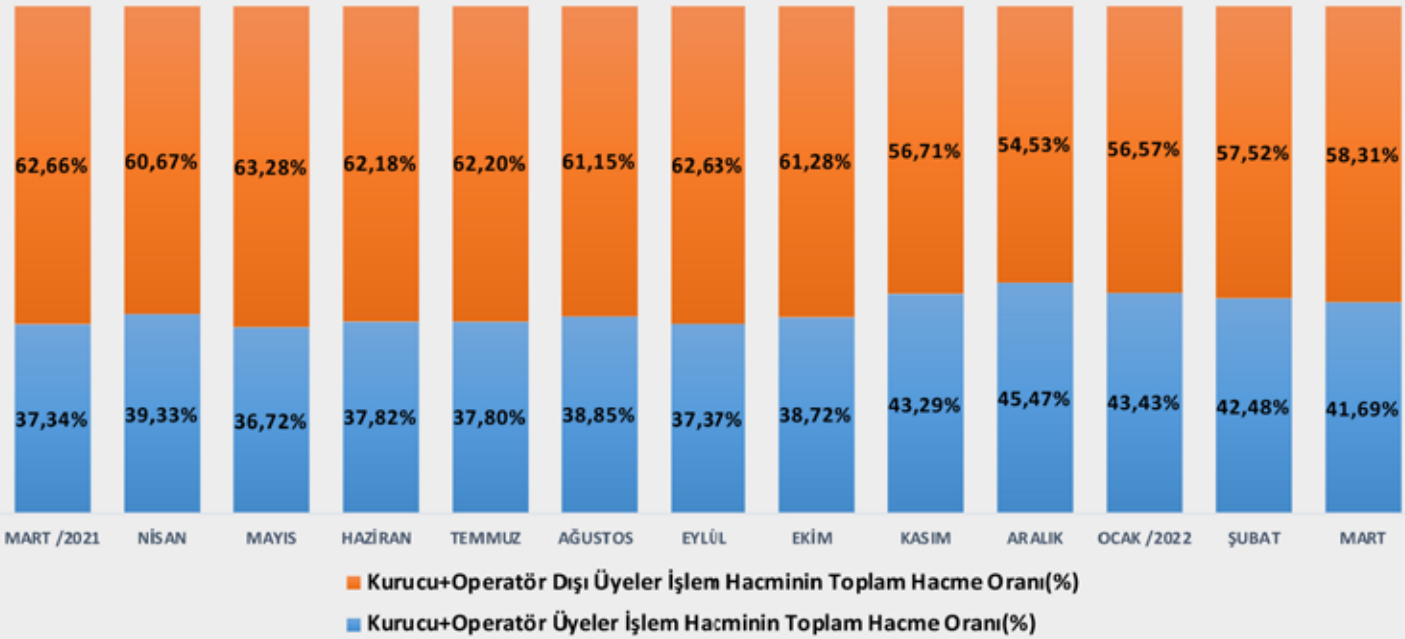
YIL/AY	KIYMET TİPİ AÇIKLAMASI	DÖNEM BAŞI FON SAYISI	DÖNEM BAŞI FON ADEDİ	DÖNEM BAŞI FON TUTARI	FON ADET DEĞİŞİM	FON NAKİT AKIŞ	DÖNEM SONU FON SAYISI	DÖNEM SONU FON ADEDİ	DÖNEM SONU FON TUTARI
202201	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202201	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	70	306.060.491.829	35.547.102.318	-17.782.898.903	-209.271.694	71	288.277.592.926	36.017.552.448
202201	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	75	112.787.934.386	24.398.483.197	-1.781.326.110	-454.618.207	76	111.006.608.276	23.882.133.112
202201	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	13	58.613.453.259	8.103.794.324	-237.865.547	-21.266.887	13	58.375.587.713	7.999.654.878
202201	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	38	100.006.848.134	26.374.513.426	-1.687.413.377	-961.825.534	39	98.319.434.757	25.454.282.617
202201	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	40	315.241.591.043	40.748.908.973	-6.641.487.860	-2.769.295.114	41	308.600.103.183	38.445.265.718
202201	KATILIM ŞEMSİYE FONU	36	23.410.408.260	8.409.758.608	-499.732.162	-93.511.140	36	22.910.676.098	8.409.446.965
202201	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	84	146.672.615.974	17.415.318.217	-4.657.015.328	-679.682.384	85	142.015.600.646	17.022.097.157
202201	SERBEST ŞEMSİYE FON	396	249.816.635.603	101.487.642.481	-18.856.429.022	4.177.632.682	415	230.960.206.581	106.813.359.297
202201	KORUMALI ŞEMSİYE FON	17	761.882.000	808.836.436	-64.649.780	-66.192.066	15	697.232.220	744.547.061
202201	KARMA ŞEMSİYE FON	9	3.796.408.321	4.895.988.898	-170.963.187	-437.234.196	10	3.625.445.134	4.223.232.388
202201	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.614	26.128.231	0	0	9	47.614	27.292.443
202201	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	92	7.041.571.928	16.211.205.907	252.890.435	403.374.627	98	7.294.462.363	17.035.105.714
202201	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	76	6.074.048.261	14.294.044.797	12.275.277	399.349.935	77	6.086.323.538	15.334.104.667
202202	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202202	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	71	288.277.592.926	36.017.552.448	-7.890.757.457	-420.439.565	71	280.386.835.468	36.538.472.462
202202	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	76	111.006.608.276	23.882.133.112	-1.553.925.889	-278.598.404	80	109.452.682.387	23.006.282.493
202202	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	13	58.375.587.713	7.999.654.878	115.953.760	-28.440.024	13	58.491.541.473	8.675.190.247
202202	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	39	98.319.434.757	25.454.282.617	3.746.893.249	-350.305.126	40	102.066.328.006	25.785.636.652
202202	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	41	308.600.103.183	38.445.265.718	30.971.428.200	3.505.880.325	42	339.571.531.383	42.453.514.969
202202	KATILIM ŞEMSİYE FONU	36	22.910.676.098	8.409.446.965	1.010.828.421	-58.560.246	36	23.921.504.519	8.541.812.558
202202	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	85	142.015.600.646	17.022.097.157	5.475.487.008	13.268.159	86	147.491.087.654	17.169.023.511
202202	SERBEST ŞEMSİYE FON	415	230.960.206.581	106.813.391.795	-6.715.141.593	5.907.282.154	432	224.245.064.988	114.487.540.804
202202	KORUMALI ŞEMSİYE FON	15	697.232.220	744.547.061	-18.100.090	-18.948.430	15	679.132.130	731.078.362
202202	KARMA ŞEMSİYE FON	10	3.625.445.134	4.223.232.388	-96.030.898	-192.196.483	10	3.529.414.236	4.143.708.031
202202	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.614	27.292.443	0	0	9	47.614	28.166.252
202202	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	98	7.294.462.363	17.035.105.714	1.067.268.385	1.447.734.026	102	8.361.730.748	18.723.630.053
202202	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	77	6.086.323.538	15.334.104.667	4.391.316	-103.425.889	78	6.090.714.854	15.523.054.820
202203	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202203	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	71	280.386.835.468	36.538.472.462	-314.693.372	1.426.304.413	72	280.072.142.097	39.525.548.964
202203	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	80	109.452.682.387	23.006.282.493	372.639.761	3.016.830	81	109.825.322.148	25.615.619.052
202203	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	13	58.491.541.473	8.675.190.247	3.811.201.042	595.047.394	13	62.302.742.515	9.950.226.814
202203	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	40	102.066.328.006	25.785.636.652	-141.744.791	44.349.576	42	101.924.583.215	27.768.465.311
202203	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	42	339.571.531.383	42.453.514.969	15.135.468.764	3.819.315.353	42	354.707.000.147	46.867.727.199
202203	KATILIM ŞEMSİYE FONU	36	23.921.504.519	8.541.812.558	2.573.028.226	1.235.965.353	36	26.494.532.745	10.001.290.163
202203	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	86	147.491.087.654	17.169.023.511	2.205.849.748	195.880.639	90	149.696.937.402	18.464.444.171
202203	SERBEST ŞEMSİYE FON	432	224.245.064.988	114.487.540.804	-4.162.764.586	5.089.623.741	446	220.082.300.402	128.741.631.646
202203	KORUMALI ŞEMSİYE FON	15	679.132.130	731.078.362	-12.915.560	-13.905.885	15	666.216.570	738.439.657
202203	KARMA ŞEMSİYE FON	10	3.529.414.236	4.143.708.031	82.634.389	-6.617.224	10	3.612.048.625	4.497.310.900
202203	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.614	28.166.252	-474	-371.233	9	47.139	28.076.509
202203	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	102	8.361.730.748	18.723.630.053	264.038.236	698.376.869	112	8.625.768.984	21.129.587.215
202203	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	78	6.090.714.854	15.523.054.820	-53.034.054	-93.478.209	79	6.037.680.801	15.808.371.254

Kurucu Operatör Üye Dağılımı*

Kurucu+Operatör ve Diğer Üyelerin İşlem Hacim ve Oranları

Dönem	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Toplam İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)
MART /2021	7.086.635.833,11	11.891.004.291,07	18.977.640.124,18	37,34%	62,66%
NİSAN	4.514.094.981,12	6.964.015.659,49	11.478.110.640,61	39,33%	60,67%
MAYIS	3.727.087.323,69	6.422.481.796,31	10.149.569.120,00	36,72%	63,28%
HAZİRAN	4.965.844.335,87	8.166.033.156,73	13.131.877.492,60	37,82%	62,18%
TEMMUZ	3.531.689.655,16	5.811.310.722,35	9.343.000.377,51	37,80%	62,20%
AĞUSTOS	4.148.242.927,61	6.528.198.366,64	10.676.441.294,25	38,85%	61,15%
EYLÜL	5.288.757.706,07	8.864.399.409,81	14.153.157.115,88	37,37%	62,63%
EKİM	6.393.022.107,72	10.118.386.315,39	16.511.408.423,11	38,72%	61,28%
KASIM	16.427.705.182,08	21.524.084.936,82	37.951.790.118,90	43,29%	56,71%
ARALIK	25.869.952.014,83	31.021.293.668,39	56.891.245.683,22	45,47%	54,53%
OCAK /2022	10.067.899.607,37	13.114.203.115,54	23.182.102.722,91	43,43%	56,57%
ŞUBAT	8.244.569.222,41	11.161.296.353,86	19.405.865.576,28	42,48%	57,52%
MART	13.448.901.984,69	18.809.636.720,11	32.258.538.704,79	41,69%	58,31%
TOPLAM	113.714.402.881,74	160.396.344.512,50	274.110.747.394,24	41,48%	58,52%

İşlem Hacminin Kurucu+Operatör ve Diğer Üyeler Arasında Dağılımı (%)

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2022 1.ÇEYREK

Yatırım Fonlarında Büyüme

	Aralık 21		Mart 22		Değişim	Aralık 21		Mart 22	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			%	İlk Pazar Payı		Son Pazar Payı
Yatırım ve Alternatif Fonlar	Borçlanma Araçları	35.465.618.392,73	39.331.738.876,39	10,90	6,47		6,23		
	Fon Sepeti Fonları	26.131.695.284,64	27.616.236.675,15	5,68	4,77	4,38			
	Hisse Senedi	23.988.728.067,96	25.242.430.173,40	5,23	4,38	4,00			
	Karma & Değişken Fonlar	21.992.198.730,08	22.584.783.251,10	2,69	4,01	3,58			
	Katılım Fonları	8.863.064.419,18	10.598.806.837,49	19,58	1,62	1,68			
	Kıymetli Madenler	8.060.645.180,56	9.863.230.882,25	22,36	1,47	1,56			
	Para Piyasası	40.672.790.051,49	46.998.338.052,73	15,55	7,42	7,45			
	Şemsiye Fonlar	810.991.652,31	739.039.088,89	-8,87	0,15	0,12			
	Borsa Yatırım Fonları	7.091.492.271,46	8.400.263.619,80	18,46	1,29	1,33			
	Serbest Fonlar	100.954.340.327,59	127.837.698.143,77	26,63	18,41	20,25			
	Gayrimenkul Yatırım Fonları	14.812.236.907,88	16.073.489.882,34	8,51	2,70	2,55			
	Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	15.387.921.836,19	19.782.263.229,94	28,56	2,81	3,13			
	304.231.723.122,07	355.068.318.713,25	16,71	55,49	56,26				

Emeklilik Fonları Büyüme

	Aralık 21		Mart 22		Değişim	Aralık 21		Mart 22	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			%	İlk Pazar Payı		Son Pazar Payı
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	50.815.113.641,56	54.552.246.337,95	7,35	9,27		8,64		
	Fon Sepeti Fonları	2.587.601.996,59	3.544.360.851,60	36,97	0,47	0,56			
	Hisse Senedi Fonları	14.011.813.233,38	16.969.518.806,77	21,11	2,56	2,69			
	Karma ve Esnek Fon	75.649.947.398,10	82.799.528.619,82	9,45	13,80	13,12			
	Katılım Fonları	8.068.000.764,82	9.011.181.252,96	11,69	1,47	1,43			
	Kıymetli Madenler Fonları	63.542.352.599,34	78.497.692.450,91	23,54	11,59	12,44			
	Para Piyasası Fonları	13.469.685.668,08	12.520.946.124,01	-7,04	2,46	1,98			
	OKS-Başlangıç Fonları	861.159.757,51	990.036.119,66	14,97	0,16	0,16			
	OKS-Değişken Fonlar	567.412.921,71	710.389.278,13	25,20	0,10	0,11			
	OKS-Katılım Fonları	9.766.575.414,29	11.261.390.843,81	15,31	1,78	1,78			
	OKS-Standart Fonlar	4.698.321.852,19	5.221.967.148,51	11,15	0,86	0,83			
		244.037.985.247,57	276.079.257.834,13	13,13	44,51	43,74			

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

	31.12.2021 İlk Fon Sayı	31.03.2022 Son Fon Sayı	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı	
Emeklilik Fonları 1. ÇEYREK	Borçlanma Araçları	50	50	50.815.113.641,56	54.552.246.337,95	7,35	9,27	8,64
	Fon Sepeti Fonları	6	8	2.587.601.996,59	3.544.360.851,60	36,97	0,47	0,56
	Hisse Senedi	30	30	14.011.813.233,38	16.969.518.806,77	21,11	2,56	2,69
	Karma & Esnek Fonlar	108	109	75.649.947.398,10	82.799.528.619,82	9,45	13,80	13,12
	Kıymetli Madenler	13	13	63.542.352.599,34	78.497.692.450,91	23,54	11,59	12,44
	Para Piyasası	13	13	13.469.685.668,08	12.520.946.124,01	-7,04	2,46	1,98
	Katılım Fonları	29	29	8.068.000.764,82	9.011.181.252,96	11,69	1,47	1,43
	Başlangıç Fonları	11	11	861.159.757,51	990.036.119,66	14,97	0,16	0,16
	Değişken Fonlar	44	45	567.412.921,71	710.389.278,13	25,20	0,10	0,11
	Katılım Fonları	56	55	9.766.575.414,29	11.261.390.843,81	15,31	1,78	1,78
	Standart Fonlar	11	11	4.698.321.852,19	5.221.967.148,51	11,15	0,86	0,83

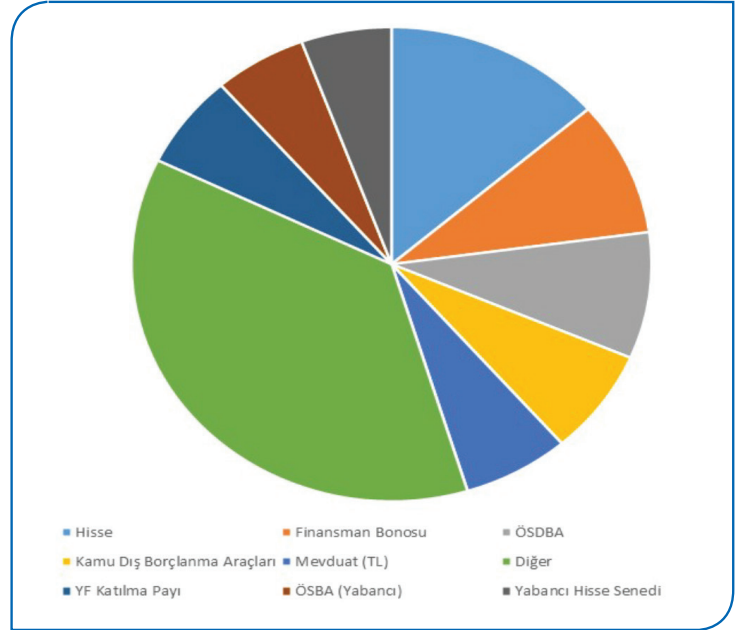
Yatırım Fonları Varlık Dağılımı 31.03.2022

Hisse	13,37
Finansman Bonosu	8,99
ÖSDBA	8,44
Kamu Dış Borçlanma Araçları	7,03
Mevduat (TL)	6,50
Diğer	6,39
YF Katılma Payı	6,26
ÖSBA (Yabancı)	5,64
Yabancı Hisse Senedi	5,51
Devlet Tahvili	3,72
BYF (Yabancı)	3,29
Kamu İç Borç. (Döviz)	2,79
Özel Kira Sertifikaları	2,40
Özel Sektör Borçlanma Araçları	2,39
Ters Repo	2,28
Kıymetli Maden	2,28
Kamu Kira (Maden)	2,26
Borsa Para Piyasası	2,11
Katılma Hesabı (TL)	1,43
Mevduat (Döviz)	1,38
VİOP Teminat	1,01
Gayri Menkul Sertifika	0,68
GYF Katılma Payı	0,32
Kamu Kira (TL)	0,25
Katılma Hesabı (Döviz)	0,24
BYF (Maden)	0,22
GSYF Katılma Payı	0,22
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,15
VDMK	0,13
BYF Katılma Payı	0,12
Kamu Kira (Döviz)	0,09
Kamu Yurtdışı Kira	0,08
Kamu Borç. (Yabancı)	0,08
Kamu Borç. (Maden)	0,05
Mevduat (Altın)	0,05
Hazine Bonosu	0,02
Katılma Hesabı (Altın)	0,00
Repo	-0,30

Genel Değişim

	İlk Tarih 31/12/2021	Son Tarih 31/03/2022	Değişim (%)
Emeklilik Fonları	244.037.985.247,57	276.079.257.834,13	13,13
Yatırım ve Alternatif Fonlar	304.231.723.122,07	355.068.318.713,25	16,71

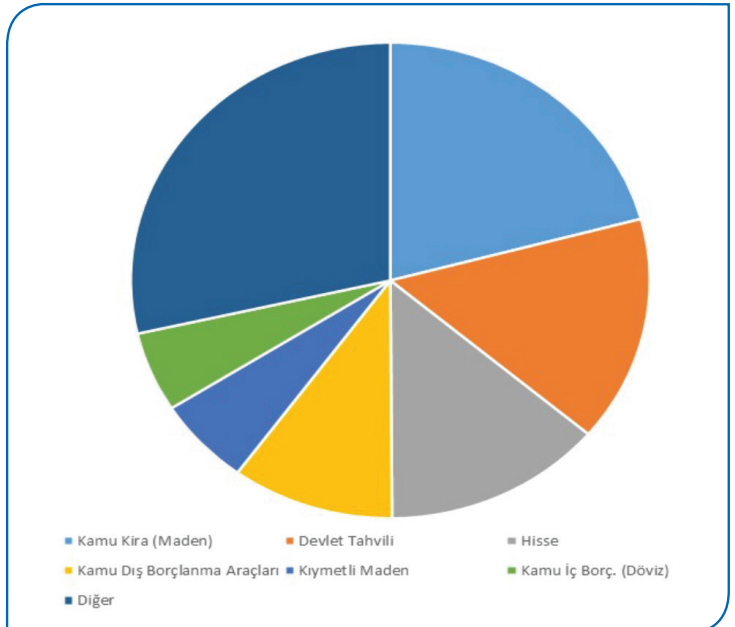
Yatırım Fonlarında Varlık Dağılımı

Emeklilik Fonları Varlık Dağılımı 31.03.2022

Kamu Kira (Maden)	20,83
Devlet Tahvili	15,35
Hisse	13,72
Kamu Dış Borçlanma Araçları	10,13
Kıymetli Maden	5,95
Kamu İç Borç. (Döviz)	5,42
Finansman Bonosu	4,13
Kamu Kira (TL)	2,96
Özel Sektör Borçlanma Araçları	2,63
Mevduat (TL)	2,62
Yabancı Hisse Senedi	2,56
BYF (Maden)	1,54
YF Katılma Payı	1,34
BYF (Yabancı)	1,24
Kamu Borç. (Maden)	1,14
Ters Repo	1,09
GSYF Katılma Payı	0,95
ÖSDBA	0,83
VİOP Teminat	0,73
ÖSBA (Yabancı)	0,72
Borsa Para Piyasası	0,69
BYF Katılma Payı	0,66
Mevduat (Döviz)	0,60
Kamu Kira (Döviz)	0,43
GYF Katılma Payı	0,36
Katılma Hesabı (TL)	0,33
Özel Kira Sertifikaları	0,31
VDMK	0,31
Katılma Hesabı (Döviz)	0,16
Katılma Hesabı (Altın)	0,09
Diğer	0,08
Kamu Borç. (Yabancı)	0,05
Kamu Yurtdışı Kira	0,03
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,03
Hazine Bonosu	0,00
Gayri Menkul Sertifika	0,00
Repo	0,00
Mevduat (Altın)	0,00

Emeklilik Fonlarında Varlık Dağılımı

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

		31.12.2021	31.03.2022	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı
		İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı					
Borçlanma Araçları Fonları	Diğer Borçlanma Araçları	12	14	1.076.666.112,95	1.783.952.272,97	65,69	0,20	0,28
	Dış Borçlanma (Eurobond) Araçları	10	10	9.973.533.533,81	10.672.375.023,68	7,01	1,82	1,69
	Kamu Borçlanma Araçları Fonları	1	1	2.244.994.899,42	4.357.292.591,21	94,09	0,41	0,69
	Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	23	24	17.801.337.688,29	18.273.709.717,21	2,65	3,25	2,90
	Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	8	7	640.126.476,61	911.919.143,69	42,46	0,12	0,14
	Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	3	3	53.408.658,11	55.489.218,62	3,90	0,01	0,01
	Yabancı Borçlanma Araçları Fonları	3	3	337.295.637,24	304.420.148,24	-9,75	0,06	0,05
	Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları	11	11	3.338.255.386,30	2.972.580.760,77	-10,95	0,61	0,47
	71	73	35.465.618.392,73	39.331.738.876,39	10,90	6,47	6,23	
Fon Sepeti Fonları	Diğer Fon Sepeti Fonlar	24	27	19.136.416.602,91	18.973.528.959,24	-0,85	3,49	3,01
	Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları	7	8	2.506.510.926,75	4.470.943.820,42	78,37	0,46	0,71
	Hisse Senedi Fon Sepeti Fonları	2	2	360.879.958,62	306.548.788,47	-15,06	0,07	0,05
	Yabancı Fon Sepeti	5	5	4.127.887.796,36	3.865.215.107,02	-6,36	0,75	0,61
		38	42	26.131.695.284,64	27.616.236.675,15	5,68	4,77	4,38
Hisse Senedi Fonları	Endeks Hisse Senedi Fonları	14	16	2.269.611.082,88	2.779.919.626,47	22,48	0,41	0,44
	Hisse Senedi Fonları	49	52	8.582.466.555,01	10.869.173.881,13	26,64	1,57	1,72
	Yabancı Hisse Senedi Fonları	8	8	13.136.650.430,07	11.593.336.665,80	-11,75	2,40	1,84
		71	76	23.988.728.067,96	25.242.430.173,40	5,23	4,38	4,00
Karma & Değişken Fonlar	Değişken Fonlar	80	86	17.118.909.853,08	18.097.451.012,47	5,72	3,12	2,87
	Karma Fonlar	9	10	4.873.288.877,00	4.487.332.238,63	-7,92	0,89	0,71
		89	96	21.992.198.730,08	22.584.783.251,10	2,69	4,01	3,58
Katılım Fonları	Altın Katılım Fonları	6	6	967.188.283,27	1.275.771.092,81	31,91	0,18	0,20
	Diğer Katılım Fonları	9	9	506.250.530,28	794.167.733,33	56,87	0,09	0,13
	Hisse Katılım Fonları	5	6	428.864.529,14	538.531.863,07	25,57	0,08	0,09
	Kira Sertifikası Fonları	22	22	6.960.761.076,49	7.990.336.148,28	14,79	1,27	1,27
		42	43	8.863.064.419,18	10.598.806.837,49	19,58	1,62	1,68
Kıymetli Madenler Fonları	Altın Fonları	12	12	8.060.645.180,56	9.863.230.882,25	22,36	1,47	1,56
	Kıymetli Madenler Fonları	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
	12	12	8.060.645.180,56	9.863.230.882,25	22,36	1,47	1,56	
Para Piy. Fonları		39	41	40.672.790.051,49	46.998.338.052,73	15,55	7,42	7,45
Şemsiye Fonlar	Koruma Amaçlı Şemsiye Fonlar	15	13	810.991.652,31	739.039.088,89	-8,87	0,15	0,12
	Garantili Şemsiye Fonlar	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
		15	13	810.991.652,31	739.039.088,89	-8,87	0,15	0,12
Borsa Yatırım Fonları	Borsa Yatırım Fonu - Döviz	1	1	0,00	0,00		0,00	0,00
	Borsa Yatırım Fonu - Hisse Endeks	11	11	1.580.465.201,88	1.992.830.862,01	26,09	0,29	0,32
	Borsa Yatırım Fonu - Kıymetli Maden	3	3	5.511.027.069,58	6.407.432.757,79	16,27	1,01	1,02
	Borsa Yatırım Fonu - Tahvil Endeks	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
		15	15	7.091.492.271,46	8.400.263.619,80	18,46	1,29	1,33
Serbest Fonlar	Serbest Fon - Döviz	182	221	55.687.976.851,75	72.188.159.424,44	29,63	10,16	11,44
	Serbest Fon - TL	212	228	45.266.363.475,84	55.649.538.719,33	22,94	8,26	8,82
	394	449	100.954.340.327,59	127.837.698.143,77	26,63	18,41	20,25	
Gayrimenkul Yat. Fon.		72	79	14.812.236.907,88	16.073.489.882,34	8,51	2,70	2,55
Girişim Serm.Yat. Fon.		91	110	15.387.921.836,19	19.782.263.229,94	28,56	2,81	3,13